

การศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา
กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ
ประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง ระหว่างปีพ.ศ. 2557 - 2559

ปริญญานิพนธ์
ของ
ณรงค์วิทย์ พุกขาศิลป์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (ดนตรีศึกษา)
มีนาคม 2560

การศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา
กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ
ประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง ระหว่างปีพ.ศ. 2557 - 2559

ปริญญานิพนธ์
ของ
ณรงค์วิทย์ พุกขาศิลป์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสุรนารีศรีนครินทร์วโรดม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (ดนตรีศึกษา)

มีนาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยสุรนารีศรีนครินทร์วโรดม

การศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา
กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ
ประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง ระหว่างปีพ.ศ. 2557 - 2559

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (ดนตรีศึกษา)

มีนาคม 2560

ณรงค์วิทย์ พฤกษาศิลป์. (2559). การศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา

กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภทเดิน
แถวมาร์ชชิ่ง ระหว่างปีพ.ศ. 2557 - 2559. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. (ดนตรีศึกษา).

กรุงเทพ ฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา

ปรินูณานิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิขณันต์เศก ย่านเดิม.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายในการศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้น
มัธยมศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภท
เดินแถวมาร์ชชิ่ง ระหว่างปีพ.ศ. 2557 - 2559 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้คือ
วงโยธวาทิตจำนวน 3 วง ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภทเดินแถว
มาร์ชชิ่ง ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้ควบคุมวงโยธวาทิตและผู้ฝึกซ้อมวงโยธวาทิต โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เป็นแบบสอบถาม

ผลจากการวิจัยพบว่า วงโยธวาทิตได้มีการจัดการวางแผนการฝึกซ้อมเป็น 2 ช่วง คือช่วง
เปิดภาคเรียนและช่วงปิดภาคเรียน โดยการจัดการซ้อมจะจัดการซ้อมแบบวันเว้นวันและทุกวัน
ยกเว้นวันอาทิตย์ตามความเหมาะสมของสภาพการจัดการเรียนการสอนของแต่ละโรงเรียน ซึ่ง
รูปแบบการฝึกซ้อมของวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียนนั้นได้มุ่งเป้าการฝึกซ้อมตามรูปแบบกติกาจาก
การประกวด โดยมีรูปแบบการฝึกซ้อมต่างๆ เช่น การฝึกซ้อมกลุ่มย่อย การฝึกซ้อมกลุ่มใหญ่และ
การฝึกซ้อมรวมวง ซึ่งวิธีการฝึกซ้อมนั้นจะทำการฝึกซ้อมในส่วนขอเทคนิคที่สำคัญจากแบบฝึกหัด
ต่างๆที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากการใช้ในการประกวดมาฝึกซ้อม โดยการฝึกซ้อมจะต้องครอบคลุมถึง
การตัดสินใจของคณะกรรมการการประกวดในเรื่องต่างๆ คือ คุณภาพเสียงดนตรี คุณภาพเสียงเครื่อง
กระทบ ความสมดุลของเสียง ความสวยงามของระเบียบแถว ในส่วนของหลักการฝึกซ้อม
วงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน มีการฝึกซ้อมที่เน้นหลักการฟังเสียงที่ดีเป็นต้นแบบ โดยจากสื่อออนไลน์
สื่อซีดีและต้นแบบที่ดีจากรุ่นพี่

คำสำคัญ : วงโยธวาทิต, การประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ, มาร์ชชิ่ง

STUDY OF HIGH SCHOOL MARCHING BAND REHEARSALS:
CASE STUDY OF THE SCHOOL THAT WON THE KING'S CUP CONTEST IN
MARCHING BAND FROM 2014 - 2016

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Art Education (Music Education)
at Srinakharinwirot University

March 2017

Narongwit Pruksasilp. (2016). *Study of High School Marching Band Rehearsals: Case Study of the School that Won the King's Cup Contest in Marching from 2014-2016*. Master of Education Degree in Art Education (Music Education). Bangkok: Graduate School, Srinakarinwirot University
Advisor: Assistant Professor Sitsake Yanderm Ed.D.)

This research aimed to study high school marching band rehearsals, a case study of the schools that have won the King's Cup contest in marching from 2014 to 2016. The sample used in this study included three marching bands that won the King's cup contest in marching. The data was collected from marching band controllers and conductors. A questionnaire was used as an instrument in this research study.

The results revealed that there were two practice periods, which were be divided between during the school year and during the school break. A training session was scheduled every other day, except Sundays, depending on the management of the school. The practice patterns of these three schools follow the criteria of the contest, for example, practicing in a small group, practicing in a big group and practicing in a band. The practice method mostly used key techniques of various exercises related to the competition. The practice will be assessed by the judgment of the committee criteria which includes the quality of the music, the quality of the percussion, the audio balance and the beauty of the marching. The main principles of practice among the marching bands from three schools focused on the listening of good sounds as a role model from Online Media, CDs and their seniors.

Keywords: Marching Band, The King's Cup Contest, Marching.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา

กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภทเดินแถวมาร์ชชิง

ระหว่างปีพ.ศ. 2557 - 2559

ของ

ณรงศ์วิทย์ พุกษาศิลป์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (ดนตรีศึกษา)

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2560

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิขณันต์เศก ย่านเดิม)

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร.อนุรักษ์ บุญแจ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิขณันต์เศก ย่านเดิม)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์)

ประกาศคุณประการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลิขิตเศก ยานเดิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์หลักในการให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ คำปรึกษา ตั้งแต่เริ่มดำเนินการวิจัยจนกระทั่งงานวิจัยสำเร็จลุล่วง รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ อาจารย์ ดร.ชนิดา ตังเดชะหิรัญ อาจารย์ ดร.ฉานิก หวังพานิช และอาจารย์ ดร.นงนุช สุนทรชนผล ที่ให้ข้อเสนอแนะคำแนะนำที่ดีในการชี้แนะข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการจัดทำงานวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.อนุรักษ์ บุญจะ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่ให้เกียรติมาเป็นกรรมการปริญญานิพนธ์และชี้แนะแนวทางการทำงานวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา อาจารย์ ดร.พิมลมาศ พร้อมสุขกุล และอาจารย์เกษม ทิพย์เมธากุล ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้ให้ได้คำแนะนำในการปรับปรุง แก้ไขเครื่องเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เผ่าพันธุ์ อานาจธรรม อาจารย์เกษม ทิพย์เมธากุล และอาจารย์นิพัทธ์ กาญจนะหุต สำหรับความช่วยเหลือการให้คำแนะนำและแนวทางของการทำงานวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์วัชรภา ทอมี อาจารย์ชนบดี ตรีภพชัย อาจารย์นรินทร์ ภูวนเจริญ สำหรับการให้คำปรึกษา คำแนะนำการฝึกซ้อม ข้อมูลการสัมภาษณ์ในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ นิสิตปริญญาโทดนตรีศึกษารุ่นที่ 2 ทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจ แบ่งปันองค์ความรู้และมีมิตรภาพที่ดีตลอดระยะเวลาที่ศึกษากันมาตลอด 2 ปี

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ จากการสนับสนุนจากคุณแม่ คุณอาและเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ รวมถึงเจ้าหน้าที่ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้ความช่วยเหลือในส่วนต่างๆ ที่ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วง

ณรงค์วิทย์ พงกษาศิลป์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความสำคัญของการวิจัย	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	5
ขอบเขตด้านเนื้อหา	6
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	6
ระยะเวลาการทำวิจัย	6
ตัวแปรที่จะศึกษา	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ประวัติความเป็นมาของวงโยชวาทิต	10
ประวัติวงโยชวาทิตโลก	10
ประวัติวงโยชวาทิตในประเทศไทย	13
ประวัติวงโยชวาทิตในสถานศึกษาไทย	15
ลักษณะองค์ประกอบเครื่องดนตรีวงโยชวาทิต	16
เครื่องเป่าลมไม้ (Woodwind Instruments)	16
เครื่องเป่าลมทองเหลือง (Brass Instruments)	20
เครื่องกระทบ (Percussion Instruments)	25
รูปแบบการจัดวงโยชวาทิตประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง	25
การวางแผนและการฝึกซ้อมดนตรี	28
แนวคิดการซ้อมดนตรี	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
ทฤษฎีการจัดการความรู้ (Knowledge Management)	45
ความหมายการจัดการความรู้	45
แนวทางการจัดการความรู้	45
ทฤษฎีองค์กรแห่งการเรียนรู้	47
ความหมายขององค์กรแห่งการเรียนรู้	47
ขอบข่ายองค์กรแห่งการเรียนรู้	48
เกณฑ์การประกวดวงโยธวาทิตประเภทเดินแถวมาร์ชชิง	51
แนวทางการตัดสินการประกวด	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	55
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	58
การศึกษาข้อมูล	58
แหล่งข้อมูลการทำวิจัย	59
ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
ลักษณะเครื่องมือการวิจัย	60
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย	61
การวิเคราะห์ข้อมูล	63
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	63
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
การสัมภาษณ์ผู้ควบคุมวง	64
การวางแผนการฝึกซ้อม	64
การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง	71
การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
การฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง	76
การฝึกซ้อมระเบียบแถว	78
การสัมภาษณ์ผู้ฝึกซ้อม	80
การวางแผนการฝึกซ้อม	80
การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง	84
การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ	87
การฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง	89
การฝึกซ้อมระเบียบแถว	91
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	96
ความมุ่งหมายของการวิจัย	96
ขอบเขตของการวิจัย	96
ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย	96
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	97
สรุปผล อภิปรายผลการวิจัย	97
ข้อเสนอแนะ	117
บรรณานุกรม	118
ภาคผนวก	123
ภาคผนวก ก	124
ภาคผนวก ข	141
ภาคผนวก ค	145
ภาคผนวก ง	150
ประวัติย่อผู้วิจัย	153

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 เครื่องเคาะตุรกี (Turkish crescents).....	11
2 บอมบาร์ดอน (Bombardon).....	13
3 ปิคโคโล (Piccolo).....	16
4 ฟลูท (Flute).....	17
5 ลักษณะปากเป่าประเภทลิ้นเดี่ยว.....	17
6 คลาริเน็ต (Clarinet).....	18
7 ซาลีอโม (Chalumeau).....	18
8 แซกโซโฟน (Saxophones).....	19
9 ลักษณะกำพวดเครื่องเป่าลมทองเหลือง.....	20
10 ระบบลิ้นเปิด-ปิด บังคับลูกสูบแบบขึ้นลง (Piston valve).....	21
11 ระบบลิ้นเปิด-ปิด บังคับลิ้นหมุน (Rotary valve).....	21
12 คอรัเน็ต (Cornet).....	22
13 ทรัมเป็ต (Trumpet).....	23
14 เฟรนช์ฮอร์น (French Horn).....	23
15 เทนเนอร์ทรอมโบน (Tenor Trombone).....	24
16 เบสทรอมโบน (Bass Trombone).....	24
17 ลักษณะเครื่องตระกูลแซกฮอร์น (Saxhorn Family).....	25
18 รูปแบบการจัดวงโยธวาทิตแบบอเมริกัน.....	26
19 รูปแบบการจัดวงโยธวาทิตแบบบริติช.....	27
20 การจัดกลุ่มเครื่องกระทบโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา.....	73
21 การจัดกลุ่มเครื่องกระทบโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ ปีพ.ศ.2558.....	73
22 การจัดกลุ่มเครื่องกระทบโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ ปีพ.ศ.2559.....	74
23 การจัดกลุ่มเครื่องกระทบโรงเรียนวัดราชบพิธ.....	74

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ดนตรีถือว่าเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ในด้านของศาสตร์ ดนตรีจัดว่าเป็นเรื่องขององค์ความรู้ทั้งในด้านทฤษฎี ประวัติศาสตร์ การปฏิบัติเครื่องดนตรี ความมีเหตุมีผลและความเข้าใจ ส่วนในด้านของศิลป์ ดนตรีถือว่าเป็นเรื่องของความงามด้านสุนทรีย์ ความรู้สึก ความงาม ความซาบซึ้ง ความไพเราะ ซึ่งไม่สามารถวัดค่าเป็นเชิงปริมาณในด้านของศาสตร์ได้ (ธนาकर แพทย์วงศ์. 2534: 9) การรวมวง (Ensemble) คือการนำเครื่องดนตรีแต่ละชนิดมารวมกันเป็นวงมีชื่อเรียกตามลักษณะของวงที่จัดขึ้น เช่นวงดนตรีที่เน้นเครื่องสาย (String Instruments) เป็นหลัก ได้แก่ วงออเคสตรา (Orchestra) วงสตริงคอมโบ (String Combo Band) วงชาโดว์ (Shadow Band) ในขณะที่วงดนตรีที่เน้นเครื่องเป่า (Wind Instruments) เป็นหลัก เช่น วงเครื่องลมทองเหลือง (Brass Band) วงโยธวาทิต (Military Band) เป็นต้น

วงโยธวาทิต เป็นวงดนตรีที่มีองค์ประกอบของเครื่องดนตรี 3 ประเภท คือ เครื่องลมไม้ (Woodwind Instrument) เครื่องลมทองเหลือง (Brass Instrument) และเครื่องกระทบ (Percussion Instrument) แต่เดิมนั้นวงโยธวาทิตมีลักษณะที่แตกต่างไปจากของวงโยธวาทิตในปัจจุบัน เป็นเพียงแถวที่มีขนาดย่อมใช้เพื่อการเดินทัพทำศึกสงคราม มีเฉพาะเครื่องดนตรีประเภทแตรและกลอง ในราวปี ค.ศ.1618-1648 เกิดขึ้นที่ประเทศเยอรมันได้จัดวงโยธวาทิตขึ้น โดยมีปี่ซอร์ม แตรทรัมเป็ต และเครื่องตีเป็นหลัก วงโยธวาทิตแต่เดิมนั้นใช้กันแพร่หลายในหมู่ของทหารสำหรับการเดินทัพเท่านั้น (กรมพลศึกษา. 2558: 7)

วงโยธวาทิตเข้าสู่ประเทศไทยในช่วงปีพ.ศ.2444 โดยก่อนหน้านั้นวงดนตรีประเภทนี้ถูกเรียกว่า แตรวง หรือ แกรวง โดยไม่ปรากฏหลักฐานการค้นพบที่ชัดเจน ในช่วงปีพ.ศ.2395 ช่วงสมัยรัชกาลที่ 4 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ จัดตั้งกองทหารเกณฑ์หัตถอย่างฝรั่งขึ้น ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 ในปี พ.ศ. 2461 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งแถวทหารขึ้นเป็นครั้งแรก ในส่วนของการก่อตั้งวงโยธวาทิตสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา นั้น วงดุริยางค์ลูกเสือของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ได้ถูกก่อตั้งขึ้นเป็นวงแรกของไทย ในช่วงปีพ.ศ. 2460 - 2470 เมื่อมีการแข่งขันกีฬานักเรียน ส่วนใหญ่จะใช้วงโยธวาทิตในการเดินนำขบวนนักกีฬา ซึ่งในระยะแรกมักเรียกว่าวง “พาเหรด” ต่อมาในปีพ.ศ.2524 กรมพลศึกษาร่วมดับธนาคารทหารไทยจัดให้มีการประกวดวงลูกเสือครั้งแรก ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น การประกวดวงโยธวาทิตและในช่วงปีพ.ศ. 2525 ได้เปลี่ยน

ชื่อเป็น การประกวดวงโยธวาทิต นักเรียน นิสิต นักศึกษา เนื่องในงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ฉลองครบรอบ 200 ปี ซึ่งดำเนินการโดยกรมพลศึกษา (กรมพลศึกษา. 2558: 49)

ปัจจุบันวงโยธวาทิตเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่กระทรวงศึกษากำหนดขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิตขึ้น โดยจัดให้กับผู้เรียนในวิชาชุมนุมหรือเลือกวิชาเลือกเสรี เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสนใจในเรื่องการเล่นดนตรีวงโยธวาทิต ได้ฝึกฝนเป็นประสบการณ์ในการที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ทางด้านดนตรีโดยตรงหรือเพื่อเป็นการศึกษาหาประสบการณ์ความรู้ทางด้านดนตรี นอกจากนี้กิจกรรมวงโยธวาทิตยังได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่สนับสนุนให้มีการจัดการประกวดแข่งขัน เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรม วงโยธวาทิตให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการจัดการประกวดวงโยธวาทิต นักเรียน นิสิต นักศึกษา ที่จัดตั้งขึ้นโดยกรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยกรมพลศึกษาได้มีนโยบายหลักในการส่งเสริมสนับสนุนให้เด็ก เยาวชนและประชาชนได้เข้าร่วมกิจกรรม โดยเฉพาะทางด้านดนตรี เนื่องจากดนตรีสามารถช่วยกล่อมเกล่าจิตใจให้เด็กและเยาวชนมีอารมณ์และจิตใจที่อ่อนโยน สุขุม มีสมาธิ ตลอดจนทั้งสามารถสร้างเสริมความมีระเบียบวินัย ความสามัคคีในหมู่คณะและรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม (กรมพลศึกษา. 2558: 49)

วงโยธวาทิตในปัจจุบันได้เข้าสู่ในสถานศึกษาเป็นจำนวนมาก ทางหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจึงส่งเสริมให้มีการจัดการประกวดแข่งขันวงโยธวาทิตขึ้นเพื่อที่จะเป็นการส่งเสริมให้วงโยธวาทิตในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้มีมาตรฐานระดับสากลในการบรรเลงการแสดง และอีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้เยาวชนมีกิจกรรมที่สร้างสรรค์ จากการสำรวจของผู้วิจัยเบื้องต้นพบว่า การประกวดวงโยธวาทิตสำหรับวงโยธวาทิตประเภทการแข่งขันซึ่งถ้วยพระราชทานฯ ประเภทมาร์ชชิง จำนวน 2 รายการ ดังนี้

1) การประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน นักศึกษา ซึ่งถ้วยพระราชทานฯ จัดโดยสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

2) การประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน ซึ่งถ้วยพระราชทานฯ “BSRU Marching Band Competition” จัดโดยวิทยาลัยการดนตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ซึ่งรูปแบบในการประกวดนั้นเพื่อความเป็นมาตรฐานระดับสากล ทางกองการประกวดทั้ง 2 หน่วยงานจึงได้มีคณะกรรมการการตัดสิน โดยมีเกณฑ์ตัดสินการประกวดที่ยึดหลักเกณฑ์การ

ประกวดในระดับความเป็นสากลเพื่อสร้างความทัดเทียมให้กับมาตรฐานการแข่งขันดนตรีสู่ระดับโลก ทั้งนี้เกณฑ์การตัดสินจากการจัดประกวดวงโยธวาทิตประเภทมาร์ชชิงของทั้ง 2 หน่วยงานมีดังนี้

1. เกณฑ์การตัดสินการประกวดตามระเบียบกรมพลศึกษาว่าด้วยการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน นักศึกษา ซึ่งด้วยพระราชทานประจำปี 2557 สำหรับการประกวดวงโยธวาทิตประเภทการเดินแถวมาร์ชชิง มีเกณฑ์การตัดสินต่างๆ ทั้งในด้านของมาตรฐานคุณภาพเสียงดนตรี (Tone Quality) คุณภาพเสียงเครื่องกระทบ (Tone Percussion Quality) ความสมดุลของเสียง (Balance and Ensemble) และความสวยงามของระเบียบแถว โดยการตัดสินการประกวดวงโยธวาทิตประเภทเดินแถวมาร์ชชิงทางคณะกรรมการตัดสินพิจารณาจากองค์ประกอบต่างๆ เพิ่มเติมในส่วนต่างๆ ได้แก่ รูปแบบการเดิน Slow March การเดิน Quick March การเดิน Short March การกลับแถวหรือการกลับตัว แบบอังกฤษและแบบอเมริกัน การชอยเท้าสูง การเลี้ยวไปพัก การเลี้ยวหักฉากและการเลี้ยวแบบรั้งฝั่งหรือแบบตาราง (กรมพลศึกษา. 2558: 74)

2. เกณฑ์การตัดสินการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน ซึ่งด้วยพระราชทานฯ “BSRU Marching Band Competition” ได้กำหนดเกณฑ์การตัดสินการประกวดวงโยธวาทิตสำหรับประเภทเดินแถวมาร์ชชิงพาเหรด มีเกณฑ์การตัดสินตามระเบียบการว่าด้วยการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียนซึ่งด้วยพระราชทานฯ ประเภทเดินแถวมาร์ชชิง(Marching Parade)โดยตัดสินจากการเดินแถว Slow March การเดิน Quick March การเดิน Short March การเดินแถวหรือกลับตัวแบบอังกฤษและแบบอเมริกัน การชอยเท้าสูงและ/หรือการเลี้ยวในแบบต่างๆ เช่นการเลี้ยวหักฉาก การเลี้ยวแบบรั้งฝั่งหรือแบบตาราง

อีกทั้งวงโยธวาทิตที่จะเข้าร่วมการประกวดในรายการดังกล่าว จำเป็นต้องปฏิบัติตามฝึกซ้อมให้เป็นไปตามเกณฑ์การตัดสินที่ถูกกำหนดขึ้น ซึ่งเป็นเกณฑ์การตัดสินที่ต้องใช้ทักษะเฉพาะด้านในแต่ละทักษะ จึงต้องมีการเตรียมการฝึกซ้อมสำหรับการเข้าประกวด ทั้งในด้านการวางแผนการฝึกซ้อม การฝึกทักษะการเดินรูปแบบต่างๆ การฝึกการบรรเลงบทเพลง ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะสามารถบรรลุเป้าหมายของการประกวดได้และยังเป็นแนวทางให้สำหรับวงโยธวาทิตจากสถาบันต่างๆ ที่มีความสนใจในการที่จะส่งวงโยธวาทิตเข้าร่วมการประกวดประเภทเดินแถวมาร์ชชิง ได้ศึกษาหลักการและวิธีการเตรียมความพร้อมสำหรับการประกวดวงโยธวาทิตประเภทเดินแถวมาร์ชชิงให้มีมาตรฐานประสิทธิภาพและทำให้เกิดความประสบความสำเร็จในการส่งวงโยธวาทิตเข้าร่วมการประกวด

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตมีประสบการณ์สอนทางด้านวงโยธวาทิตและพบเห็นปัญหาในการจัดกิจกรรมดนตรีประเภท จึงมีความสนใจในการศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตของโรงเรียนที่ได้รางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประเภทเดินแถวมาร์ชชิง ซึ่งผลจากการศึกษาจะเป็นแนวทางและเป็นข้อมูลในการประยุกต์ใช้ในการเตรียมความพร้อมให้กับโรงเรียนที่มีเตรียมการส่งวงโยธวาทิตเข้ารับการประกวดแข่งขันในระดับชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภทเดินแถวมาร์ชชิงหรือพัฒนากิจกรรมวงโยธวาทิตในโรงเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ความสำคัญของการวิจัย

ในปัจจุบันการประกวดแข่งขันวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษาได้มีประเภทของการประกวด เช่น การประกวดเดินสวนสนาม ซึ่งวงโยธวาทิตที่ชนะเลิศการประกวดนั้นมาจากวิธีการวางแผนการฝึกซ้อมที่ดี ดังนั้นการศึกษาแผนการและวิธีดำเนินการฝึกซ้อมกิจกรรมวงโยธวาทิตของวงที่ประสบความสำเร็จ สามารถนำมาเป็นข้อมูลและแนวทางให้กับวงโยธวาทิตในโรงเรียนอื่นๆ ได้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภทเดินแถวมาร์ชชิง ระหว่างปี พ.ศ.2557 - 2559

ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

การศึกษานี้จะเป็นแนวทางบอกวิธีการสำหรับการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตให้สำหรับสถาบันการศึกษาที่มีความสนใจในการที่จะส่งวงโยธวาทิตระดับมัธยมศึกษา เข้าร่วมการประกวด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและทำให้เกิดความประสบความสำเร็จในการส่งวงโยธวาทิตเข้าร่วมการประกวด

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1. วงโยชวาทิตที่ชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภทเดินแถวมาร์ชซึ่งระดับมัธยมศึกษาที่เป็นกรณีศึกษาจำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่

1.1 วงโยชวาทิตโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ กรุงเทพมหานคร ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดวงโยชวาทิตนักเรียน นักศึกษา ชิงถ้วยพระราชทานฯ ประจำปี 2558 – 2559 จัดโดยกรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และรางวัลชนะเลิศการประกวดวงโยชวาทิตนักเรียนชิงถ้วยพระราชทานฯ BSRU Marching Band Competition ประจำปี 2557 จัดโดยวิทยาลัยการดนตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

1.2 วงโยชวาทิตโรงเรียนวัดราชบพิตร กรุงเทพมหานคร ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดวงโยชวาทิตนักเรียน ชิงถ้วยพระราชทานฯ BSRU Marching Band Competition ประจำปี 2558 จัดโดยวิทยาลัยการดนตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

1.3 วงโยชวาทิตโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดวงโยชวาทิตนักเรียน นักศึกษา ชิงถ้วยพระราชทานฯ ประจำปี 2557 จัดโดยกรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

2. ผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับวงโยชวาทิต ได้แก่

2.1 ผู้ควบคุมวงโยชวาทิต รวมทั้งสิ้น 3 คน ได้แก่

โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ จำนวน 1 คน คือ นางวัชรภา ทอมี

โรงเรียนวัดราชบพิตร จำนวน 1 คน คือ นายนรินทร์ ภูวนเจริญ

โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา จำนวน 1 คน คือ นาย ธนบดี ตรีภพธัมม

2.2 ผู้ฝึกซ้อม รวมทั้งสิ้น 9 คน ได้แก่

โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ จำนวน 3 คน คือ

- นายเจษฎา ธนมหาวงศ์
- นายธนดล เกตุแก้ว
- นายวุฒิชาติ วงแสนชุม

โรงเรียนวัดราชบพิตร จำนวน 3 คน คือ

- นายนาดิส บุญรอด

- นายภักดิ์ แจ่มแจ้ง
- นายอัษฎางค์ รุกขรังษะ

โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา จำนวน 2 คน คือ

- นายสุรศักดิ์ ลีจินดา
- นายธีระธนา บุญญาริกุล

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต ตามหลักเกณฑ์การตัดสินการประกวดในด้านคุณภาพเสียงดนตรี คุณภาพเสียงเครื่องกระทบ ความสมดุลของเสียงและความสวยงามระเบียบแถว จากการสัมภาษณ์หลักการฝึกซ้อม เพื่อเป็นแนวทางการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา สำหรับการประกวดประเภทมาร์ชชิง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์สำหรับครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตและแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ฝึกซ้อม

ระยะเวลาการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้ระยะเวลาการวิจัยตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - ธันวาคม พ.ศ.2559

ตัวแปรที่จะศึกษา

การฝึกซ้อมวงโยธวาทิตด้านคุณภาพเสียงดนตรี คุณภาพเสียงเครื่องกระทบ ความสมดุลของเสียงและความสวยงามระเบียบแถว

นิยามศัพท์เฉพาะ

วงโยธวาทิต หมายถึง วงดนตรีที่มีองค์ประกอบของดนตรี 3 ประเภท ได้แก่ เครื่องประเภทลมไม้ (Woodwind Instruments) เครื่องประเภทลมทองเหลือง (Brass Instruments) และเครื่องประเภทกระทบ (Percussion Instruments)

วงโยธวาทิตประเภทเดินแถวมาร์ชชิง หมายถึง ขบวนวงดนตรีที่มีรูปแบบการเดินแถวอย่างต่อเนื่อง โดยมีการเดินบรรเลงบทเพลงมาร์ชประกอบและมีรูปแบบการเดินตามรูปแบบกำหนด

ซึ่งประกอบไปด้วย การเดินสโลว์มาร์ช การเดินควิกมาร์ช การเดินช็อตมาร์ช การกลับแถว การชอยเท้า การเลี้ยว

ผู้ควบคุมวง หมายถึง ครูผู้สอนวงโยธวาทิตและทำหน้าที่ในการดูแลบริหารจัดการรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ ทั้งเรื่องการวางแผนการฝึกซ้อม การจัดการด้านอื่นๆของวงโยธวาทิต

ผู้ฝึกซ้อม หมายถึง ผู้ฝึกซ้อมที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น การฝึกซ้อมเดินแถว การฝึกซ้อมเครื่องดนตรีแต่ละประเภท การฝึกซ้อมการบรรเลงบทเพลง เป็นต้น

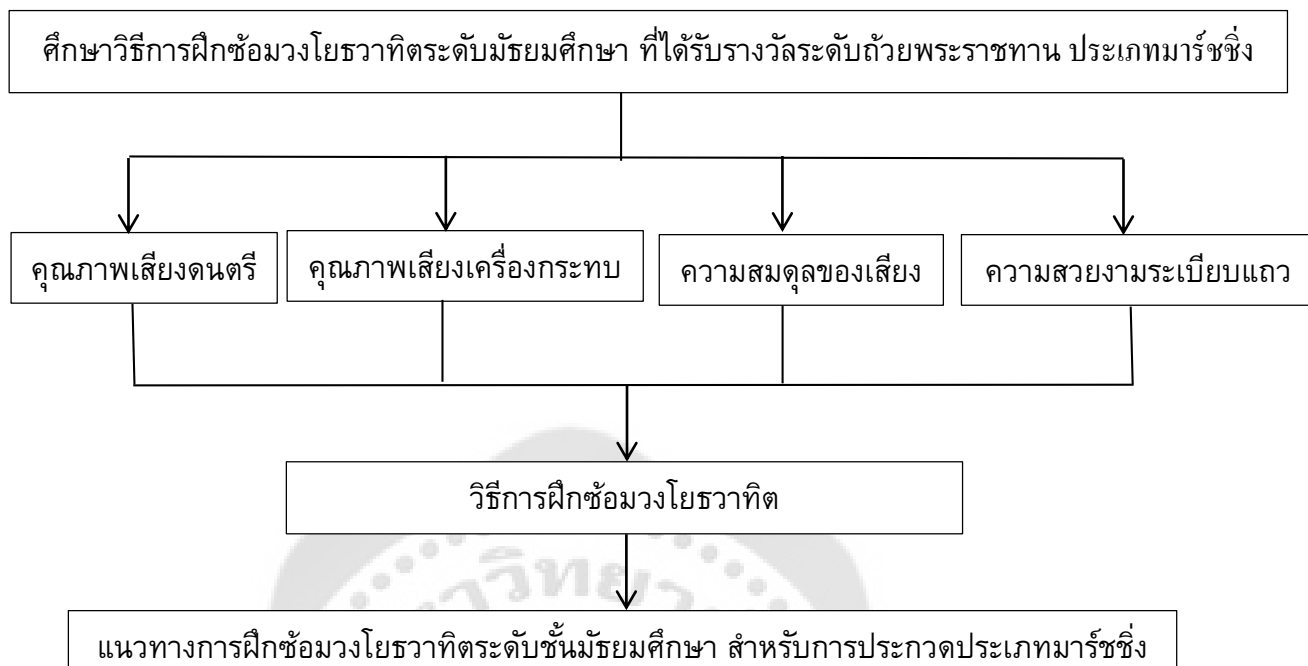
นักดนตรี หมายถึง กลุ่มนักเรียนวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ โรงเรียนวัดราชบพิตรและโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

การประกวดวงโยธวาทิต หมายถึง การประกวดวงโยธวาทิตของงานผู้วิจัยซึ่งเป็นการจัดประกวดวงโยธวาทิตของ 2 องค์กร ได้แก่ การประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน นักศึกษา ซึ่งถ้วยพระราชทานฯประเภทเดินแถวมาร์ชซึ่ง จัดโดยกรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน ซึ่งถ้วยพระราชทานฯ “BSRU Marching Band Competition” ประเภทเดินแถวมาร์ชซึ่ง จัดโดยวิทยาลัยการดนตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งระยะเวลาการประกวดในช่วงระหว่างปีพ.ศ.2557 - 2559

วิธีการฝึกซ้อม หมายถึง กระบวนการการฝึกซ้อมของโรงเรียนโดยผู้วิจัยใช้หลักการฝึกซ้อมของ ภาสกร สุวรรณพันธ์ (2559: ออนไลน์) ที่มีรูปแบบการกำหนดวิธีการ การวางแผน ช่วงเวลาการฝึก การกำหนดตารางการฝึกซ้อม วิธีการอบอุ่นร่างกาย การเตรียมความพร้อมทางด้านดนตรี การแยกกลุ่มย่อย การซ้อมรวมวงและการประเมินผลการฝึกซ้อม เพื่อเป็นแนวทางในการฝึกซ้อมที่ตรงกับเกณฑ์การประกวดของการประกวดวงโยธวาทิตทั้ง 2 องค์กร

ถ้วยพระราชทานฯ ประเภทเดินแถวมาร์ชซึ่ง หมายถึง ถ้วยรางวัลที่พระราชทานโดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี สำหรับวงโยธวาทิตที่ได้รับคะแนนสูงสุดเป็นลำดับที่ 1 จากการแข่งขันวงโยธวาทิตรายการของการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน นักศึกษา ซึ่งถ้วยพระราชทานฯประเภทเดินแถวมาร์ชซึ่ง จัดโดยกรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน ซึ่งถ้วยพระราชทานฯ “BSRU Marching Band Competition” ประเภทเดินแถวมาร์ชซึ่ง จัดโดยวิทยาลัยการดนตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ในประเภทของการแข่งขันเดินแถวมาร์ชซึ่ง

กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและค้นคว้าหาข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา สำหรับการประกวดวงโยธวาทิต ทั้งแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีเนื้อหา ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของวงโยธวาทิต
 - 1.1 ประวัติวงโยธวาทิตโลก
 - 1.2 ประวัติวงโยธวาทิตในประเทศไทย
 - 1.3 ประวัติวงโยธวาทิตในสถานศึกษาไทย
2. ลักษณะองค์ประกอบเครื่องดนตรีวงโยธวาทิต
 - 2.1 เครื่องเป่าลมไม้ (Woodwind Instruments)
 - 2.2 เครื่องเป่าลมทองเหลือง (Brass Instruments)
 - 2.3 เครื่องกระทบ (Percussion Instruments)
3. รูปแบบการจัดวงโยธวาทิตประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง
4. การวางแผนและวิธีการฝึกซ้อมดนตรี
5. แนวคิดการซ้อมดนตรี
6. ทฤษฎีการจัดการความรู้ (Knowledge Management)
 - 6.1 ความหมายการจัดการความรู้
 - 6.2 แนวทางการจัดการความรู้
7. องค์การแห่งการเรียนรู้
 - 7.1 ความหมายขององค์การแห่งการเรียนรู้
 - 7.2 ขอบข่ายขององค์การแห่งการเรียนรู้
8. เกณฑ์การประกวดวงโยธวาทิตประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง
9. แนวทางการจัดการประกวด
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ประวัติความเป็นมาของวงโยธวาทิต

1.1 ประวัติวงโยธวาทิตโลก

จากหลักฐานที่ปรากฏชาวโรมันชาวยิว ได้ใช้แตรทรมเปิดเป็นเครื่องดนตรีในการทหารช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 11 แตรที่ทำจากเขาสัตว์ แตรทรมเปิด ขลุ่ย (Pipe) กลองและฉาบ ซึ่งนำมาใช้ในระหว่างของช่วงสงครามศาสนาในแถบตะวันออกกลาง ซึ่งขลุ่ยประเภทนี้ยังใช้เป่าปลุกใจฝ่ายทหาร รูปแบบการจัดวงเริ่มเป็นที่นิยมในรูปแบบของทรมเปิดและกลอง โดยลักษณะการจัดวงเช่นนี้เป็นลักษณะเฉพาะของทหารแถบตะวันออกเท่านั้น (สรน โรจนตระกูล. 2554: 4)

แต่เดิมวงโยธวาทิตไม่มีที่มาจากรูปแบบของวงโยธวาทิตในปัจจุบัน โดยแต่เดิมเป็นแตรวง มีลักษณะขนาดวงที่เล็กซึ่งประกอบไปด้วยเครื่องดนตรีประเภทแตรและเครื่องเครื่องดนตรีประเภทกระทบ วงโยธวาทิตได้รับการพัฒนามาตั้งแต่สมัยยุคกลาง (Middle Ages) จนถึงมีลักษณะเฉพาะทางมากยิ่งขึ้นในช่วงสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ระหว่างคริสต์ศตวรรษ 1673 – 1715 โดยพระองค์ทรงจัดวงดนตรีและประพันธ์บทเพลงด้วยพระองค์เอง โดยเครื่องดนตรีประกอบไปด้วยโอโบ (Huatbois) 4 ขนาดและกลอง

ซึ่งวงโยธวาทิตในยุโรปสมัยกลางกองทัพฝ่ายทหารใช้ชีฮอร์ม (Shawms) ทรมเปิดและกลองในการเดินทัพ ต่อมาในปี ค.ศ.1618 – 1648 ในเยอรมัน ได้จัดวงโยธวาทิตทหารขึ้น มีชีฮอร์ม 3 คัน แตร ทรมเปิด แตรฝรั่งเศสและเครื่องตี โดยใช้ในการเดินทัพและการตั้งบรรเลงอยู่กับที่ ต่อมาฝรั่งเศสและอังกฤษมีการประยุกต์โดยการแต่งเพลงขึ้นให้เฉพาะสำหรับการบรรเลงด้วยวงโยธวาทิต (กรมพลศึกษา. 2558: 4)

(อนุรักษ์ บุญแจะ. 2539; อ้างอิงจาก Schloes. 1987: 639) ว่าในสมัยของพระเจ้าเฟรเดอริกมหาราช ระหว่างคริสต์ศตวรรษ 1740 – 1786 พระองค์ทรงจัดตั้งวงโยธวาทิตขึ้นในปี ค.ศ. 1763 ซึ่งภายในวงมีเครื่องดนตรีประกอบไปด้วย

โอโบ (Oboes) 2 เล่า คลาริเน็ต (Clarinets) 2 เล่า ฮอรั่น (Horns) 2 ตัว

บาสซูน (Bassoons) 2 เล่า กลอง

ประเทศฝรั่งเศสในปี ค.ศ.1789 ยุคของพระเจ้านโปเลียน ได้จัดตั้งวงโยธวาทิตประจำกองพันทหารราบของนโปเลียน ซึ่งประกอบไปด้วยเครื่องดนตรี ดังนี้

พิกโคโล (Piccolo) 1 เล่า คลาริเน็ตเสียงสูง (Clarinet) 1 เล่า

บาสซูน (Bassoons) 4 เล่า คลาริเน็ต (Clarinets) 16 เล่า

ทรัมเป็ต (Trumpets) 2 คัน ฮอ์น (Horns) 4 คัน เซอร์เพนท์ (Serpents) 2 คัน

ทรอมโบน (Trombones) 3 คัน ไทราแองเกิล (Triangle) 1 อัน

ฉาบ (Cymbals) 2 คู่ กลองเล็ก (Snare Drums) 2 ใบ กลองใหญ่ (Bass Drum) 1 ใบ

เบสทรัมเป็ต (Bass Trumpet) 1 คัน เครื่องเคาะตุรกี (Turkish crescents) 2 อัน

ภาพประกอบ 1 เครื่องเคาะตุรกี (Turkish crescents)

ที่มา: <http://www.bellperc.com//media/images/hire/jinglingjohnny.jpg>

สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2559

ต่อมาในช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 ในยุคนั้นเครื่องเป่าลมทองเหลืองถูกพัฒนาให้มีกระเดื่องในการบังคับเสียง ซึ่งเครื่องดนตรีนี้สามารถบังคับให้เสียงต่างๆ ได้แทบจะครบ โดยทางทหารได้นำดนตรีจำพวกแตรและขลุ่ยไปใช้สำหรับการเดินทัพของทหารและในการออกรบทำศึกสงคราม โดยมีกลองตึก กลองหนังสองหน้าและขลุ่ยพิกโคโล โดยเหตุการณ์ที่สำคัญของวงโยธวาทิต เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม ค.ศ.1836 วงโยธวาทิตปรัสเซียได้มีการบรรเลงรับจักรพรรดิของรัสเซีย ณ กรุงเบอร์ลิน โดยมีวงดนตรีที่ประกอบไปด้วยเครื่องเป่าจำนวน 1,000 คน กลองจำนวน 200 คน ซึ่งในช่วง ค.ศ.1847 ออดอล์ฟ แซก (Adolphe Sax) นักประดิษฐ์ชาวเบลเยียมและยังเป็นผู้ควบคุมวงโยธวาทิตของฝรั่งเศส นำเอาเครื่องดนตรีที่ประดิษฐ์ขึ้น ได้แก่ แซกโซโฟนและแตรตระกูลฮอ์น

ออกมาในการใช้บรรเลง ประเทศอเมริกาเริ่มมีวงโยชวาทิตในปี ค.ศ.1755 เมือง Fort Ticonderoga โดยมีกลองและขลุ่ยผิวในการบรรเลงในการเรียกแถว โดยการพัฒนาวงโยชวาทิตที่รุ่งเรืองที่สุดในสมัยของ แพทริก ชาร์ส ฟิลด์ กิลเมอร์ (Patrick sars Field Gilmore) ช่วงปี ค.ศ. 1829 – 1892 และจอห์น ฟิลิป ซูซา (John Philip Sousa) ค.ศ. 1854 – 1932 ซึ่งทั้ง 2 คน เป็นผู้อำนวยการวงดนตรี นักจัดรายการดนตรีซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์วงโยชวาทิตเป็นที่แพร่หลาย โดยเฉพาะจอห์น ฟิลิป ซูซา ที่เป็นักประพันธ์เพลงมาร์ชต่างๆ ให้กับวงโยชวาทิต จนได้รับการยกย่องให้เป็นราชาแห่งเพลงมาร์ช (The King of March)

วงโยชวาทิตยังได้มีการปรับปรุงแบบเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับรูปแบบการบรรเลง โดยที่เฟรเดริก ชันแนล ได้ทำการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดวงและการบรรเลงของวงโยชวาทิตด้วยการเน้นบรรเลงเน้นที่ความงามความไพเราะของเสียง โดยมีชื่อเรียกว่า คอนเสิร์ตแบนด์ (Concert Band, Symphonic Band)

สำหรับด้านการประกวดวงโยชวาทิต ประเทศอังกฤษเริ่มจัดการประกวดขึ้นครั้งแรกในปี ค.ศ.1853 ณ เมืองแมนเชสเตอร์ หลังจากนั้นอีก 45 ปี เจ เฮนรี อิลล์ (J. Henry Iles) ได้นำเอาวงดนตรีที่ได้รับรางวัลไปบรรเลงที่ อัลเบิร์ต ฮอลล์ ณ กรุงลอนดอน โดยมีวงดนตรีเข้าร่วมการประกวดรวม 20 วง และต่อมาในอีก 30 ปี ได้มีวงดนตรีเข้าร่วมการประกวดจำนวนเกือบ 200 วง ซึ่งในการประกวดเป้าหมายนั้นเป็นการประกวดเพื่อสร้างสรรค์ความภูมิใจหรือพยายามให้สุดความสามารถแล่งชื่นชม ยินดีกับผู้ที่เก่งกว่า

สรุปสำหรับวงโยชวาทิต สำหรับ Britain คือวงดนตรีสำหรับทหารและวงดนตรีที่มีลักษณะคล้ายกันคลึงคือ วงที่มีองค์ประกอบเครื่องดนตรีประเภทเครื่องลมไม้และเครื่องลมทองเหลือง ซึ่งวงดนตรีประเภทนี้มีข้อแตกต่างกันไปตามแต่ละท้องถิ่น วงโยชวาทิตที่มีรูปแบบการผสมวงที่ค่อนข้างมีมาตรฐานคือของอังกฤษ โดยแบ่งนักดนตรีออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่ม A ได้แก่ ปิคโคโลหรือฟลูทหรือทั้ง 2 อย่าง (Piccolo or Flute) 1 เล่า โอโบ (Oboe) 1 เล่า สمولล์คลาริเน็ตอีแฟลต (Small Clarinet Eb) 1 เล่า ออดินาร์คลาริเน็ตอีแฟลต (Ordinary Clarinet) 1 เล่า อัลโตคลาริเน็ต (Alto Clarinet) 1 เล่า เบสคลาริเน็ต (Bass Clarinets) 2 เล่า บาสซูน (Bassoons) 2 เล่า แซกโซโฟน (Saxophone) 1 เล่า
2. กลุ่ม B ได้แก่ ฮอ์น (Horns) 4 ตัว บาริโทน (Baritones) 2 ตัว ยูโฟเนียม (Euphoniums) 2 ตัว บอมบาร์ดอนหรือทูบา (Bombardon or Tuba) 4 ตัว

3. กลุ่ม C ได้แก่ คอเน็ต (Cornets) 4 ตัว ทรัมเป็ต (Trumpets) 2 ตัว ทรอมโบน (Trombones) 3 ตัว

4. กลุ่ม D ได้แก่ ดรัมเมอร์ 2 ตัว หรือบางครั้งใช้ดับเบิลเบส (Double Bass) 1-2 ตัว

ภาพประกอบ 2 บอมบาร์ดอน (Bombardon)

ที่มา: [http://www.hudebninastroje1.webnode.cz/200000089-99c499a1d1](http://www.hudebninastroje1.webnode.cz/200000089-99c499a1d1/Bombardon.jpg)

/Bombardon.jpg สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2559

สำหรับวงในสหรัฐอเมริกา มีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของสัดส่วนไปบ้างและมีการพัฒนาอย่างมากในระดับของมัธยมศึกษา (สรน โรจนตระกูล. 2554: 6)

วงโยธวาทิตมีประวัติที่ยาวนาน ถือกำเนิดมาจากโดยเป็นดนตรีที่มาจากกองทัพโดยการเป่าแตรทรัมเป็ตและได้รับการพัฒนารูปแบบของวงมาเรื่อยๆในแต่ละยุคซึ่งก็ยังอยู่ในระบบของวงดนตรีกองทัพแล้วจึงขยายเข้ามาสู่ในระบบการศึกษาซึ่งมีไว้สำหรับการประกวดแข่งขันการแสดงประกอบในกิจกรรมต่างๆของทางโรงเรียน

1.2 ประวัติวงโยธวาทิตในประเทศไทย

วงโยธวาทิตในประเทศไทยตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์แต่เดิมเป็น “แตรวง” ซึ่งแตรวง เป็นคำที่ถูกพบในหนังสือสาส์นสมเด็จ ซึ่งสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์และสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงเขียนจดหมายโต้ตอบกัน จึงสันนิษฐานว่าก่อนสมัยรัชกาลที่ 5 ใช้คำว่า “แตรวง” (สุกรี เจริญสุข. 2536:45) ซึ่งวงโยธวาทิตในสมัยนั้นไม่ได้มีรูปแบบดังเช่นวงโยธวาทิตในปัจจุบันแต่มีลักษณะเป็นแตรวง (Brass Band) ในช่วงสมัยรัชกาลที่ 4 การทหารของไทยได้รับการฝึกฝนจากการทหารของต่างชาติ จึง

เป็นจุดกำเนิดของแตงวอนขึ้นในประเทศไทย ครูฝึกทหารที่มาฝึกสอนนั้นเป็นนักเป่าแตรคือ ร้อยเอกอิมเปย์ (Impey) และโทมัส จี. น็อกซ์ (Thomas G. Knox) ซึ่งนำแตรเดี่ยวเข้ามาสอนให้กับกองทหารไทยจึงถือกำเนิดแตงวอนในยุคแรกขึ้น

ในช่วงของสมัยรัชกาลที่ 5 ได้มีการเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างชาติและพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินไปเจริญสัมพันธไมตรีกับนานประเทศด้วยพระองค์เอง เมื่อเสด็จถึงต่างชาติได้มีการบรรเลงเพลงเคารพหรือเพลงชาติ เช่น God Save The Queen ของประเทศอังกฤษ แต่ของไทยยังไม่มีบทเพลงที่ใช้ในการแสดงความเคารพที่เป็นเอกลักษณ์ พระองค์จึงมีรับสั่งให้จัดหาบทเพลงเคารพหรือเพลงชาติ นับแต่นั้นมาเพลงสรรเสริญพระบารมีจึงเป็นบทเพลงที่ใช้ในการบรรเลงเพื่อแสดงความเคารพ ในปี พ.ศ.2461 พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าอนงยาเธอกรมหมื่นอดิศราชดิฐเป็นผู้อำนวยการก่อตั้งแตงวอนทหารขึ้น ซึ่งต่อมาแตงวอนทหารวงนี้ได้พัฒนาจนกลายเป็นกองดุริยางค์ทหารบก ในยุคนี้นักทำให้งานศิลปะและดนตรีในประเทศเกิดความเจริญขึ้น คือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิจ ซึ่งในปี พ.ศ.2448 ทูลกระหม่อมได้สร้างผลงานทางด้านดนตรีขึ้น โดยทรงนิพนธ์เพลงที่มีการบรรเลงของไทยและแบบสากลขึ้น ซึ่งเป็นรูปแบบการบรรเลงเพลงไทยที่เป็นการเรียบเรียงเสียงประสานตามแบบของดนตรีสากล ได้แก่ วอลท์ซประชุมพล วอลท์ซเมฆลามณฑาทอง มาร์ชตำรวจ และบทเพลงมาร์ชที่มีความไพเราะมาก คือ มาร์ชบริพัตร นอกจากบทเพลงข้างต้นพระองค์ยังทรงนิพนธ์เพลงไทยเดิมให้กับวงดุริยางค์ เช่น เพลงโหมโรงมะลิเลื้อย เพลงแขกมอญบางขุนพรหมและเพลงแขกสาย เป็นต้น

สมัยรัชกาลที่ 6 เป็นสมัยที่ถือว่าเป็นสมัยที่ดนตรีเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างมาก สำหรับการพัฒนาดุริยางค์ผู้ที่มีบทบาทเป็นอย่างมากในสมัยนี้คือ พระเจนดุริยางค์ ซึ่งในยุคนั้นพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาวงเครื่องสายฝรั่งหลวงขึ้น โดยให้พระเจนดุริยางค์เป็นผู้ดูแล ซึ่งพระเจนดุริยางค์ได้มีการใช้บรรเลงเพลง Symphony แสดงมหาอุปรากร (Opera) นอกจากนี้พระเจนดุริยางค์ท่านยังมีส่วนในการพัฒนางวงโยชวาทิตในด้านการจัดตั้งวงโยชวาทิตกองดุริยางค์ทหารอากาศขึ้นในปี พ.ศ. 2483 ก่อตั้งวงดุริยางค์สากล (วงโยชวาทิต) กรมตำรวจ ในปี พ.ศ.2493 และยังเป็นผู้วางรากฐานวงโยชวาทิตระดับมัธยมศึกษาในปี พ.ศ.2500 โดยที่ท่านได้สร้างผลงานการเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงโยชวาทิตไว้อย่างมาก ได้แก่ เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงมาร์ชราชวัลลภ เพลงสายฝน เพลงอาทิตย์อัสดง เป็นต้น (กรมพลศึกษา. 2558: 9-11)

สำหรับวงโยธวาทิตเมื่อเข้าสู่ประเทศไทยแต่เดิมยังคงเป็นลักษณะของแถว ซึ่งหลังจากนั้นก็ได้รับการปรับปรุงรูปแบบวงจากแถวมาเป็นวงดุริยางค์ของกองทัพ เพื่อใช้สำหรับงานพระราชพิธีต่างๆ ใช้สำหรับการบรรเลงบทเพลงต่าง

1.3 ประวัติวงโยธวาทิตในสถานศึกษาไทย

วัฒน์ เกิดสว่าง (กฤษณ์ ฐริเทเวศร์. 2550; อ้างถึงใน ววัฒน์ เกิดสว่าง. 2536: 17) กล่าวว่าวงโยธวาทิตเริ่มเข้าสู่สถานศึกษาในช่วงปี พ.ศ.2461 จากหลักฐานที่กล่าวถึงโดยกองแถว กรมเสนาธิการหลวงและม้าหลวงได้จัดตั้งเป็นกองแถวออกเป็น 2 หน่วย เพื่อใช้สำหรับการประกอบกิจกรรมเสนาธิการ เมื่อมีการแข่งขันกีฬานักเรียน จะใช้วงโยธวาทิตในการเดินนำขบวน นักกีฬา ในช่วงปี พ.ศ.2524 กรมพลศึกษา ร่วมกับธนาคารทหารไทยได้จัดการประกวดวงดุริยางค์ ลูกเสือขึ้นและปิดตามาทางกรมพลศึกษาจึงได้เปลี่ยนชื่อเป็นการประกวดวงโยธวาทิต

กิจกรรมวงโยธวาทิตได้เจริญก้าวหน้ามาตลอด เนื่องจากการจัดการประกวดซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนางวงโยธวาทิตให้มีมาตรฐาน ซึ่งวงโยธวาทิตระดับมัธยมศึกษาในยุคนั้นถูกก่อตั้งขึ้นในนามของวงดุริยางค์ลูกเสือ คือวงดุริยางค์ของโรงเรียน สวนกุหลาบวิทยาลัย ก่อตั้งในปี พ.ศ.2460 - 2470 ซึ่งภายหลังจากการจัดตั้งกองเสนาธิการในรัชกาลที่ 6 ต่อมาในปี พ.ศ.2500 ในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ได้เตรียมจัดงานฉลอง 25 พุทธศตวรรษ จึงจัดบให้กระทรวงศึกษาธิการจัดซื้อเครื่องดนตรี โดยให้พระเจนดุริยางค์ เป็นผู้วางรูปแบบของวง และจัดซื้อเครื่องดนตรีให้โรงเรียน จำนวน 10 โรงเรียน คือ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (จากส่วนกลาง) โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี โรงเรียนประจำจังหวัดนครสวรรค์ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย จังหวัดนครราชสีมา โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดนครราชสีมา โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี โรงเรียนประจำจังหวัดขอนแก่นและโรงเรียนประจำจังหวัดภูเก็ต ซึ่งเครื่องดนตรีที่จัดซื้อประกอบไปด้วยเครื่องประเภทลมทองเหลืองและเครื่องกระทบ ได้แก่ กลองเล็ก 5 ใบ กลอง เทเนอร์ 2 ใบ ฉาบ 1 คู่ กลองใหญ่ 2 ใบ แตรเดี่ยวไม่มีนิ้ว 5 คัน เบสโลรา 1 ตัว คอร์เน็ตอีแฟล็ต 2 คัน คอร์เน็ตบีแฟล็ต 5 คัน ทรัมเปตบีแฟล็ต 5 คัน อัลโตฮอร์น 5 คัน บาร์โธน 3 คัน ยูโฟเนียม 2 คัน เบสทรอมโบน 1 คัน ซูซาโฟน 2 คัน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 6)

เมื่อกองโยธวาทิตได้เข้าสู่ระบบการศึกษาของไทย วงโยธวาทิตจึงได้จัดเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเพิ่มพูนทักษะต่างๆโดยมีการจัดแข่งขันประกวดวงโยธวาทิตระดับนักเรียน นักศึกษาขึ้นโดยกระทรวงการทองเที่ยวและกีฬา

2. ลักษณะองค์ประกอบเครื่องดนตรีวงโยธวาทิต

วงโยธวาทิต (Military Band) เป็นลักษณะของเครื่องดนตรีที่แบ่งออก 3 ประเภท ได้แก่ เครื่องเป่าลมไม้ (Woodwind Instruments), เครื่องเป่าลมทองเหลือง (Brass Instruments) และ เครื่องกระทบ (Percussion Instruments) ซึ่งเครื่องดนตรีแต่ละประเภทยังถูกแบ่งออกตามลักษณะเฉพาะดังนี้

2.1 เครื่องเป่าลมไม้ (Woodwind Instruments)

เครื่องเป่าลมไม้จะมีองค์ประกอบหลักที่ทำจากไม้หรือมีแหล่งกำเนิดเสียงที่เกิดขึ้นจากการสั่นสะเทือนของไม้ โดยในปัจจุบันเครื่องลมไม้ที่ใช้วัสดุผลิตจากไม้หายาก ปัจจุบันจึงมีการประยุกต์ใช้สารสังเคราะห์หรือโลหะขึ้นแทน แต่แหล่งกำเนิดเสียงยังคงใช้ไม้เช่นเดิม ซึ่งเครื่องลมไม้ถูกแบ่งออกเป็น 2 จำพวก คือ

2.1.1 กลุ่มเครื่องไม่มีลิ้น เป็นเครื่องตระกูลขลุ่ย ซึ่งเครื่องดนตรีตระกูลนี้มีแหล่งกำเนิดเสียงโดยการเป่าลมผ่านช่องแคบๆ เข้าสู่ลำตัวของท่อในการขยายเสียง ซึ่งระดับเสียงสูงเสียงต่ำขึ้นอยู่กับความยาวและเส้นผ่าศูนย์กลางของตัวท่อ มีลักษณะรูปปิดทำหน้าที่ในการเปลี่ยนความยาวของท่ออากาศให้เกิดระดับเสียงต่างๆ ถึงแม้ว่าปัจจุบันวัสดุของเครื่องจะเปลี่ยนเป็นโลหะแต่ยังจัดให้เป็นจำพวกเครื่องลมไม้เช่นเดิม ได้แก่ ปิคโคโล (Piccolo) และ ฟลูท (Flute)

ปิคโคโล (Piccolo) ชื่อเต็มคือ ปิคโคโลฟลูท เป็นชื่อที่มีมาจากภาษาอิตาเลียนว่า Flauto piccolo ที่แปลว่า ขลุ่ยฟลูทขนาดเล็ก โดยวิธีการปฏิบัติของปิคโคโลนั้นเหมือนกับการปฏิบัติฟลูททุกประการโดยใช้วิธีการผิวลม ที่ต่างกันคือขนาดที่ปิคโคโลเล็กกว่าฟลูท 1 เท่า ทำให้ระดับเสียงของปิคโคโลสูงกว่าฟลูท 1 ช่วงคู่แปด (8 Va) มีเสียงที่สดใสแหลมคม

ภาพประกอบ 3 ปิคโคโล (Piccolo)

ที่มา: ถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2559

ฟลูท (Flute) เป็นขลุ่ยที่มีรูผิวคล้ายขลุ่ยหลิวของจีน แต่เดิมฟลูทโบราณจะมีระดับเสียงที่ไม่มาก จนกระทั่ง มาเธโอบัลด์ โบห์ม นักฟลูทประจำวงดนตรีแห่งราชสำนักบาวาเรีย ได้ปรับปรุงให้ฟลูทเป็นเครื่องดนตรีที่มีความสำคัญ จึงได้ปรับเปลี่ยนระบบกลไกของฟลูทใหม่ สามารถเล่นเสียงได้ง่ายขึ้นเรียกว่า ขลุ่ยโบห์ม (Boehm flute) และเป็นขลุ่ยฟลูทที่นำมาใช้กันจนถึงปัจจุบัน

ภาพประกอบ 4 ฟลูท (Flute)

ที่มา: ถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2559

2.1.2 กลุ่มเครื่องมีลิ้น ซึ่งยังแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทลิ้นเดี่ยว (Single Reed) และประเภทลิ้นคู่ (Double Reed)

ประเภทลิ้นเดี่ยว (Single Reed) สำหรับเครื่องดนตรีวงโยธวาทิต ได้แก่ คลาริเน็ต (Clarinet) และแซกโซโฟน (Saxophone) โดยมีลักษณะของปากเป่าลักษณะคล้ายปากเปิดและมีลิ้นเดี่ยวที่ทำจากไม้แนบกับที่เป่า

ภาพประกอบ 5 ลักษณะปากเป่าประเภทลิ้นเดี่ยว

ที่มา: ถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2559

คลาริเน็ต (Clarinet) ถ้าในบรรดาเครื่องลมไม้ คลาริเน็ตนั้นจัดว่าเป็นเครื่องดนตรีที่แพร่หลายสำหรับเครื่องดนตรีในวงดุริยางค์ วงโยธวาทิตเป็นอย่างมาก ซึ่งลักษณะของคลาริเน็ตเป็นปี่ลิ้นเดี่ยว ที่ถูกดัดแปลงมาจากปี่โบราณที่มีชื่อว่า ซาลือโม (Chalumeau) ซึ่งเริ่มแรกนั้นคลาริเน็ตที่ประดิษฐ์ขึ้นมาเป็นลักษณะปี่มีรูเปล่าๆหรืออาจจะมีกระเดื่องเสียงเพียงเล็กน้อยและถูกปรับปรุงพัฒนาครั้งใหญ่โดยโคลเซ ครูผู้สอนคลาริเน็ตในวิทยาลัยการดนตรีแห่งกรุงปารีส ซึ่งได้นำเอาระบบกระเดื่อง Boehm มาใช้กับคลาริเน็ต

คลาริเน็ตจัดว่าเป็นเครื่องดนตรีที่มีช่วงเสียงกว้างมากที่สุดในบรรดากลุ่มเครื่องลมไม้ จึงสามารถบรรเลงโน้ตได้หลากหลายอารมณ์และสีสันท่วงทเพลง

ภาพประกอบ 6 คลาริเน็ต (Clarinet)

ที่มา: ถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2559

ภาพประกอบ 7 ซาลือโม (Chalumeau)

ที่มา: <http://en.folkfriends.com/cosmoshop/default/pix/a/n/23170-12269-1396551956.2.jpg> สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2559

แซกโซโฟน (Saxophone) เป็นเครื่องดนตรีที่จัดว่าอยู่กึ่งกลางระหว่างเครื่องเป่าลมไม้กับเครื่องเป่าลมทองเหลืองซึ่งปราชญ์ทางดนตรีได้จัดอยู่ในประเภทเครื่องลมไม้เนื่องจากมีลักษณะการเป่าเช่นเดียวกับคลาริเน็ตและลำตัวของเครื่องยังมีกระเดื่องที่มีนวมบุมีลักษณะการปิดรูเช่นเดียวกับเครื่องประเภทเครื่องเป่าลมไม้ถึงแม้จะประดิษฐ์ด้วยโลหะ โดยสำหรับวงโยธวาทิตแล้วแซกโซโฟนที่ใช้สำหรับวงโยธวาทิตจะมีอยู่ 3 เครื่องหลัก ได้แก่ อัลโตแซกโซโฟน (Alto Saxophone) เทนเนอร์แซกโซโฟน (Tenor Saxophone) และบาริโทนแซกโซโฟน (Baritone Saxophone)

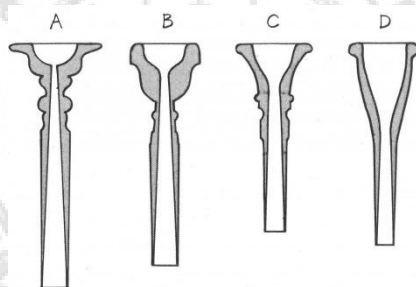
ภาพประกอบ 8 แซกโซโฟน (Saxophones)

ที่มา: ถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2559

ประเภทลิ้นคู่ (Double Reed) เครื่องเป่าลมไม้ประเภทลิ้นคู่ นั้น สำหรับวงโยธวาทิตจะไม่ใช้ในการนำมาใช้ในการเดินบรรเลง เนื่องจากบรรเลงได้ยาก ส่วนใหญ่จะใช้สำหรับการนั่งบรรเลงประเภท คอนเสิร์ตแบนด์

2.2 เครื่องเป่าลมทองเหลือง (Brass Instruments)

เครื่องเป่าลมทองเหลืองหรือกลุ่มแตร คุณสมบัติของเครื่องกลุ่มนี้มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับเครื่องเป่าลมไม้ โดยมีตัวท่อทำหน้าที่เป็นตัวขยายเสียง ลักษณะของปากเป่าหรือกำพวดของเครื่องเป่าลมทองเหลืองเป็นประเภท Lip-reed ซึ่งของปีจะเป็นประเภท Cane-reed ซึ่งเครื่องเป่าลมทองเหลืองจะใช้ริมฝีปากบนและล่างเข้าหากัน เพราะริมฝีปากจะเป็นตัวสั่นสะเทือนเข้าสู่กำพวดส่งเข้าไปสู่ท่อขยายเสียงของตัวเครื่อง กำพวดของเครื่องเป่าลมทองเหลืองแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ซึ่งแต่ละลักษณะจะให้คุณสมบัติของเสียงที่แตกต่างกัน ลักษณะแรกมีลักษณะตื้นคล้ายถ้วยหรือระฆัง (Cup-shaped or Bell-shaped mouthpiece) ให้เสียงที่สดใสแสดงถึงพลังเสียง ได้แก่ ทรัมเป็ต (Trumpet) ทรอมโบน (Trombone) และทูบา (Tuba) ดังภาพตัวอย่าง ลักษณะ A, B, C จะเป็นลักษณะคล้ายถ้วยหรือระฆัง ส่วนลักษณะ D เป็นลักษณะทรงกรวย

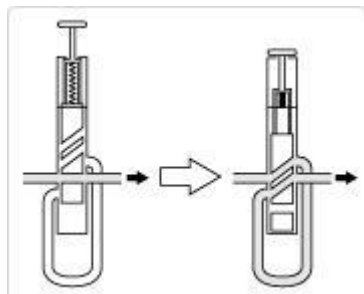

ภาพประกอบ 9 ลักษณะกำพวดเครื่องเป่าลมทองเหลือง

ที่มา: <http://mogensandresen.dk/wp-content/uploads/2014/12/MUNDSTYKKER-e1417866532677.jpg> สืบค้นเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2559

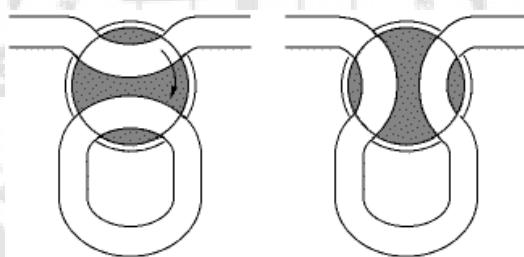
จากภาพตัวอย่างลักษณะ A, B, C จะเป็นลักษณะคล้ายถ้วยหรือระฆัง ส่วนลักษณะ D เป็นลักษณะทรงกรวย (Cone-shaped mouthpiece) ให้โทนเสียงที่นุ่มนวล คือ เฟรนช์ฮอร์นซึ่งเป็นแตรที่มีกำพวดลักษณะแบบดังกล่าว สำหรับคุณลักษณะของเสียงสูง-ต่ำ ในปัจจุบันทำได้จากการบังคับลิ้นของลูกสูบ (Valve) สำหรับการเปลี่ยนความยาวของท่อลม แต่ละลูกสูบยังมีขดท่อลมย่อย (Coil) ช่วยในการเพิ่มความยาวของท่อ ซึ่งในระบบที่ใช้ลิ้นบังคับแบ่งออกเป็น 2 ระบบ ได้แก่

ระบบลิ้นเปิด-ปิด บังคับลูกสูบแบบขึ้นลง (Piston valve) และระบบลิ้นเปิด-ปิด บังคับลิ้นหมุน (Rotary valve)

ภาพประกอบ 10 ระบบลิ้นเปิด-ปิด บังคับลูกสูบแบบขึ้นลง (Piston valve)

ที่มา: http://au.yamaha.com/en/products/musicalinstruments/musical_instruments_compendium/trumpet/images/mechanism_p04_03.jpg สืบค้นเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2559

ภาพประกอบ 11 ระบบลิ้นเปิด-ปิด บังคับลิ้นหมุน (Rotary valve)

ที่มา: <http://newt.phys.unsw.edu.au/jw/brass/graphics/rotary.gif> สืบค้นเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2559

เครื่องเป่าลมทองเหลืองอีกชนิดที่ใช้การเปลี่ยนเสียงสูง-ต่ำนอกเหนือไปจากระบบลิ้นก็คือระบบสไลด์ คือการใช้ระบบท่อลมขยายความสั้น-ยาว ในการเปลี่ยนระดับเสียง

เครื่องเป่าลมทองเหลืองยังถูกจัดแบ่งออกเป็นกลุ่มอีก 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มคอร์เน็ต (Cornet family) กลุ่มทรัมเป็ต (Trumpet family) กลุ่มฮอร์น (Horn family) กลุ่มทรอมโบน (Trombone family) และกลุ่มแซกฮอร์น (Saxhorn family)

คอร์เน็ต (Cornet)

คอร์เน็ตหรือชื่อเต็มว่า Cornet-a-pistons กำเนิดขึ้นที่ประเทศฝรั่งเศส มีรูปร่างลักษณะคล้ายทรัมเป็ต แต่มีลักษณะลำตัวสั้นกว่า ลักษณะเสียงไม่แจ่มใสเท่าทรัมเป็ต โปรงเบาเหมือนฮอร์น เป็นเครื่องที่มีเสียงก้ำกึ่งระหว่างทรัมเป็ตและฮอร์น ซึ่งได้รับความนิยมมากในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 เมื่อเข้าสู่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 ก็ค่อยๆหมดความสำคัญลงเนื่องจากทรัมเป็ตดัดแปลงบังคับและปรับปรุงดีขึ้นมาแทนที่

ภาพประกอบ 12 คอร์เน็ต (Cornet)

ที่มา: ถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2559

ทรัมเป็ต (Trumpet)

ทรัมเป็ตจัดเป็นเครื่องที่มีความเก่าแก่ไม่น้อยไปกว่าฮอร์น โดยปรากฏตามหลักฐานว่าชาวจีนใช้เครื่องที่มีลักษณะคล้ายทรัมเป็ตมานานนับ 4,000 ปี ซึ่งมีเสียงที่สูงใช้สำหรับเป็นสัญญาณการเคลื่อนพลของกองทัพ ปัจจุบันทรัมเป็ตเป็นที่นิยมใช้ในกับวงโยธวาทิตเนื่องจากมีน้ำเสียงที่สดใส เจิดจ้า

ภาพประกอบ 13 ทรัมเป็ต (Trumpet)

ที่มา: ถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2559

ฮอร์น (Horn)

แตรฮอร์นที่ใช้ในวงโยธวาทิต ปัจจุบันเรียกว่าเฟรนช์ฮอร์น (French Horn) ซึ่งเฟรนช์ฮอร์นเป็นเครื่องดนตรีที่มีความสำคัญเพราะลักษณะเสียงที่เป็นเอกลักษณ์ มีความนุ่มนวล ให้ความรู้สึกสง่าผ่าเผยและมีความงดงามที่สุดในบรรดาเครื่องดนตรีทั้งหลาย

ภาพประกอบ 14 เฟรนช์ฮอร์น (French Horn)

ที่มา: ถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2559

ทรอมโบน (Trombone)

ปัจจุบันในวงโยธวาทิตจะนิยมใช้ทรอมโบน 2 ประเภท ได้แก่ เทนเนอร์ทรอมโบนและเบสทรอมโบน เนื่องจากเป็นเครื่องที่มีลักษณะเสียงที่มีความสง่า สว่างและแจ่มใส โดยเฉพาะเบสทรอมโบนวงโยธวาทิตเริ่มนิยมใช้มากขึ้น

ภาพประกอบ 15 เทนเนอร์ทรอมโบน (Tenor Trombone)

ที่มา: ถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2559

ภาพประกอบ 16 เบสทรอมโบน (Bass Trombone)

ที่มา: ถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2559

แซกฮอร์น (Saxhorn)

หลังจากอดอล์ฟ แซกซ์ ได้ประดิษฐ์แซกโซโฟนสำเร็จ เขาก็ประดิษฐ์แตรอีกตระกูลขึ้นมา เรียกว่า แซกฮอร์น โดยแตรตระกูลนี้มีหลากหลายชนิด ซึ่งลักษณะที่เด่นชัดของแตรตระกูลนี้คือ ลักษณะอ้วนทั้งหมด

สำหรับเครื่องดนตรีตระกูลแซกฮอร์นที่ปัจจุบันนิยมใช้กับวงโยธวาทิต จะมีอยู่ 2 เครื่อง ได้แก่ ยูโฟเนียม (Euphonium) และทูบา (Tuba)

ภาพประกอบ 17 ลักษณะเครื่องตระกูลแซกฮอร์น (Saxhorn Family)

ที่มา: ถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2559

2.3 เครื่องกระทบ (Percussion Instruments)

เครื่องดนตรีกระทบจะให้เสียงด้วยการทหแผ่นหนังที่ขึงตึงหรือวัตถุที่เป็นของแข็ง เช่น โลหะหรือไม้ เป็นต้น เกิดการสั่นสะเทือนด้วยวิธีการตี เคาะ เขย่าหรือกระทบกัน โดยเครื่องกระทบยังแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.3.1 เครื่องประกอบจังหวะที่มีระดับเสียงแน่นอน (Instruments of definite pitch) ได้แก่ ไซโลโฟน มาริมบา กลอกเค้นสปีล เป็นต้น

2.3.2 เครื่องประกอบจังหวะที่มีระดับเสียงไม่แน่นอน (Instruments of indefinite pitch) ได้แก่ กลองใหญ่ กลองเล็ก ฉาบ เป็นต้น

สำหรับวงโยธวาทิต ที่ใช้ในการประกวดการแข่งขันประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง จะใช้เครื่องประกอบจังหวะที่มีระดับเสียงไม่แน่นอน โดยส่วนใหญ่จะใช้เครื่องดนตรี 4 ชนิด ได้แก่ กลองใหญ่ (Bass Drum) กลองเล็ก (Snare Drum) ฉาบ (Cymbal)

3. รูปแบบการจัดวงโยธวาทิตประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง

กฤษณ์ ภูริเทเวศน์ (2550) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการจัดวง โดยการคำนึงถึงจำนวนของเครื่องดนตรี การจัดระบบเสียงและสถานที่ของการบรรเลง

ไพรัช มากกาญจนกุล (2530: 53-55) กล่าวว่ารูปแบบการจัดวงโยชวาทิตนั้นสามารถที่จะจัดรูปแบบได้หลากหลาย แต่ที่นิยมใช้ในการจัดรูปแบบมี 2 รูปแบบ หลักๆ คือการจัดวงแบบอเมริกันและการจัดวงแบบอังกฤษ

1) การจัดวงโยชวาทิตแบบอเมริกัน รูปแบบจะเป็นการจัดเรียงกลุ่มเครื่องดนตรีตามลำดับเครื่องดนตรี ดังนี้

1.1 กลุ่มเครื่องกระทบ (Percussions) ได้แก่ กลองใหญ่, กลองเล็กและฉาบ

1.2 กลุ่มเครื่องเป่าลมไม้ (Woodwinds) ได้แก่ ปิคโคโล, ฟลูต, คลาริเน็ตและแซกโซโฟน

1.3 กลุ่มเครื่องเป่าลมทองเหลือง (Brasses) ได้แก่ ฮอรัน, คอร์เน็ต, ทรัมเป็ต, ทรอมโบน, ยูโฟเนียมและเบส ดังภาพตัวอย่าง

Per	Per	Per	Per
Pic	Fl.	Fl.	Fl.
Cl.	Cl.	Cl.	Cl.
Sax	Sax	Sax	Sax
Tp.	Tp.	Tp.	Tp.
Hrn.	Hrn.	Hrn.	Hrn.
Tb.	Tb.	Tb.	Tb.
Eu.	Eu.	Eu.	Eu.
Susa	Susa	Susa	Susa

ภาพประกอบ 18 รูปแบบการจัดวงโยชวาทิตแบบอเมริกัน

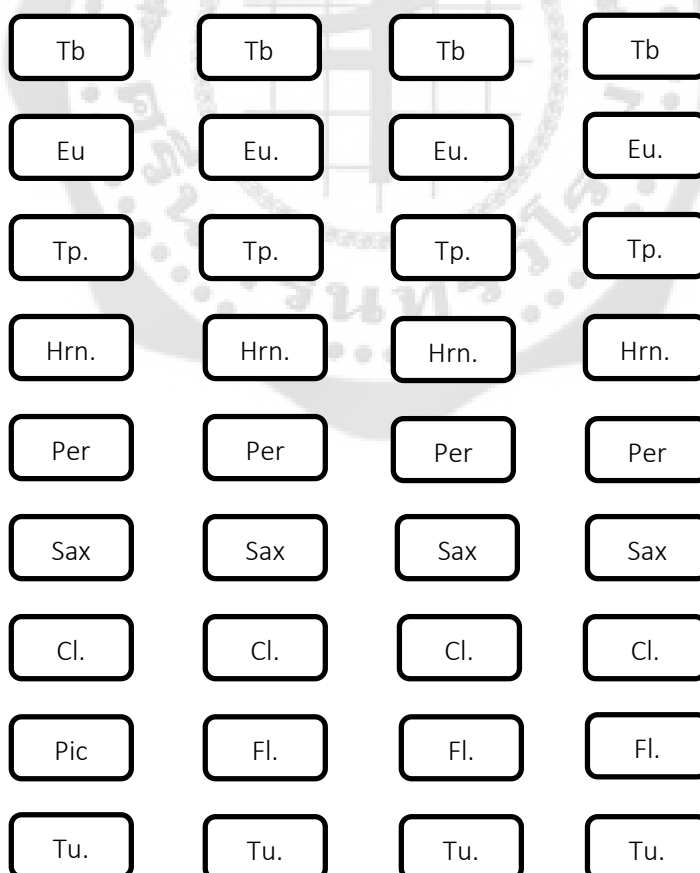
คำอธิบายประกอบภาพ Per = Percussion, Pic = Piccolo, Fl = Flute, Cl = Clarinet,
Sax = Saxophone, Tp. = Trumpet, Hrn. = Horn, Tb. = Trombone, Eu. = Euphonium,
Susa = Susaphone

2) การจัดวงโยชวาทิตแบบอังกฤษ รูปแบบจะเป็นการจัดเรียงกลุ่มเครื่องดนตรีตามลำดับ
เครื่องดนตรี ดังนี้

2.1 กลุ่มเครื่องเป่าลมทองเหลือง (Brasses) ได้แก่ ฮอรั่น, คอร์เน็ต, ทรัมเป็ต,
ทรอมโบน, ยูโฟเนียมและเบส กลุ่มเครื่องกระทบ (Percussions) ได้แก่ กลองใหญ่, กลองเล็กและ
ฉาบ

2.2 กลุ่มเครื่องกระทบ (Percussions) ได้แก่ กลองใหญ่, กลองเล็กและฉาบกลุ่ม
เครื่องเป่าลมไม้ (Woodwinds) ได้แก่ ปิคโคโล, ฟลูต, คลาริเน็ตและแซกโซโฟน

2.3 กลุ่มเครื่องเป่าลมไม้ (Woodwinds) ได้แก่ ปิคโคโล, ฟลูต, คลาริเน็ตและแซก
โซโฟน ดังภาพตัวอย่าง

ภาพประกอบ 19 รูปแบบการจัดวงโยชวาทิตแบบบริติช

คำอธิบายประกอบภาพ Per = Percussion, Pic = Piccolo, Fl = Flute, Cl = Clarinet, Sax = Saxophone, Tp. = Trumpet, Hrn. = Horn, Tb. = Trombone, Eu. = Euphonium, Tu = Tuba

ซึ่งจากภาพรูปแบบการจัดวงโยธวาทิตนอกจากจะมีความแตกต่างด้านตำแหน่งของกลุ่มเครื่องแล้วเครื่องดนตรีที่แตกต่างคือ ทูบาและซุซซาโฟน สำหรับวงโยธวาทิตรูปแบบอเมริกันจะใช้ซุซซาโฟนในการบรรเลงบทเพลงส่วนวงโยธวาทิตรูปแบบอังกฤษจะใช้ทูบาในบรรเลงบทเพลง

4. การวางแผนและการฝึกซ้อมดนตรี

การวางแผน

การวางแผนการซ้อมวงโยธวาทิตโดยปกติควรที่จะมีการฝึกซ้อมที่มีความต่อเนื่องสม่ำเสมอ เช่น การวางแผนการฝึกซ้อมช่วงเปิดภาคเรียนและการวางแผนการฝึกซ้อมช่วงปิดภาคเรียน ซึ่งการวางแผนนั้นแต่ละโรงเรียนก็มีรูปแบบการจัดตารางการซ้อมที่คล้ายคลึงกันอาจจะแตกต่างกันตามช่วงเวลา เพื่อจัดให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของแต่ละโรงเรียน

ทั้งนี้การวางแผนการจัดตารางการซ้อมจึงมีส่วนสำคัญต่อการที่จะฝึกซ้อมสำหรับเข้ารับการประกวดอย่างมากเพื่อที่จะได้รับกับสถานการณ์ที่จะเกิดภายในอนาคตทั้งการติดตามผล และอุปสรรคต่างๆ ที่จะเกิดว่ามีการดำเนินได้ตามที่วางแผนไว้หรือไม่

ภาสกร สุวรรณพันธ์ (ธนากร แพทย์วงศ์. 2541; อ้างถึงใน ภาสกร สุวรรณพันธ์, 2540: 16) กล่าวถึง ระบบการวางแผนการฝึกซ้อมที่ดี ควรที่จะมีระบบการซ้อมโดยแบ่งเวลาให้พอเหมาะกับความสามารถในแต่ละบุคคล โดยมีการดำเนินงานดังนี้

1) การเตรียมการกำหนดแผนการฝึก

1.1 การประชุมเตรียมการ

1.2 กำหนดเนื้อหาจัดเรียงความสำคัญ

1.3 การทำแผนการฝึกโดยการระบุวันเวลา สถานที่ฝึก โดยแบ่งออก ดังนี้ การฝึกหลังเลิกเรียน การฝึกในช่วงวันหยุดราชการและช่วงปิดภาคเรียน การซ้อมโดยการนัดหมายพิเศษ การเข้าค่ายฝึกซ้อม การซ้อมโดยที่ทุกคนมีเวลาตรงกัน

2) การกำหนดตารางการฝึกซ้อม

2.1 การประชุมเตรียมความพร้อม

2.2 การอบอุ่นร่างกาย

- 2.3 การเตรียมความพร้อมทางดนตรี
- 2.4 การฝึกซ้อมแยกกลุ่มเครื่องดนตรี
- 2.5 การฝึกซ้อมการรวมกลุ่มเครื่องดนตรี
- 2.6 การฝึกซ้อมรวมวง

ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย (2553: 81-86) กล่าวถึงรูปแบบการวางแผนบริหารวงโยธวาทิต ตามรูปแบบ PERT (เพิร์ต) ซึ่งย่อมาจากคำว่า Program Evaluation and Review Technique หมายถึง เทคนิคการประเมินผลและตรวจสอบโครงการ โดยรูปแบบของเพิร์ตได้รับการยอมรับโดยให้เป็นพื้นฐานขั้นตอนแรกในการวางแผนงานและวางจุดประสงค์ของการทำงาน ซึ่งวัตถุประสงค์ในการนำเพิร์ตมาใช้มีดังนี้

- 1) เพื่อช่วยในด้านการวางแผนการซ้อม สามารถเรียงลำดับก่อนหลังหรือเขียนรายงานต่างๆ ว่าการทำงานให้สำเร็จลุล่วงจะต้องทำอะไรบ้าง ตลอดจนสามารถกำหนดได้ว่ากิจกรรมใดเป็นกิจกรรมที่สำคัญ กำหนดความล่าช้าได้และช้าได้เท่าไร
 - 2) เพื่อควบคุมกิจกรรมให้ดำเนินไปได้ตามแผนที่กำหนดไว้ สามารถมองเห็นภาพและเห็นผลกระทบว่าจะสำเร็จเรียบร้อยตามโครงการหรือไม่
 - 3) เพื่อใช้ในการบริหารทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการ เช่น คน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เงินทุน ฯลฯ ให้ได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่
 - 4) เพื่อช่วยในการบริหารโครงการในกรณีที่มีความจำเป็นต้องเร่งให้เสร็จเร็วกว่ากำหนด สามารถทำให้ระบุได้ว่าจะต้องเร่งกิจกรรมใดบ้างจะต้องเร่งให้เสร็จในเวลาเท่าไร ในทำนองเดียวกันงานนั้นมีทรัพยากรหรือกำลังคนจำกัด จะต้องเพิ่มเวลาในการทำงานให้นานขึ้นหรืออาจลดรายละเอียดของงานลง
 - 5) เพื่อให้ทราบการปฏิบัติงานมีข้อดีและมีอุปสรรคอย่างไร เพื่อการวางแผนและการป้องกันในอนาคต
- ซึ่งรูปแบบหลักการวางแผนรูปแบบของเวลา มีดังนี้
- 1) แยกแผนงานออกเป็นแผนย่อยๆ และเขียนโครงการเกี่ยวกับระยะเวลาที่ใช้ เพื่อที่จะทำงานย่อยแต่ละอย่างได้สำเร็จ
 - 2) เขียนผังการทำงาน (Flow Chart) เพื่อกำหนดว่างานย่อยใดควรทำก่อนงานย่อยใดควรทำหลัง งานย่อยใดสามารถทำพร้อมกันได้
 - 3) ปรับปรุงผังการทำงาน เช่น พิจารณาทรัพยากรต่างๆ

4) เปรียบเทียบงานที่วางแผนไว้กับงานที่ทำได้ เมื่อลงมือปฏิบัติจริงว่าสอดคล้องกันหรือไม่

5) ตรวจสอบการทำงานเป็นระยะๆและสม่ำเสมอ

สุพจน์ เจริญสมบัติ (2542: 31-32) ได้กล่าวถึงการวางแผนการจัดกิจกรรมในความรับผิดชอบของครูผู้ดูแล เพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีจุดมุ่งหมายเป็นเป้าหมายในการวางแผนควรมีการวางแผนที่แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

1) การวางแผนระยะแรก เป็นความรับผิดชอบโดยตรงของครูเจ้าของกิจกรรม โดยการคำนึงถึงวัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติและข้อตกลงต่างๆ

2) การวางแผนระยะที่สอง การวางแผนในการปฏิบัติกิจกรรม โดยที่ครูและนักเรียนทำงานร่วมกัน เช่นการจัดวางกำลังคน การจัดตารางเวลา กระบวนการขั้นตอนการทำงาน การประสานงานต่างๆ

ณัฐศรีณย์ ทฤษฎีคุณ (2555: 22) กล่าวถึงการ จัดตารางการฝึกซ้อมของโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัยในช่วงการปิดภาคเรียน โดยมีการจัดตารางการฝึกซ้อมตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันเสาร์ ช่วงเวลา 9.00 - 22.00 น. โดยมีการวางแผนตารางการฝึกซ้อมดังนี้

6.00 - 7.00 น.	ตื่นนอน
7.00 - 8.00 น.	รับประทานอาหารเช้า
8.00 - 9.00 น.	Warm up
9.00 - 12.00 น.	แยกกลุ่มเครื่องดนตรี (Section)
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหาร
13.00 - 16.00 น.	แยกกลุ่มประเภทดนตรี (Part)
16.15 - 18.00 น.	รวมวง
18.00 - 19.00 น.	พักรับประทานอาหาร
19.00 - 22.00 น.	รวมวง

กาโรฟาโร (Garofalo. 1976: 13-14) ได้กล่าวถึงช่วงเวลาที่สามารถจัดตารางการฝึกซ้อมดนตรี โดยแบ่งออกเป็นตารางการฝึกซ้อมไว้ 2 รูปแบบ ได้แก่

รูปแบบตารางการฝึกที่ 1 เป็นการ จัดตารางการซ้อมช่วงเตรียมก่อนการประกวด โดยใช้เวลาก่อนซ้อมในช่วงของการพักกลางวัน โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมงของแต่ละวัน ในการฝึกซ้อมสำหรับการซ้อมแบบแยกกลุ่มเครื่องดนตรีหรืออาจจะเรียงซ้อมเพียงแค่กลุ่มเครื่องดนตรีวันละกลุ่ม โดยทำการแบ่งช่วงเวลารับประทานอาหารให้เพียง 10 - 15 นาที

รูปแบบตารางการฝึกที่ 2 จัดเวลาการรวมวง 1 วันและการซ้อมแยกกลุ่มเครื่องดนตรีอีก 4 วัน โดยให้วันจันทร์ อังคาร พุธ ศุกร์เป็นการซ้อมแบบแยกกลุ่มเครื่องดนตรี ส่วนวันศุกร์เป็นการรวมกลุ่มเครื่องดนตรีเพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการฝึกการรวมวงดนตรี

เพียร์สัน (Pearson. 2009: ออนไลน์) ได้กล่าวว่าหลักการเตรียมความพร้อมที่ครูจะต้องเตรียมวางแผนการฝึกซ้อม มีดังนี้

- การกำหนดเป้าหมาย การวางระบบการฝึกซ้อม
- การเตรียมสื่อและอุปกรณ์ต่างๆ ให้สำหรับผู้เรียน
- ทำการฝึกซ้อมตามตารางที่กำหนด
- มีการประเมินผลการฝึกซ้อม การบรรเลงของผู้เรียน
- ทำการอภิปราย สรุปผลร่วมกับผู้เรียน เสนอแนะแนวทางการแก้ไข เพื่อนำไปพัฒนาต่อไป

วิธีการฝึกซ้อมดนตรี

เพียร์สัน (Pearson. 2009: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงการฝึกซ้อมที่จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ ซึ่งเป็นทักษะสำหรับการฝึกซ้อมดังนี้

- 1) เสียง (Tone) ซึ่งเป็นทักษะที่นักเรียนจะต้องมีทั้งการฝึกซ้อมส่วนตัวและการฝึกซ้อมรวมวง
- 2) ความแม่นยำของจังหวะ (Rhythmic Accuracy)
- 3) วลีของบทเพลง (Phrasing)
- 4) การอ่านโน้ต (Music Reading)
- 5) ระดับเสียง (Intonation)
- 6) เทคนิค (Technique)
- 7) ความสมดุล (Balance)
- 8) ระดับความดัง-เบา (Dynamics)
- 9) การควบคุมลักษณะเสียง (Articulation)
- 10) การบรรเลงรวมวง (Ensemble Playing)
- 11) ความเข้าใจในทักษะดนตรี (Comprehensive Musicianship)

นอกจากนั้นเพียร์สัน ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเตรียมความพร้อมในการฝึกซ้อม โดยการอบอุ่นร่างกายเป็นอันดับแรก ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นไปสู่การฝึกซ้อมเทคนิคต่างๆ โดยการฝึก 3 ชั้น ได้แก่

- การอบอุ่นกล้ามเนื้อริมฝีปาก (Embouchure Warmers) ด้วยวิธีการเป่าลากเสียงยาวและการเป่าแบบเปลี่ยนเสียงโดยการเปลี่ยนลมเปลี่ยนริมฝีปาก (Long Tone and Lip Slur)

- การอบอุ่นร่างกายส่วนของแขนและนิ้วมือ (Arm and Finger Warmers) ด้วยวิธีการซ้อมการเป่าไล่บันไดเสียง (Scales) การฝึกเป่าขึ้นคู่เสียง (Intervals)

- การเตรียมพร้อมทางด้านจิตใจ (Mind Warmers)

สวัสดี เงินแย้ม (สุพจน์ เจริญสมบัติ. 2542; อ้างอิงจาก สวัสดี เงินแย้ม. 2542: 135) กล่าวถึงกระบวนการฝึกซ้อมสำหรับวงโยธวาทิตเพื่อให้เกิดความพร้อมและความเป็นระเบียบวินัย ควรใช้ระยะเวลาพอสมควรในการพัฒนาความสามารถในการบรรเลง เช่นนั้นการฝึกซ้อมที่ดีควรที่จะต้องทำการฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่องและมีความจริงจังทั้งในเรื่องการเรียนรู้ทางด้านทฤษฎีดนตรีและทางด้านการปฏิบัติเครื่องดนตรี คือ

1) การเรียนทฤษฎีดนตรีเพื่อนำไปใช้ในการฝึกปฏิบัติ ได้แก่

- การสอนโน้ต
- การฝึกในด้านจังหวะ ความสั้น-ยาว, เบา-ดัง
- การเทียบเสียง
- เครื่องหมายและศัพท์เทคนิคทางเครื่องดนตรี
- ความสม่ำเสมอในด้านจังหวะ ความเร็ว-ช้า
- แนวเสียงประสานและความสมดุลของเสียง

2) การเรียนด้านการปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนเกิดความชำนาญและสามารถแก้ไขในจุดที่บกพร่องได้ ได้แก่

- การฝึกซ้อมการตีไม้กลองกับแผ่นไม้
- การฝึกซ้อมตีกลองจริง
- การซ้อมการเดินเข้ากับจังหวะ
- การฝึกการหายใจ
- การฝึกซ้อมการเป่าปาก (กำพวด)
- การฝึกซ้อมเป่าลมเข้าเครื่องดนตรี
- การฝึกการเป่าลมยาว
- การฝึกการเป่าด้วยความดัง-เบา สลับกัน
- การฝึกซ้อมบทเพลงโดยเริ่มจากบทเพลงที่มีความง่ายไปจนถึงเพลงที่มีความยาก
- การฝึกซ้อมเพลงบรรเลงตามเครื่องหมายในบทเพลงนั้นๆ

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2535: 141-143) นำแนวคิดการฝึกซ้อมของพันเอกชูชาติ พิทักษากร โดยกล่าวว่า การฝึกซ้อมเป็นประจำทุกวันเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับการฝึกทักษะ ซึ่งผู้ฝึกจะต้องมีการวางแผนให้รอบคอบ มีความเหมาะสมทางด้านเวลาเพราะถ้าหากการฝึกซ้อมที่ไม่มีการวางแผนจะเป็นการฝึกซ้อมที่เสียเวลา โดยการฝึกซ้อมควรจะแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้

1) การฝึกซ้อมเทคนิค

ซึ่งเป็นการซ้อมที่สามารถแก้ไขความบกพร่องทางเทคนิคเป็นรายบุคคลโดยผู้ฝึกจะต้องทำการสำรวจอย่างละเอียดว่ามีความบกพร่องตรงจุดใดบ้าง จะแก้อย่างไร ใช้แบบฝึกหัดใดในการแก้ไขข้อบกพร่อง โดยการฝึกซ้อมเทคนิคควรจะแบ่งการฝึกเป็น 3 เรื่อง ได้แก่ Scale and Arpeggios, Pure Exercises and Applied Exercises.

2) การฝึกซ้อมเพลง

เมื่อทำการฝึกซ้อมเทคนิคเสร็จจะเป็นการฝึกซ้อมบทเพลง ซึ่งการฝึกซ้อมบทเพลงนักเรียนควรที่จะทำการวิเคราะห์เพลงที่จะฝึกทั้งเรื่องรูปแบบ การประสานเสียง เป็นต้น

3) การฝึกแสดงจริง

การฝึกซ้อมขั้นสุดท้ายคือการฝึกแสดงจริง ซึ่งควรที่จะเล่นร่วมกันกับวงหรือเครื่องดนตรีชิ้นอื่นๆ เพื่อที่จะได้หาข้อจุดบกพร่องและนำไปปรับแก้ไข

ฮาร์ลเลมม์ (ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ. 2555; อ้างอิงจากฮาร์ลเลมม์. 1998: 255-256) ได้กล่าวว่ารูปแบบการฝึกซ้อมกลุ่มย่อยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพครูและนักเรียนจะต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนลำดับขั้นตอนของการฝึกซ้อมโดยการวางแผนการฝึกซ้อมกลุ่มย่อยของฮาร์ลเลมม์ ดังนี้

แผนการฝึกซ้อมแบบที่ 1

1) เปิดสื่อวีดี (DVD) หรือสื่อวีซีดี (VCD) ให้ผู้เรียนได้รับชมตัวอย่างการบรรเลงเพลงที่ดีเพื่อนำไปเป็นแบบอย่างที่ดีต่อการบรรเลงของตนเอง

2) ครูเป็นแบบอย่างในการบรรเลงให้ผู้เรียนเพื่อเป็นตัวอย่าง

3) ครูอธิบายเทคนิควิธีการบรรเลงให้กับผู้เรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจในหลักการใช้เทคนิคร่วมกับบทเพลง

4) ฝึกซ้อมเทคนิคที่ได้ให้กับผู้เรียน โดยครูร่วมการบรรเลงไปกับนักเรียน

5) ครูเป็นผู้จัดหาแบบฝึกหัดด้านเทคนิคการบรรเลงหรือออกแบบแบบฝึกหัดสำหรับผู้เรียนและทำการอธิบายวิธีการซ้อมแบบฝึกหัดให้กับนักเรียนได้ฝึกอย่างถูกวิธี

6) ทำการคัดเลือกเพลงหรือบทเพลงที่ผู้เรียนมีความชื่นชอบโดยการมอบหมายงานการฝึกให้กับผู้เรียนฝึกซ้อม

7) ทำการซักถามโดยที่ผู้เรียนทำการออกแบบวิธีการฝึกในบทเพลงที่ตนเองเลือกและตรวจสอบความเข้าใจของการซ้อมและให้นักเรียนได้ทำการคิดค้นหรือหาแนวทางการซ้อมเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากครูสอน

8) ให้ผู้เรียนทำการฝึกซ้อมบทเพลงด้วยตนเอง โดยทำการแยกซ้อมส่วนตัวแล้วจึงทำการซ้อมร่วมกัน

9) ให้ผู้เรียนร่วมการอภิปรายถึงแนวในการซ้อมและช่วยกันสรุปหาแนวทางวิธีการฝึกซ้อมที่ดีและได้ผลที่สุด

10) ครูทำการซักถามผู้เรียนตามความสนใจในเรื่องระยะเวลาช่วง 1 สัปดาห์ จะทำการฝึกซ้อมแบบฝึกหรือบทเพลงหรือเลือกฝึกควบคู่กันทั้ง 2 อย่าง

ซึ่งแผนการฝึกซ้อมแบบที่ 1 จะเป็นการฝึกซ้อมที่เน้นเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับการซ้อมบทเพลงและผู้เรียนจะได้ฝึกเทคนิคต่างๆ จากที่ครูได้สร้างแบบฝึกขึ้นมา เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความชำนาญในการซ้อมบรรเลงบทเพลงและวิธีการอ่านโน้ตฉบับลง

แผนการฝึกซ้อมแบบที่ 2

1) เริ่มต้นให้ผู้เรียนเป็นผู้เริ่มบรรเลงบทเพลง

2) ถัดมาครูและผู้เรียนมาร่วมกันอภิปรายถึงข้อดีและจุดบกพร่องที่ควรแก้ไขและปรับปรุง

3) ครูทำการเขียนคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการบรรเลงที่ผู้เรียนได้ทำการฝึกในช่วงแรกลงที่โน้ตเพลงเพื่อให้ผู้เรียนรับคำแนะนำไปปรับปรุง ศึกษาและแก้ไขตามคำที่ครูแนะนำ

4) ผู้เรียนบรรเลงเพลงที่ฝึกอีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่ได้รับคำแนะนำจากครู

5) กรณีที่ผู้เรียนไม่อาจจะบรรเลงเพลงได้สำเร็จภายในระยะเวลา 1 สัปดาห์ ครูอาจจะจัดกิจกรรมรูปแบบของการซ้อมกลุ่มย่อย เพื่อสร้างแรงกระตุ้นให้กับผู้เรียนในการฝึกซ้อมเมื่อนักเรียนสามารถทำได้ดี ครูจะมีการให้รางวัลเพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้สำหรับผู้เรียนในการที่จะฝึกซ้อมให้ได้

ซึ่งแผนการฝึกซ้อมแบบที่ 2 จะเป็นการซ้อมที่เหมาะสมกับการซ้อมกลุ่มย่อยที่ครูอาจจะไม่สามารถดูแลการฝึกซ้อมได้ทุกคนหรือมีผู้ฝึกสอนจำนวนที่น้อย ผู้เรียนจะได้มีทักษะในการคิดแก้ไขปัญหาในด้านการซ้อมด้วยตนเองตามคำแนะนำของครู ซึ่งสามารถลดระยะเวลาในการซ้อมได้

แผนการฝึกซ้อมแบบที่ 3

1) เริ่มต้นให้ผู้เรียนบรรเลงบันไดเสียงที่มีความถนัด

2) ทำการเน้นถึงความหมายในการสร้างเสียงที่ดีหรือครูบรรเลงการไล่นัดเสียงเป็นตัวอย่างว่าเสียงที่ดีเป็นอย่างไร

3) ทำการตรวจเช็คความเข้าใจจากผู้เรียนในเรื่องของเสียงที่ดีว่าเป็นเช่นไรและทำการทดสอบการบรรเลงบันไดเสียง

4) เมื่อผู้เรียนเริ่มทำตามกระบวนที่กล่าวมาได้ดีแล้ว ครูจึงให้ผู้เรียนบรรเลงบันไดเสียงเพิ่ม

5) เมื่อผู้เรียนสามารถบรรเลงบันไดเสียงครบทุกบันไดเสียง ผู้เรียนก็จะสามารถบรรเลงแบบฝึกหัด บทเพลง ร่วมกับกลุ่มเครื่องดนตรีต่างๆได้

6) ครูให้ผู้เรียนสร้างบันไดเสียงด้วยตัวเอง

7) ครูและผู้เรียนร่วมกันทบทวนบรรเลงบันไดเสียงร่วมกัน

8) ให้ผู้เรียนเลือกบทเพลงที่ชอบและมีความถนัดในการบรรเลงได้ดี

9) ครูร่วมกับนักเรียนวิเคราะห์บทเพลง ในเรื่ององค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ จังหวะ คีย์ เพลงหรือรายละเอียดต่างๆของบทเพลงที่เลือก

10) ผู้เรียนทำการฝึกซ้อมบทเพลงที่เลือก

11) ผู้เรียนต้องใช้เวลาว่างที่ไม่ใช่เวลาซ้อมกลุ่มย่อย โดยครูจะต้องทำการให้ผู้เรียนได้ฝึกการบรรเลงบทเพลงอื่นๆที่มีความหลากหลายของคีย์เพลง ซึ่งจะเป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการบรรเลงเพลงและฝึกการบรรเลงบันไดเสียงต่างๆ

ซึ่งแผนการฝึกซ้อมแบบที่ 3 จะเป็นการเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการซ้อมการสร้างเสียงที่ดีจากการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอด้วยวิธีการบรรเลงบทเพลงที่มีความหลากหลายของคีย์เพลง ซึ่งการฝึกซ้อมแบบนี้จะมีได้ผลรวดเร็วถ้าฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ

แผนการฝึกซ้อมแบบที่ 4

1) ครูเป็นผู้บรรเลงบทเพลงให้ผู้เรียนรับฟัง

2) ให้ผู้เรียนได้ลองบรรเลงบทเพลงตามหลังจากที่ฟัง

3) ครูรับฟังและเป็นผู้ให้คำแนะนำระหว่างที่ทำการบรรเลง เพื่อที่จะพัฒนาการบรรเลงเพลงที่ฝึกเท่านั้น

4) ให้ทั้งกลุ่มทำการบรรเลงบทเพลงเดิมอีกครั้ง ครูทำการตรวจสอบและให้คำแนะนำวิธีการแก้ไขปรับปรุงร่วมกัน

5) ครูทำการอธิบายในประโยคเพลงเรื่องความเป็นดนตรี อารมณ์ของบทเพลง ควรมีวิธีการบรรเลงอย่างไร

6) ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบกับบทเพลงอื่นๆที่เคยบรรเลงว่ามีความแตกต่างหรือไม่อย่างไรและให้ความรู้สึกเช่นไร

7) ผู้เรียนทำการเลือกบทเพลงเพื่อมาร่วมกันบรรเลงซึ่งเป็นกระบวนการท้ายสุดของการฝึกแบบกลุ่มย่อย

ซึ่งแผนการฝึกซ้อมแบบที่ 4 เป็นรูปแบบการฝึกให้ผู้เรียนได้พิจารณาถึงวิธีการถ่ายทอดบทเพลงให้สอดคล้องกับอารมณ์เพลง

แผนการฝึกซ้อมแบบที่ 5

- 1) ผู้เรียนฟังตัวอย่างบทเพลงและให้บรรยายความรู้สึกหลังจากได้ฟังเสร็จ
- 2) ซักถามผู้เรียนและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องของอารมณ์บทเพลงของผู้เรียนแต่ละคน
- 3) ครูทำการอธิบายถึงอารมณ์เพลงที่ถูกต้องให้กับผู้เรียนได้ทราบและเข้าใจอารมณ์เพลง
- 4) ครูบรรเลงบทเพลงให้ผู้เรียนฟัง
- 5) ผู้เรียนทำการบรรเลงบทเพลงในท่อนที่เป็นทำนองหลักของบทเพลง
- 6) ครูและผู้เรียนบรรเลงเพลงพร้อมกัน
- 7) ให้ผู้เรียนได้บอกท่อนเพลงที่มีความยากหรือไม่สามารถที่จะบรรเลงได้
- 8) ครูทำการแนะนำวิธีการบรรเลงท่อนเพลงที่ผู้เรียนไม่สามารถบรรเลงท่อนนั้นได้ด้วยวิธีการแนะนำวิธีการฝึก
- 9) ร่วมกันฝึกซ้อมท่อนเพลงท่อนนั้นๆ
- 10) ครูคอยกำกับขณะที่ผู้เรียนทำการบรรเลงให้คอยนึกถึงอารมณ์บทเพลงที่ครูได้แนะนำ

ซึ่งแผนการซ้อมแบบที่ 5 จะเป็นการเน้นให้ผู้เรียนได้เข้าใจในความเป็นดนตรีของบทเพลงทั้งวิธีการบรรเลงเพลงให้เกิดอารมณ์เพลงที่ดี

ลาเฟฟ (2001) กล่าวว่า การเตรียมพร้อมของการฝึกซ้อมที่ดีควรมีขั้นตอนที่จะต้องคำนึงถึงกระบวนการฝึกซ้อมที่มีคุณภาพ โดยที่ผู้ควบคุมวงจะต้องมีการวางแผนตั้งเป้าของการฝึกซ้อมแต่ละครั้ง โดยมีการจัดลำดับแนวทางการซ้อมเป็นขั้นๆ ดังนี้

1) นักเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจในฝึกซ้อมและฝึกซ้อมอย่างถูกวิธีโดยเน้นในเรื่องขององค์ประกอบทางด้านดนตรี ดังนี้

1.1 การควบคุมคุณภาพของเสียง (Tone Quality)

1.2 การควบคุมลักษณะของเสียง (Articulation)

1.3 จังหวะ (Rhythm)

1.4 แนวคิดสร้างสรรค์ทางดนตรี

2) นักเรียนควรจะต้องมีการพัฒนาในด้านทักษะการฟังของเสียง เพื่อให้ นักเรียนมีแนวคิดของการสร้างเสียงที่ดีมีคุณภาพไปใช้ในการบรรเลง สามารถปรับความถี่ของเสียงให้ตรงกันได้และยังสร้างความสมดุล ความกลมกลืนของเสียงให้กับวง

วินเทอร์ (2001) ได้กล่าวถึงการฝึกซ้อมรวมวง โดยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการฝึกตามความต้องการของผู้ควบคุมวง โดยที่จะต้องมีการสร้างความเข้าใจกับนักเรียน เช่น การให้นักเรียนบรรเลงเพลงด้วยเสียงที่มีคุณภาพ การปรับความสมดุลของเสียงภายในวง ซึ่งการฝึกซ้อมรวมวงนอกจากจะเน้นการฝึกที่เรื่องของความสมดุลของเสียงแล้ว มิติของเสียงก็มีส่วนสำคัญในการสร้างความน่าสนใจในบทเพลง เช่น การฝึกความดัง - เบาของเสียง (Dynamic) การฝึกความสั้น - ยาว ของเสียง เป็นต้น

5. แนวคิดการซ้อมดนตรี

อภิชัย เลี่ยมทอง (2555: 29-38) ได้กล่าวถึงหลักการและข้อคิดสำหรับการฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ตรงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการฝึกซ้อมดนตรี ซึ่งมีหลักการซ้อมที่สรุปไว้ 10 หัวข้อดังนี้

1) วางเป้าหมาย วางแผนเวลา สถานที่การซ้อมให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสมาชิกของนักดนตรีก่อนเริ่มทำการฝึก โดยเริ่มจากการวางเป้าหมายสำหรับการฝึกซ้อมลำดับความสำคัญของวัตถุประสงค์ วางแผนล่วงหน้าเกี่ยวกับช่วงเวลาและระยะเวลาในการฝึกซ้อมของแต่ละวัน แต่ละสัปดาห์หรือในระยะยาวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ นักดนตรีควรใช้เวลาในการฝึกซ้อมให้มากที่สุดตาม สถานการณ์ที่เป็นอยู่ซึ่งจะแตกต่างกันในแต่ละบุคคล โดยให้เริ่มจากสำรวจกิจกรรมในชีวิตประจำวันที่เป็นต้องปฏิบัติ เลือกตัดกิจกรรมที่ไม่จำเป็นเพื่อให้เวลาสำหรับการฝึกซ้อมให้มากที่สุด การฝึกซ้อมดนตรีให้เกิดความก้าวหน้าและมีความชำนาญนั้น เป็นการฝึกฝนกล้ำเนื้อเพื่อใช้ควบคุมเทคนิคการบรรเลงเครื่องดนตรีให้เกิดความเชี่ยวชาญที่ต้องการความสม่ำเสมอในการฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่อง นักดนตรีต้องมีระเบียบวินัยสำหรับการฝึกซ้อม เมื่อวางแผนได้แล้วนักดนตรีควรปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ฉะนั้นการวางเป้าหมายสุดท้ายที่ต้องทำให้สำเร็จและการวางแผนให้

เกิดขึ้นตอนการฝึกซ้อมให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของนักดนตรี จึงเป็นสิ่งที่นักดนตรีต้องทำ ก่อนการเริ่มต้นฝึกซ้อม การวางแผนเวลาการฝึกซ้อมดนตรีของแต่ละคนอาจแตกต่างกัน ซึ่งควรปรับเปลี่ยนไปตามสภาพและสถานการณ์ของแต่ละบุคคลเช่น นักเรียนมัธยมศึกษาที่มีบ้านอยู่ไกลสถานศึกษา และมีตารางเรียนและการบ้านจำนวนมาก อาจวางแผนฝึกซ้อมดนตรีครึ่งชั่วโมงทุกวันหลังจากทำการบ้าน และสามารถปรับเปลี่ยนตารางซ้อมให้สามารถปฏิบัติมากขึ้นและบ่อยขึ้นเมื่อปิดภาคการศึกษา หรือนักดนตรีอาชีพที่มีการสอนดนตรีประจำเต็มวันในวันหยุดราชการ ซึ่งสามารถมีเวลาฝึกซ้อมอย่างเต็มที่โดยเฉพาะในวันราชการ เมื่อใกล้มีการแสดงดนตรีจึงวางแผนฝึกซ้อมให้บ่อยขึ้น

2) รู้ตัวเสมอว่ากำลังจะฝึกซ้อมอะไร เพื่อแก้ไขสิ่งใด และรู้ว่าทำไมต้องแก้ไขเมื่อสามารถวางแผนเป้าหมาย วางแผนตารางการฝึกซ้อมแล้ว ขณะที่นักดนตรีทำการฝึกซ้อม ควรรู้ตัวเสมอว่ากำลังฝึกซ้อมเพื่อจุดประสงค์ใด เช่น เพื่อเพิ่มทักษะ เพื่อจดจำบทเพลง เพื่อทบทวนบทเพลงหรือเพื่อแก้ไขเทคนิคที่ยังปฏิบัติไม่ได้หรือปฏิบัติได้ยังไม่ให้ผลเป็นที่พอใจ และควรต้องตระหนักว่าเพราะเหตุใด จึงต้องมีการแก้ไขนั้น นักดนตรีที่ดีควรค้นหาปัญหาในการบรรเลงของตนให้พบทราบถึงวิธีการบรรเลงที่ถูกต้อง แยกแยะและย่อยปัญหาที่มีอยู่ให้เป็นขั้นตอน และเรียนรู้ขั้นตอนและวิธีการแก้ไขปัญหานั้น สำหรับนักดนตรีที่มีประสบการณ์ทางดนตรีไม่มาก อาจปรึกษาคณาจารย์ผู้สอนจากชั้นเรียนดนตรีเพื่อให้ผู้สอนบอกปัญหาของการบรรเลงของตน แนะนำวิธีการบรรเลงที่ถูกต้อง และวิธีแก้ไขปัญหามีอยู่อย่างเป็นระบบ เมื่อเป็นนักดนตรีที่มีประสบการณ์มากขึ้นแล้ว จึงจะสามารถแยกแยะวิธีการแก้ไขปัญหาการบรรเลงด้วยตนเอง

3) นำช่วงที่ยากของบทเพลงออกมาซ้อมเฉพาะจุด เมื่อมีการวางแผนจัดการการฝึกซ้อมที่ดีแล้ว ผู้ฝึกซ้อมควรเริ่ม ทำความเข้าใจกับบทเพลงที่ต้องฝึกหัดทั้งด้านเทคนิคการบรรเลง ที่ต้องใช้อารมณ์ของบทเพลง เป็นต้น อาจเริ่มจากการมองหาช่วงที่มีความยากของบทเพลงที่จะสร้างปัญหาด้านเทคนิคของการบรรเลง โดยศึกษาจากการฟังการบันทึกเสียงบทเพลงที่จะทำการฝึกซ้อมหรือทดลอง บรรเลงบทเพลงด้วยจังหวะบรรเลงจริงที่ควรจะเป็นเพื่อให้ผู้ฝึกได้ ทราบว่ามีช่วงใดของบทเพลงบ้าง ที่ต้องการการฝึกซ้อมเป็นพิเศษผู้ฝึกซ้อมควรคัดแยกช่วงของบทเพลงออกเป็นสามลักษณะอย่างคร่าว

4) แบ่งปัญหาที่พบออกเป็นปัญหาย่อย และแก้ไขทีละปัญหา ในการฝึกซ้อมแบบฝึกหัดหรือบทเพลง ผู้ฝึกอาจพบช่วงยากที่ต้องการการฝึกซ้อมหลายที่ในแต่ละที่อาจมีปัญหาค่คล้ายคลึงหรือแตกต่างกัน ปัญหาที่ต้องการฝึกซ้อมแก้ไขนี้ อาจเป็นปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเป็นปัญหาหลายอย่างรวมกัน การที่ผู้ฝึกพยายามฝึกซ้อมด้วยความพยายามแก้ไขปัญหาย่อยทุกอย่างไปพร้อมกัน อาจจะทำให้ผู้ฝึกไม่สามารถแก้ไขปัญหาย่อยทุกอย่างได้ครบถ้วนผู้ฝึกซ้อมควรแบ่งปัญหาที่พบให้ชัดเจนว่าช่วงที่นำออกมาฝึกซ้อมนี้จะมีปัญหาการบรรเลงด้านใดบ้างตัวอย่างเช่น ปัญหาด้านจังหวะ ระดับเสียง การควบคุมระดับเสียง (Articulation) เทคนิคเฉพาะของมือซ้ายหรือมือขวา ปัญหาเรื่องการประสานงานการบรรเลงระหว่างมือทั้งสอง ความคล่องตัวของนิ้วมือ แขน การใช้ลม หรืออื่นๆ หรือเป็นปัญหาหลายอย่างรวมกัน เมื่อผู้ฝึกสามารถจำแนกปัญหาของการบรรเลงได้แล้ว ควรแก้ไข

ปัญหาไปที่ละชนิด โดยการฝึกซ้อมด้วยจังหวะช้าเพื่อให้กล้ามเนื้อของผู้ฝึกได้เรียนรู้วิธีการเล่นอย่างถูกวิธี เมื่อปัญหาแรกได้รับการแก้ไขได้แล้ว หลังจากนั้นจึงควรมุ่งสมาธิเพื่อแก้ปัญหาต่อไปที่ละปัญหาจนครบ เทคนิคเฉพาะบางอย่างนั้น ผู้ฝึกอาจต้องใช้บทฝึกหัดเทคนิคเฉพาะเช่น Studies และ Etudes ฝึกฝนเพิ่มเติมเพื่อช่วยแก้ปัญหาเทคนิคสำหรับการบรรเลงบทเพลงของผู้ฝึก

5) ย้ำการฝึกซ้อมที่ถูกต้องตั้งแต่แรกโดยไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการฝึกซ้อมช่วงต้น อาจยังไม่ให้ผลที่ถูกต้องทันทีทันใด ผู้ฝึกควรหาปัญหาด้านเทคนิค การบรรเลงให้พบและหาวิธีการแก้ไขปัญหาซึ่งอาจมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับผู้ฝึกแต่ละคน ถ้าผู้ฝึกซ้อมได้ฝึกฝนโดยวิธีการซ้อมย้ำหลายครั้งจนสามารถบรรเลงช่วงที่ยากนั้นได้ถูกต้องเป็นครั้งแรกหลังจากเกิดความผิดพลาดหลายครั้ง ผู้ฝึกไม่ควรคิดว่าสามารถแก้ไขปัญหการเล่นได้แล้ว ในความเป็นจริงผู้ซ้อมได้ย้ำสอนร่างกายให้เคยชินกับการบรรเลงที่ผิดพลาดหลายครั้ง และเพิ่งจะสามารถบรรเลงได้อย่างถูกต้องเพียงครั้งแรกเท่านั้น ฉะนั้นแนวโน้มในการนำผลการฝึกซ้อมไปใช้ในการแสดงดนตรีที่อาจมีความตื่นเวทีรวมอยู่ด้วยนั้น ผู้ฝึกอาจสูญเสียสมาธิและการควบคุมทำให้ออกาสบรรเลงผิดพลาดสูง เพราะร่างกายของผู้ฝึกเกิดความเคยชินกับการบรรเลงอย่างผิดพลาดเนื่องจากการฝึกซ้อมที่ได้ย้ำสิ่งผิดพลาดมาหลายครั้ง ระหว่างการฝึกซ้อมผู้ฝึกควรซ้อมย้ำให้เกิดความถูกต้องให้ตั้งแต่แรก ถ้ามีการบรรเลงที่ผิดพลาด ควรควบคุมแก้ไขให้เกิดการบรรเลงอย่างถูกต้องให้มากกว่าเกิดความผิดพลาด ซ้ำและย้ำการบรรเลงอย่างถูกต้องนี้อย่างระมัดระวังจนกระทั่งไม่เกิดความผิดพลาดขึ้นอีก โดยควรซ้อมอย่างช้าก่อนเพื่อให้ผู้ฝึกซ้อมได้ชินและสามารถสังเกตได้ว่า สิ่งที่บรรเลงอยู่ขณะนั้นถูกต้องทุกด้าน ทั้งระดับเสียง (Pitch) ลักษณะจังหวะ (Rhythm) เทคนิคการบรรเลง(Playing Technique) และการเคลื่อนไหวของร่างกายที่เป็นธรรมชาติ ไม่มีความเกร็ง (Body Movement) นักดนตรีควรตระหนักว่า ร่างกายของมนุษย์เปรียบได้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ ถ้าใส่ข้อมูลผิดเข้าไปหลายครั้งโอกาสที่คอมพิวเตอร์จะแสดงผลอย่างผิดพลาดจะมีสูง และต้องใช้เวลาในการแก้ไขให้ถูกต้องนานกว่าการป้อนข้อมูลที่ถูกต้องตั้งแต่ต้น

6) ฝึกซ้อมด้วยจังหวะที่เร็วโดยไม่ละเลยการฝึกซ้อมด้วยจังหวะช้าบางช่วงของบทเพลงที่นักดนตรีนำมาฝึกซ้อมนั้น มักเป็นช่วงที่มีความยากด้านการใช้สรีระร่างกายในการบรรเลง ผู้ฝึกซ้อมอาจต้องการฝึกให้เกิดความคล่องตัวในการบรรเลงโน้ตที่มีความรวดเร็ว มีการเปลี่ยนตำแหน่งของร่างกายที่ใช้บรรเลงเครื่องดนตรีการฝึกซ้อมควรมีเป้าหมายให้กล้ามเนื้อที่ใช้บรรเลงเหล่านี้ เรียนรู้วิธีการเคลื่อนไหวได้อย่างแม่นยำ การฝึกให้กล้ามเนื้อเรียนรู้การเคลื่อนไหวที่ถูกต้องและแม่นยำนั้น ผู้ฝึกซ้อมต้องเรียนรู้การฝึกซ้อมด้วยจังหวะที่ช้ากว่าการบรรเลงจริงเพื่อให้ผู้ฝึกได้มีความระมัดระวังในด้านจังหวะ ระดับเสียง และการเคลื่อนไหวของร่างกาย การฝึกซ้อมด้วยจังหวะช้านั้นไม่ควรเป็นจังหวะ ที่ช้ามากจนเกินไปจนทำให้การซ้อมนั้น ขาดความน่าสนใจ ทำให้ผู้ซ้อมขาดสมาธิ และไม่ควรมีจังหวะที่เร็วจนผู้ฝึกไม่สามารถควบคุมจังหวะ ระดับเสียงและการเคลื่อนไหวของร่างกายที่ถูกต้องได้ ผู้ฝึกซ้อมควรเลือกจังหวะช้าที่เหมาะสมที่ผู้ฝึกสามารถควบคุมการบรรเลงให้ถูกต้องทุกด้านแม้ว่าการฝึกซ้อมด้วยจังหวะช้าอาจทำให้บทเพลงที่ฝึกไม่มีความไพเราะ ขาดจิตวิญญาณความเป็นดนตรี และอาจทำให้ผู้ฝึกซ้อมเบื่อหน่ายได้ง่าย ผู้ฝึกอาจทดลองบรรเลง บทเพลงด้วยจังหวะจริง

ก่อนเพื่อให้รู้ถึงลักษณะและทำนองของบทเพลงที่ควรจะเป็น อีกทั้งยังสามารถเห็นปัญหาที่จะพบในการบรรเลงอย่างคร่าวก่อน จากนั้นจึงเริ่มการฝึกซ้อมด้วยจังหวะช้าที่สามารถควบคุมการบรรเลงให้ถูกต้อง ผู้ฝึกควรมุ่งสมาธิไปยังความถูกต้องด้านจังหวะ ระดับเสียงและการเคลื่อนไหวของร่างกาย จนกระทั่งมั่นใจว่าสามารถควบคุมได้ทั้งหมด หลังจากนั้นจึงฝึกซ้อมด้วยจังหวะช้าหลายครั้ง จนกระทั่งรู้สึกว่าการบรรเลงเป็นธรรมชาติ ไม่ต้องการการบังคับการเคลื่อนไหวมากนัก เมื่อการซ้อมด้วยจังหวะช้ามีความแม่นยำมากขึ้นแล้ว ผู้ฝึกจึงสามารถเปลี่ยนจังหวะการซ้อมให้เร็วขึ้นเล็กน้อยเป็นขั้นตอนจนกระทั่งสามารถบรรเลงได้อย่างแม่นยำด้วยจังหวะการบรรเลงจริง การซ้อมด้วยจังหวะช้าเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ประสาทหูและสมองได้รับข้อมูลอย่างถูกต้อง สามารถควบคุมกล้ามเนื้อทุกส่วนให้เคลื่อนไหวถูกต้องสำหรับการบรรเลงได้ ขณะที่ทำการฝึกซ้อมด้วยจังหวะช้านั้น ผู้ฝึกอาจทดลองบรรเลงด้วยจังหวะที่เร็วใกล้เคียงจังหวะบรรเลงจริงบ้างเป็นครั้งคราว และเมื่อผู้ฝึกเกิดความคล่องตัวในการบรรเลงมากขึ้น จนอาจบรรเลงด้วยจังหวะจริงได้อย่างมั่นคง และไม่มีปัญหาแล้ว ผู้ฝึกควรกลับมาซ้อมด้วยจังหวะช้าบ้างเป็นครั้งคราวด้วยเช่นกัน มีผู้เชี่ยวชาญดนตรีท่านหนึ่งเคยกล่าวว่า เมื่อเริ่มฝึกหัดบทเพลงใหม่ ควรซ้อมด้วยจังหวะช้า 4 ครั้ง แล้วจึงฝึกด้วยจังหวะเร็ว 1 ครั้ง และเมื่อมีความคล่องตัวมากขึ้น จึงให้ฝึกซ้อมด้วยจังหวะเร็ว 4 ครั้ง และย้อนกลับมาฝึกด้วยจังหวะช้าอีก 1 ครั้งเสมอจึงจะทำให้การฝึกซ้อมเกิดความแม่นยำและได้ผลดี เครื่องกำกับจังหวะ (Metronome) เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นในการควบคุมจังหวะที่ผู้ฝึกควรใช้กำกับจังหวะช้าและเร็วขณะทำการซ้อม นักเรียนดนตรีหลายคนสามารถบรรเลงด้วยจังหวะเร็วได้ด้วย ความคล่องตัว แต่เมื่อให้บรรเลงด้วยจังหวะช้า อาจไม่สามารถควบคุมเทคนิคการบรรเลงต่างๆ ให้คงอยู่ได้ นั่นแสดงว่าการฝึกซ้อมยังไม่ให้ผลที่สมบูรณ์ นักดนตรีควรตระหนักว่าถ้าบรรเลงด้วยจังหวะช้าได้ไม่ดี จะทำให้ไม่สามารถบรรเลงด้วยจังหวะเร็วได้อย่างปลอดภัย

7) ให้ความสำคัญกับคุณภาพเสียงระหว่างการฝึกซ้อมเครื่องดนตรีหลายชนิดต้องใช้มือทั้งสองในการบรรเลง แต่ผู้ฝึกซ้อมมักให้ความสำคัญกับมือที่ใช้บรรเลงโน้ตมากกว่าเสมอ ผู้ฝึกเครื่องเป่าที่ควรให้ความสำคัญกับการใช้ลมนอกเหนือไปจากการฝึกซ้อมโน้ต การให้ความสำคัญแก่การฝึกซ้อมส่วนของร่างกายที่ใช้ในการสร้างคุณภาพเสียงของเครื่องดนตรีไป พร้อมกับการฝึกอื่นๆ ด้วยนั้นจะทำให้การฝึกซ้อมนั้นได้ผลสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

8) ไม่ละเลยการฝึกซ้อมช่วงง่ายของบทเพลงบทเพลงที่ผู้ฝึกกำลังฝึกซ้อมอยู่นั้น อาจมีบางช่วงบางตอนที่มีความเรียบง่าย ไม่มีปัญหาในการบรรเลงแม้ว่าจะเป็นการบรรเลงเป็นครั้งแรกในลักษณะการอ่านโน้ตทันควัน (Sight-Reading) ก็ตาม ผู้ฝึกซ้อมควรให้ความสำคัญในการฝึกซ้อมช่วงง่ายของบทเพลงด้วยเช่นกัน แม้ว่าช่วงที่มีความง่ายนี้อาจไม่มีความยุ่งยากและซับซ้อนทางโครงสร้างจังหวะ โน้ต หรือเทคนิคการบรรเลงมากนักผู้ฝึกซ้อมควรได้ฝึกซ้อมปฏิบัติไว้บ้างโดยผู้ฝึกอาจไม่จำเป็นต้องฝึกปฏิบัติซ้ำหลายครั้งเหมือนกับการฝึกซ้อมช่วงที่มีความยาก แต่อาจศึกษาด้านความสัมพันธ์ของบทเพลง ช่วงง่ายนี้ในมุมมองลักษณะอื่น เช่นแนวเสียงประสาน แนวการบรรเลงประกอบ (Accompaniment) มีความสัมพันธ์กับทำนอง(Melody) อย่างไรควรบรรเลงด้วยเนื้อเสียงแบบใด มีความสั้นยาว ดังเบาเช่นใด เป็นต้น ทำให้เกิดความเข้าใจในภาพรวม และเพื่อไม่ให้ช่วง

ตอนที่มีความง่ายนี้กลายเป็นสิ่งที่ไม่คุ้นเคย สร้างความลังเล ไม่แน่ใจและเป็นการทำลายสมาธิของผู้แสดงขณะทำการแสดงดนตรีได้

9) ฝึกซ้อมโดยไม่ใช้เครื่องดนตรีเมื่อผู้ฝึกซ้อมได้ฝึกปฏิบัติได้อย่างครบถ้วน จนเกิดความชำนาญในการบรรเลงบทเพลงแล้ว ผู้ฝึกควรได้หาโอกาสฝึกซ้อมโดยไม่ต้องใช้เครื่องดนตรีด้วย กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เป็นการฝึกซ้อมด้วยจิต ซึ่งมีวัตถุประสงค์สามประการคือ

เพื่อศึกษาการตีความบทเพลง (Interpretation) สังเกตลักษณะ (Form) มิติเสียง (Sound Dimension) ที่ควรจะเป็นทิศทางของของประโยคเพลง (Phrasing) อาจเริ่มด้วยให้ผู้ฝึกดูโน้ตที่ตนฝึกหัดจินตนาการให้ได้ยินเสียงตามโน้ตที่บันทึกไว้นึกถึงมิติของโน้ต (ความสั้นยาว ดังเบา) และทิศทางประโยคของบทเพลง ที่ควรจะเป็นซึ่งจะทำให้ผู้ฝึกเข้าใจในสิ่งที่จะบรรเลงมากขึ้น แม้ว่าจะเป็นบทเพลงที่ฝึกใหม่หรือเป็นบทเพลงที่นักดนตรีรู้จักดีก็ตาม ด้วยวิธีการซ้อมโดยไม่ใช้เครื่องดนตรีนี้ บางครั้งผู้ฝึกอาจพบวิธีการตีความบทเพลงลักษณะใหม่ที่อาจดีกว่าการตีความบทเพลงที่คุ้นเคย

เพื่อฝึกการจดจำบทเพลง ในกรณีที่จะแสดงดนตรีด้วยความจำและฝึกการจดจำการเคลื่อนไหวของร่างกายในการบรรเลง จินตนาการถึงการเคลื่อนไหวร่างกายเหมือนการบรรเลงเครื่องดนตรีจริง เป็นการฝึกซ้อมในใจ เพื่อให้สมองของผู้ฝึกซ้อมได้ควบคุมจัดการกับบทเพลงและความเคลื่อนไหวของร่างกายทุกอย่างที่ต้องใช้ในการบรรเลงเช่นเดียวกับคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพได้จะต้องมีโปรแกรมที่ดี สำหรับการฝึกเพื่อการบรรเลงนั้นผู้ฝึกซ้อมควรหาสถานที่ที่ไม่มีเสียงรบกวน หลับตาแล้วจินตนาการว่ากำลังเคลื่อนไหวบรรเลงบทเพลงหลังจากการฝึกซ้อมด้วยเครื่องดนตรีจนเกิดความชำนาญแล้ว ถ้าผู้ฝึกซ้อมสามารถจินตนาการเสียงและการเคลื่อนไหวคล้ายการบรรเลงจริงได้ตั้งแต่ต้นจนจบโดยไม่มีการหลงลืมหรือหยุด อาจกล่าวได้ว่าผู้ฝึกมีความจำและความแม่นยำในบทเพลงได้แล้ว แต่ถ้ายังหลงลืมบางจุด ผู้ฝึกควรกลับไปฝึกซ้อมเพื่อแก้ไขจุดนั้น

การซ้อมโดยไม่ใช้เครื่องดนตรีนี้อาจทำได้เมื่อผู้ฝึกสภาพร่างกาย หรือเครื่องดนตรี ที่ไม่พร้อมเช่นมีอาการเหนื่อยล้าทางร่างกาย ไม่สบาย ส่งเครื่องดนตรีไปซ่อม หรือไม่สะดวกในการฝึกซ้อมด้วยเครื่องดนตรี เช่นไม่สามารถซ้อมในยามวิกาล หรือระหว่างการเดินทางด้วยเครื่องบิน รวมถึงสามารถฝึกซ้อมในความเงียบเช่นนี้หลังเวทีก่อนการแสดงคอนเสิร์ต เป็นต้น สิ่งสำคัญในการฝึกซ้อมโดยไม่ใช้เครื่องดนตรีนี้คือ ผู้ฝึกจะต้องได้ยินโน้ตภายในใจ (Inner Hearing) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่นักดนตรีทุกคนควรมี

10) ฝึกซ้อมการแสดงดนตรีก่อนการแสดงจริงก่อนการแสดงจริงซักระยะหนึ่ง ผู้ฝึกซ้อมควรหาโอกาสฝึกทำการแสดงก่อนทำการแสดงดนตรีจริงด้วย การบรรเลงได้อย่างดีในห้องฝึกซ้อมดนตรีนั้น ไม่ใช่เป้าหมายสุดท้ายของการฝึกซ้อมและไม่ถือว่าได้เรียนรู้จากการฝึกซ้อมอย่างสมบูรณ์ ถ้าผู้ฝึกซ้อมยังไม่ได้นำออกแสดง

จากหลักแนวคิดสำหรับการฝึกซ้อมให้ได้ผลสูงสุดทั้ง 10 ข้อ จะเห็นว่าได้แบ่งระยะพัฒนาการของการฝึกซ้อมเป็น 4 ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนที่หนึ่ง เป็นการวางแผนการฝึกซ้อม การจัดการด้านเป้าหมาย สถานที่ฝึกซ้อม ช่วงเวลาและระยะเวลาฝึกซ้อม

ขั้นตอนที่สอง เป็นการฝึกซ้อมกับเครื่องดนตรี จากการเริ่มฝึกหัดจากบทเพลงใหม่ที่คุณฝึกซ้อมไม่คุ้นเคย หรือนำบทเพลงเก่ากลับมาฝึกหัดใหม่อีกครั้ง เป็นการฝึกซ้อมด้านระดับเสียง จังหวะ แก้ไขปัญหาเรื่องเทคนิคการบรรเลง อันเป็นเรื่องพื้นฐานทั่วไปของดนตรีและทักษะเครื่องดนตรี

ขั้นตอนที่สาม เป็นการตีความบทเพลง โดยไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องดนตรี เป็นศึกษาถึงมิติของเสียงด้านความดังเบา ความสั้นยาวของโน้ต การสั่นเสียง (Vibrato) เป็นต้นเพื่อเพิ่มสีสันให้กับบทเพลงสร้างความเป็นดนตรีที่มีมิติมากขึ้นตามที่ผู้ประพันธ์เพลงวางไว้

ขั้นตอนที่สี่ หลังจากศึกษาทั้งสามขั้นตอนข้างต้นแล้ว ผู้ฝึกซ้อมควรมีโอกาสทดลองฝึกการแสดงก่อน การแสดงจริงโดยสร้างสถานการณ์จำลองคล้ายการแสดงจริง เมื่อพบปัญหาการบรรเลงจะได้นำไปแก้ไขได้ทันที เพื่อให้การแสดงดนตรีมีความสมบูรณ์สูงสุด

ศุภมิตร ประสบเกียรติ (2559: ออนไลน์) กล่าวถึงหลักการซ้อมดนตรีที่ดี 10 ข้อไว้ดังนี้

1) Always Know Exactly What You Need to Practice and WHY ต้องรู้ตัวเสมอว่ากำลังจะซ้อมเพื่อแก้ไขในสิ่งใดและรู้ว่าทำไมต้องแก้ ซึ่งผู้ฝึกซ้อมจะต้องหาปัญหาจากการเล่นให้เจอและแยกแยะเหตุผลของความยาก โดยเริ่มแก้ทีละจุด

2) Organize Practice Time to Suit Circumstances วางแผนเวลาการซ้อมให้เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยวางแผนล่วงหน้าเกี่ยวกับจำนวนเวลาที่เราจะซ้อมในแต่ละเรื่อง อันนี้ขึ้นอยู่กับเวลาที่เรามีอยู่ใช้ในการซ้อม ควรวางแผนเป็นวัน เป็นอาทิตย์หรือวางแผนในระยะยาว การซ้อมแบ่งได้เป็น 5 ข้อใหญ่ๆ ดังนี้

2.1 เรียนเพลงหรือเทคนิคใหม่ๆ ที่ยังทำไม่ได้หรือได้ไม่ดี

2.2 เปลี่ยนหรือแก้ไขปัญหาด้านเทคนิคที่เฉพาะเจาะจง เช่น Vibrato,

Staccato เป็นต้น

2.3 ซ้อมเพลงที่เราเป็น repertoire หรือซ้อมเทคนิคต่างๆ ที่ทำได้ดีแล้ว

2.4 ซ้อมเพื่อเตรียมแสดงคอนเสิร์ต การแข่งขัน หรือ audition

2.5 ซ้อมเพื่อทบทวนเพลงเก่าๆ โดยหาการตีความบทเพลงในแนวที่

แตกต่างออกไป

3) Repetition is the Mother of Knowledge Only if the Perfected Passage is Repeated More Often than the Faulty One การซ้อมแบบซ้ำๆ ที่เก๋หลายๆ ครั้งจะได้ผลก็ต่อเมื่อการซ้อมช่วงนั้นแบบดี perfect ให้บ่อยกว่าที่ผิดพลาด เพื่อให้ร่างกายเกิดความคุ้นชินกับวิธีการฝึกซ้อมจนกระทั่งเกิดขึ้นเองจนเป็นธรรมชาติโดยที่ไม่มีการบังคับ

4) Practice Fast as Well as Slowly ซ้อมเร็วเช่นเดียวกับซ้อมช้า การซ้อมซ้ำๆ

เป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้หูและสมองได้ใส่ข้อมูลอย่างถูกต้องและสามารถควบคุมและสั่งสอนกล้ามเนื้อทุกส่วนสำหรับการเล่นได้ โดยปกติแล้วการซ้อมซ้ำๆ นั้น จะทำให้เพลงขาดจิตวิญญาณของเพลงนั้นๆ ไป ผู้ฝึกอาจจะต้องลองเล่นเพลงนี้ด้วยความเร็วจริงก่อน (แม้กระทั่งไม่เคยเล่นเพลงนี้มาก่อนเลย) เพื่อให้ทราบแนวคิดของบทเพลงและปัญหาที่เราจะพบในเพลงอย่างคร่าวๆ ก่อน หลังจากนั้นจึงมาหา Fingering และเทคนิคต่างๆ ต่อไป

5) Give Equal Attention to Both Arms ให้ความสำคัญเท่ากันทั้งมือซ้ายมือขวา เครื่องดนตรีหลายชนิดต้องใช้มือทั้งสองเล่น แต่มือใดมือหนึ่งมักจะมีแนวโน้มความสำคัญกว่าอีกมือเสมอ ผู้เล่นเครื่องเป่า อาจให้ความสำคัญกับนิ้วกดมากกว่าเรื่องการใช้ลม สำหรับผู้เล่นเครื่องสาย นั้น มักให้ความสำคัญแก่มือซ้ายมากกว่ามือขวา เพราะมือซ้ายนั้นสามารถได้ยินความเพี้ยนหรือไม่อย่างชัดเจน แท้จริงแล้ว แก่นของเสียง, Articulation, และ expressive อารมณ์ของเพลง ความดังเบา หัวใจของเพลงอยู่ที่มือขวาทั้งสิ้น ผู้เล่นควรให้ความสำคัญในการซ้อมของมือขวาด้วย

6) Separate the Problems and Solve Them One by One แบ่งแยกปัญหาให้ออกและแก้ไขทีละอย่าง ซึ่งแต่ละช่วงของเพลงมักจะเกิดปัญหาในการเล่นต่างกันและมากน้อยหลากหลายกันออกไป การที่จะพยายามแก้ไขทุกอย่างไปพร้อมๆ กันนั้นจะทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหา ได้เลยสักอย่างเดียว ควรแบ่งปัญหาที่พบให้ออกกว่าเป็นด้านอะไร Rhythm, Intonation, Articulation, พื้นฐานต่างๆ ไป, เทคนิคเฉพาะของมือซ้ายหรือมือขวา ปัญหาเรื่องการประสานงานกันระหว่างมือทั้งสอง ความคล่องตัวของนิ้ว มือ แขน การใช้ลม หรืออื่นๆ หรือทั้งหมด จากนั้นค่อยๆ แก้ไขทีละอย่าง แดกมันออกมาอย่างๆ ซ้ำๆ เพื่อสอนกล้ามเนื้อเกิดความคุ้นชิน เทคนิคบางอย่างอาจต้องไปหา studies, etudes ต่างๆ มาฝึกเพิ่มเติมเพื่อช่วยแก้ปัญหาในบทเพลง การแก้ไขปัญหาเฉพาะที่ต่างๆ

7) Practice Difficult Passages in Context นำช่วงที่ยากของเพลงออกมาซ้อม เฉพาะจุด หลังจากแบ่งแยกปัญหามาได้และแก้ปัญหาทีละอย่างได้หมดแล้ว ผู้ฝึกก็สามารถรวมการเล่นได้ออกมาเป็นแบบที่เพลงเขียนไว้ โดยซ้อมซ้ำๆ ก่อน ฟังว่าปัญหาต่างๆ ที่แก้ไปยังอยู่อีกหรือไม่ ถ้ายังพบอยู่ ให้กลับไปแก้เฉพาะจุดนั้น

8) Practice Performing: Don't Only Practice Practicing ให้ซ้อมการแสดง คล้ายการแสดงจริงด้วย การซ้อมในห้องสี่เหลี่ยมเล็กๆ โดยมีเพียงแคผู้ฝึกอยู่คนเดียว นั้น ไม่ใช่เป้าหมายสุดท้ายของการเล่นดนตรี แม้ว่าจะสามารถทำให้ไม่ยากละมือออกจากการเล่น ถ้าเรียน concerto, sonata ได้เป็นสิบๆ บท มันก็ไม่มีประโยชน์และไม่ถือว่าได้เรียนอย่างสมบูรณ์ ถ้าเราไม่อยู่ในสภาพที่พร้อมที่จะนำออกแสดงได้ การแสดงต่อหน้าผู้คนจำนวนมาก ทั้งที่รู้จักและไม่รู้จักนั้น เป็นสิ่งที่ยากต่อความรู้สึกและไม่สามารถเกิดการควบคุมความรู้สึกนี้ขึ้นได้เองตามธรรมชาติ ต้องอาศัยการฝึกฝนและความเคยชิน สิ่งต่างๆ อาจมีผลกระทบต่อการเล่นของเราในการแสดง ความตื่นเต้น ตื่นเวที อุดหนุนมี สภาพอาการ สภาพร่างกายจิตใจ สภาพทางเสียง และตัวแปรอื่นๆ อาจทำให้ตื่นเต้นมากจนเกินไป หลังจากการฝึกซ้อมจนถึงระดับหนึ่งแล้ว ควรมีการฝึกซ้อมการแสดงด้วย อาจจินตนาการว่ามีผู้ฟังหรือถ้ามีโอกาสให้ไปลองบรรเลงในสถานที่จริงที่เราต้องแสดง โดยห้ามหยุด

บรรเลงตั้งแต่ต้นจนจบเพลง เพื่อที่ว่ายังมีปัญหาการบรรเลงหลงเหลืออยู่หรือไม่ ถ้ามีนั่นคือโอกาสที่จะทำให้ทราบและนำกลับไปแก้ไขให้ทันก่อนการแสดงจริงหรือถ้าจะให้ดีกว่านั้น

9) Practice Also Without Instrument ซ้อมโดยไม่ใช้เครื่องดนตรีด้วยการฝึกซ้อมทางด้านร่างกายกับเครื่องดนตรีอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอแน่ๆ ผู้ฝึกควรจะซ้อมด้านจิตใจความรู้สึกนึกคิดที่เกี่ยวกับบทเพลงที่เราจะแสดงด้วย จริงๆ แล้วสมองของเราเป็นตัวควบคุมจัดการกับกิริยาทุกอย่างในการเล่น

10) Do Not Neglect the Easy Sections: They Tend to Take Revenge on You อย่าละเลยช่วงที่ง่ายๆ มันอาจกลับมาทิ่มความยุ่งยากให้ได้ เพลงที่จะใช้บรรเลงนั้น อาจมีหลายช่วงที่มีความง่าย ไม่มีปัญหาแม้กระทั่งลองเล่นในครั้งแรกเพียงครั้งเดียว บางกลุ่มก็ชอบเล่นแต่ช่วงง่ายๆ นี้อย่างเดียว โดยไม่ค่อยอยากไปเล่นในช่วงยากๆ เพราะเสียงดีสู้ช่วงง่ายๆ นี้ไม่ได้ แต่อีกกลุ่มหนึ่ง ซ้อมแต่ช่วงยากๆ จนแทบไม่สนใจช่วงง่ายอีกเลยจริงๆ แล้ว เราก็ไม่จำเป็นต้องเสียเวลากับช่วงง่ายๆ เหล่านี้มากนัก แต่อย่างน้อยก็ให้ผ่านตาไว้บ้าง อย่าให้เมื่อถึงเวลานำออกแสดงแล้วช่วงง่ายๆ เหล่านี้ กลายเป็นสิ่งที่ไม่คุ้นเคยเหมือนเพิ่งเคยเห็น การไม่คุ้นเคยนี้จะทำให้ลังเลว่า เล่นถูกหรือไม่ อย่าให้สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นเนื่องจากการจะเป็นการทำลายสมาธิ

โยโกโตะ (2010) ได้กล่าวอธิบายแนวทางการฝึกซ้อมในประเทศญี่ปุ่นไว้ 3 แนวทาง ได้แก่ 1) พื้นฐานการฝึกซ้อมการรวมวง 2) การฝึกซ้อมแบบกลุ่มย่อย 3) รูปแบบการสอนรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง โดยกล่าวไว้ดังนี้

1) พื้นฐานการฝึกซ้อมการรวมวง ชาวญี่ปุ่นเชื่อว่านักเรียนควรต้องทำการฝึกแบบฝึกพื้นฐานก่อนทุกครั้งที่จะทำการฝึกขั้นอื่น เพื่อจะเป็นแนวทางให้นักเรียนมีแนวคิดจากการฝึกในลำดับถัดไปได้ดีขึ้น

2) การฝึกซ้อมแบบกลุ่มย่อย สำหรับรูปแบบนี้นักเรียนอาจจะมีเวลาในการฝึกซ้อมที่ไม่มากพอเนื่องจากจะต้องทำการแบ่งเวลาให้กับการซ้อมรวมวง ซึ่งนักเรียนในกลุ่มมัธยมศึกษาจะต้องเน้นที่กระบวนการฝึกซ้อมกลุ่มย่อยมากโดยจะมีหัวหน้ากลุ่มย่อยเครื่องดนตรีทำการควบคุมการซ้อมเพื่อพัฒนาแนวคิดในการฝึกซ้อมที่ดี

3) รูปแบบการสอนรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง ในรูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่ประเทศญี่ปุ่นได้ใช้ฝึกซ้อมสืบทอดต่อกันมา โดยที่รุ่นพี่จะทำการรับความรู้ที่มีหรือประสบการณ์ทางด้านดนตรีมาทำการสอนและเผยแพร่ความรู้ให้กับรุ่นน้อง ซึ่งเป็นการทบทวนความรู้ของรุ่นพี่ไปในตัวและรุ่นพี่จะต้องมีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง

จากแนวคิดของการซ้อมดนตรีของผู้เชี่ยวชาญข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าการฝึกซ้อมดนตรีที่ดีตั้งจะต้องเริ่มต้นที่การวางแผน มีเป้าหมายในการซ้อมดนตรีที่แน่นอน การซ้อมดนตรีต้องมีการเก็บรายละเอียดการซ้อมแต่ละท่อนเพลงโดยเริ่มอัตราจังหวะที่ช้าแล้วจึงพัฒนาความเร็วขึ้น ไม่ควรมองข้ามสิ่งที่ยาก ส่วนสำคัญของการฝึกซ้อมที่จะประสบผลสำเร็จจะต้องทำการซ้อมเสมือนจริงก่อนขึ้นทำการแสดงจริง เพื่อที่จะฝึกสมาธิในการบรรเลงดนตรีให้เกิดความสมบูรณ์ที่สุด

6. ทฤษฎีการจัดการความรู้ (Knowledge Management)

6.1 ความหมายการจัดการความรู้

การจัดการความรู้ได้มีนักทฤษฎีและนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายการจัดการความรู้ที่หลากหลาย ส่วนการจัดการความรู้ที่เน้นการสร้าง การเผยแพร่และการใช้ความรู้สรุปในภาพรวมมีดังนี้

ทาเคอุชิและโนนากะ (ทิวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. 2551; อ้างอิงจากทาเคอุชิและโนนากะ. 2004: 45) ได้ให้ความหมายกับการจัดการ คือ กระบวนการในการสร้างความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง เผยแพร่ความรู้ทั่วทั้งองค์กรและนำไปเป็นส่วนประกอบสำคัญของการบริหารใหม่ๆ

เบนเน็ต (ทิวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. 2551; อ้างอิงจากเบนเน็ต. 2004: 45) ให้ความหมายว่า คือ กระบวนการที่เป็นระบบในการสร้าง รักษาและสนับสนุนให้องค์กรใช้ความรู้ของบุคคลและความรู้ส่วนร่วมในการทำงานเพื่อให้บรรลุพันธกิจขององค์กรโดยมองการจัดการความรู้เสมือนการสร้างความรู้ได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนเพื่อให้การทำงานมีผลงานที่สูงขึ้น

วิจารณ์ พานิช (2559: ออนไลน์) ให้ความหมายของการจัดการความรู้ว่า คือ การรวบรวม การจัดระเบียบระบบการจัดเก็บและการเข้าถึงข้อมูลเพื่อสร้างเป็นความรู้ โดยอาศัยเทคโนโลยีด้านข้อมูลและด้านคอมพิวเตอร์เป็นตัวช่วย นอกจากนี้การจัดการความรู้ยังเกี่ยวข้องกับ การแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing) ต้องอาศัยผู้ทรงความรู้ความสามารถในการตีความและประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิผลขององค์กร

บุญดี บุญญากิจ และคณะ (2547: 23) ได้ให้ความหมายของการจัดการความรู้ไว้ว่าเป็นกระบวนการในการนำความรู้ที่มีอยู่หรือเรียนรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรโดยผ่านกระบวนการต่าง ๆ เช่น การสร้าง การรวบรวม แลกเปลี่ยนและใช้ความรู้เป็นต้น

จากการให้ความหมายของนักทฤษฎีข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดการความรู้ คือ กระบวนการในการสร้าง ประมวล เผยแพร่และการใช้ความรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้ดีที่สุด

6.2 แนวทางการจัดการความรู้

จากการศึกษาผลการศึกษานักวิชาการหลายท่าน พบว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้ มีแนวทางที่หลากหลาย ดังนี้

เอิร์ล (ทิวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. 2551; อ้างอิงจากเอิร์ล. 2001: 51-53) ได้กล่าวว่า แนวทางของเอิร์ลที่ได้วิเคราะห์กรณีศึกษา การสัมภาษณ์การสัมมนา วารสารวิชาการและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับองค์การที่จัดการความรู้และจัดกลุ่มแนวคิดความรู้เป็น 3 สำนัก คือ 1) สำนักเทคโนโลยี ซึ่งอาศัยสารสนเทศหรือการจัดการเทคโนโลยีเพื่อช่วยผู้ปฏิบัติงานในการทำงานประจำ 2) สำนักเศรษฐศาสตร์ (Economic) ซึ่งเน้นเชิงพาณิชย์ในการสร้างรายได้ในการใช้ความรู้และทุนทางปัญญา 3) สำนักพฤติกรรม (Behavior) เน้นการกระตุ้นและประสานให้ผู้บริหารมีการกระทำในเชิงรุกเพื่อสร้างและแบ่งปันทรัพยากรความรู้

สวอน (ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. 2551; อ้างอิงจากสวอน. 2001: 53-57) ได้กล่าวถึงแนวทางหลัก 2 ทาง ได้แก่

1) แนวทางที่มองการจัดการความรู้เป็นเสมือนเทคโนโลยี (Knowledge Management as Technology) โดยมีฐานคติที่สำคัญคือ

- 1.1 ความรู้สามารถกำหนดรหัส เก็บรักษาและเผยแพร่ได้
- 1.2 การจัดการความรู้เป็นเรื่องการจัดการหรือนำทุนทางปัญญาที่อยู่กระจัดกระจายมาเชื่อมโยงกัน
- 1.3 ความรู้มีลักษณะเป็นวัตถุนิสัย ที่เก็บไว้ได้และมีคุณลักษณะของตัวเอง
- 1.4 จุดมุ่งหมายของการจัดการความรู้เป็นการขยายการเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ไม่ชัดเจนเป็นความรู้แบบชัดเจน
- 1.5 ความรู้สามารถรวบรวมและถ่ายโอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้

2) แนวทางที่มองการจัดการความรู้เป็นเสมือนมนุษย์ (Knowledge Management as People Camp) หรือแบบชุมชน (Community or Cultivation Perspectives) โดยมีฐานคติที่สำคัญคือ

- 2.1 การพัฒนาความรู้มีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการพัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคม เครือข่ายและชุมชนในการปฏิบัติ
- 2.2 การแบ่งปันความรู้เป็นเรื่องจำเป็น แต่ความรู้ที่มีคุณค่ายังเป็นแบบไม่ชัดเจน ซึ่งมีข้อจำกัดในการกำหนดรหัส
- 2.3 ความรู้อยู่ในสมองของคน อยู่ในชุมชน จุดมุ่งหมายของการจัดการคือการแบ่งปันความรู้แบบไม่ชัดเจน
- 2.4 ความรู้จะไหลผ่านเครือข่ายและชุมชนซึ่งเชื่อมโยงผู้คนความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นจะเป็นสิ่งสำคัญในการแลกเปลี่ยนความรู้

2.5 ผลลัพธ์ของการจัดการความรู้คือการใช้และสร้างความรู้ใหม่

วิจารณ์ พานิช (2559: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดการความรู้ โดยใช้วิธีการง่ายแล้วขยายไปใช้วิธีการที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น โดยสิ่งสำคัญจะต้องให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) ได้แก่ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากวิธีการทำงานแบบ Best Practice (ผลงานที่มีผลสัมฤทธิ์สูง มีประสิทธิภาพสูงหรือมีคุณภาพสูง) และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice, CoP) โดยการดำเนินการจัดการความรู้ มีดังนี้

1) กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนโดยพิจารณาจากยุทธศาสตร์หรือจากปัญหาขององค์กร

2) วางแผนการจัดกิจกรรมโดยใช้ วงจรการจัดการความรู้

- 2.1 ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทำให้คนในองค์กรอยากเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับความรู้
- 2.2 การสื่อสาร ทำให้เข้าใจว่า ทำอะไร เพื่ออะไร ทำเมื่อไหร่ ทำอย่างไร
- 2.3 กระบวนการและเครื่องมือ จัดทำกระบวนการจัดการความรู้

- 2.4 การให้ความรู้เรื่องการจัดการความรู้ ในรูปแบบสื่อต่างๆ ในทุกโอกาส
- 2.5 การวัดผล การดำเนินการตามแผน ผลผลิตและผลลัพธ์ที่ได้
- 2.6 การยกย่องชมเชยและให้รางวัล
- 3) จัดทำกระบวนการจัดการความรู้
 - 3.1 ปံงชี้ความรู้
 - 3.2 การสร้างและแสวงหาความรู้
 - 3.3 การประมวลและกลั่นกรองความรู้
 - 3.4 การจัดความรู้ให้เป็นระบบ
 - 3.5 การเข้าถึงความรู้
 - 3.6 การแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้
 - 3.7 การเรียนรู้

ซึ่งจากแนวทางที่กล่าวมานั้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความรู้มีลักษณะเป็นสังคม ซึ่งไม่สามารถที่จะแยกออกจากกลุ่มชุมชนที่เกิดความรู้ขึ้นมาได้ และกระบวนการจัดการความรู้นั้นจะเป็นเหมือนโครงสร้างที่มีผู้นำเป็นหลักแล้วถ่ายทอดถึงบุคคลต่างๆ ในองค์กรตามลำดับโดยมีกระบวนการของเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนประกอบ ดังนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศจะเป็นส่วนในการเสริมการจัดการความรู้ในการเชื่อมโยงคนเข้าด้วยกันและจำเป็นที่จะต้องเข้าใจในบริบทที่ความรู้นั้นอยู่และในสถานการณ์ที่จะนำใช้

7. ทฤษฎีองค์กรแห่งการเรียนรู้

วงโยธวาทิตถือว่าเป็นองค์กรหนึ่งที่มีบุคลากรที่หลากหลาย โดยมีการแบ่งหน้าที่ต่างๆ ตามความรับผิดชอบ จากที่ผู้วิจัยจะศึกษาด้านกระบวนการฝึกซ้อมนั้นจึงต้องมีรูปแบบที่เป็นองค์กรที่ต้องให้ความรู้ การถ่ายทอดความรู้อย่างมีกระบวนการ ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายขององค์กรแห่งการเรียนรู้ไว้ดังต่อไปนี้

7.1 ความหมายขององค์กรแห่งการเรียนรู้

มาร์ควอท และ เรโนลด์ (Marquardt; & Reynolds. 1994: 212) ให้ความหมายว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นองค์กรที่จัดบรรยากาศที่จะกระตุ้นการเรียนรู้ของบุคคลและกลุ่มบุคคลให้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและสอนให้มีกระบวนการคิดวิพากษ์วิจารณ์เพื่อความเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้น ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้มีอยู่ในแต่ละบุคคลซึ่งจะช่วยให้องค์กรได้เรียนรู้ในสิ่งที่ผิดพลาดเช่นเดียวกับการเรียนรู้ในความสำเร็จ

เซงเก้ (Senge. 2006: 1) ให้ความหมายว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้คือองค์กรที่บุคลากรในองค์กรนั้นมุ่งมั่นที่จะเพิ่มขีดความสามารถของตน ให้มีการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นความ

ต้องการที่ทำให้เกิดสิ่งใหม่ๆ ขึ้นและมีการขยายขอบเขตของแบบแผนการคิด ที่สามารถจะสร้างแรงบันดาลใจใหม่ๆ ได้อย่างอิสระ และสมาชิกในองค์กรมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องถึงวิธีการที่จะต้องเรียนรู้ร่วมกัน

สุภาวดี เพ็ชรสกุล (2546: 37) ให้ความหมายไว้ว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้เป็น องค์กรที่สมาชิกในองค์กรมีความตื่นตัวและมีแรงบันดาลใจที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความคิดริเริ่มที่จะสร้างสรรค์สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นกับองค์กร มีความสัมพันธ์เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มบุคคล ระหว่างองค์กร เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย

อพาดา สุวรรณโรจน์ (2548: 23) กล่าวว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ คือ องค์กรที่มีการเรียนรู้และพัฒนาอยู่ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง มีการคิดและพัฒนา ปรับปรุงเป็นเทคนิควิธีการใหม่ๆ นำมาใช้กับองค์กร เพื่อการเพิ่มผลผลิต และผลิตภาพที่ดี บุคลากรทุกระดับเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมคิด ร่วมใจ เพื่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ในองค์กร

ปาริชาติ คุณปลื้ม (2548: 25) กล่าวว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ คือ องค์กรที่มีการสนับสนุนทางด้านการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทุกระดับ มีการเรียนรู้ร่วมกันโดยมีทั้งบทเรียนที่ผิดพลาด และประสบความสำเร็จ ซึ่งสามารถนำความรู้มาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนใน องค์กรได้เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง และการเรียนรู้นั้นจะต้องเป็นไปโดยพร้อมเพรียงกันทั้งองค์กร โดยมุ่งเริ่มต้นที่การเปลี่ยนแปลงในความคิดภูมิปัญญาภายในตัวพนักงานแต่ละคนและจะต้องเป็น การเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมกับเวลา ความคิดความเข้าใจของพนักงานให้เกิดการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมที่แท้จริงไปตามแนวทางที่องค์กรต้องการ

สรุปได้ว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ คือ องค์กรที่มีกระบวนการปรับเปลี่ยนในการ พัฒนาของตัวเองอย่างต่อเนื่อง เป็นองค์กรที่มีรูปแบบของการเรียนรู้ร่วมกัน มีการสร้างบรรยากาศ ให้เหมาะกับการเรียนรู้ เน้นกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพในทุกระดับ มีการเสนอแนะ แลกเปลี่ยนทางความคิด มีการกระจายอำนาจหน้าที่ให้กับบุคลากรเพื่อนำไปสู่เป้าหมายขององค์กร ให้เกิดความประสบความสำเร็จ

7.2 ขอบข่ายองค์กรแห่งการเรียนรู้

เซงเก้ (Senge. 2000, pp. 59-79) กล่าวถึงแนวคิดวินัย 5 ประการ ที่เรียกว่า The Five Disciplines ซึ่งเป็นแนวทางการบริหารในองค์กรเป็นเลิศ โดยได้มีสาระสำคัญด้านวินัย 5 ประการ ดังนี้

1) ความรอบรู้แห่งตน (Personal Mastery) การเป็นบุคคลที่มีศักยภาพ มีความรอบรู้ เป็นคนที่มีระดับความเชี่ยวชาญมากเป็นพิเศษ สามารถมองเห็นภาพในอนาคตทั้งของตนเอง

และองค์กรได้ มีการวางแผนล่วงหน้าที่ดี มีระเบียบวินัยมีความกระตือรือร้น และให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของบุคคลว่าเป็นรากฐานขององค์กรแห่งการเรียนรู้ ดังนั้น ลักษณะการเรียนรู้ของคนในองค์กรจะสะท้อนให้เห็นถึงการเรียนรู้ขององค์กรนั้นได้ ซึ่งสมาชิกองค์กรแห่งการศึกษานั้นจะต้องมีคุณลักษณะสำคัญที่เรียกว่า ความรอบรู้ส่วนบุคคล (Human Mastery) ซึ่งก็หมายถึงความเป็นนายของตนเอง ในการควบคุมจิตใจและพฤติกรรมของตนเองเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะ วิสัยทัศน์กว้างไกล เปิดกว้างทางความคิดพร้อมจะเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ใฝ่รู้ในสิ่งใหม่ๆ ยอมรับความจริง ไม่ยึดถือมั่น ทนทุกข์ทรมาน เปลี่ยนไปตามกระแสโลก มีจิตใจที่ดี มีความกระตือรือร้น สนใจและใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลาและตลอดชีวิต รวมทั้งมีความปรารถนาเรียนรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพของตนสู่จุดมุ่งหมายและความสำเร็จเป็นเลิศตามที่ได้กำหนดไว้

2) แบบแผนความคิดอ่าน (Mental Models) เป็นการสะท้อนสภาพจิตใจ สะท้อนให้เห็นสภาพแนวคิดจิตใจที่ไม่เหมือนกันของแต่ละคน ที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ในองค์กร หากเปรียบเทียบรูปแบบความคิดที่หลากหลายนี้เป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์ก็จะมีรูปแบบการคิดแบบวิธีวิทยาศาสตร์ เช่น เริ่มต้นจากปัญหาหรือคำถามแล้วเดาคำตอบเป็นข้อสันนิษฐานหรือที่เรียกว่าสมมติฐาน จากนั้นก็หาข้อมูลมาตรวจสอบ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานว่าจริงหรือไม่จริงแล้วจึงสรุปเป็นความรู้ความเชื่อแล้วนำไปปฏิบัติหรือแก้ปัญหาต่อไป ดังนั้นการพัฒนากรอบความคิดของบุคคลให้มีความหลากหลาย จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลในองค์กร เพราะหากเรามีการเปลี่ยนแปลงความคิดความเข้าใจ และความเชื่อของบุคคลในองค์กรให้มีความคิดทางบวก เข้าใจโลกและสิ่งที่อยู่รอบตัว บุคคลนั้นจะมีพฤติกรรมปฏิบัติ สามารถใช้ความผิดพลาดเพื่อเป็นบทเรียนในครั้งต่อไป ซึ่งจะทำให้สามารถสร้างกระบวนการคิดใหม่ๆ ให้แก่องค์กรได้เสมอ แต่สิ่งสำคัญขององค์กรไม่ควรไปกำหนดหรือควบคุม แต่ควรปล่อยให้บุคลากรได้มีอิสระในการคิดและสร้างสรรค์รูปแบบในการพัฒนาขึ้นเองตามสถานการณ์ต่าง ๆ

3) วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) เป็นการมองภาพหรือการวางแผนอนาคต ซึ่งจะช่วยให้อำนาจและบุคลากรในองค์กรกำหนดเป้าหมายหรือทิศทางขององค์กรในอนาคตได้เป็นอย่างดี เป็นจุดรวมพลังเพื่อการขับเคลื่อนภารกิจของสมาชิกในองค์กร โดยการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีทางเลือกในการปฏิบัติที่จะไปสู่เป้าหมาย และจะต้องมีการลงมือปฏิบัติจริง วิสัยทัศน์จะทำให้เกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพราะว่าสมาชิกในองค์กรมีความตระหนักและมีมุมมองร่วมกันและพร้อมใจที่จะช่วยกันทำงานให้องค์กรไปสู่เป้าหมาย ดังนั้นผู้นำต้องพัฒนาวิสัยทัศน์ส่วนบุคคล (Personal

Vision) ของสมาชิกในองค์กรขึ้นมาก่อน แล้วแบ่งปันให้ผู้อื่นได้รู้ เข้าใจ เห็นคล้อยตามด้วยการสื่อสาร ทำให้คำพูดหรือ วิสัยทัศน์ส่วนบุคคลนั้นขับเคลื่อนได้ กลายเป็นวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) ที่เกิดจากการแบ่งปันกับผู้อื่นและเกี่ยวข้องกับบุคลากรทุกระดับขององค์กร โน้มน้าวให้เกิดการปฏิบัติร่วมกันไปในทิศทางที่ทำให้ภาพวิสัยทัศน์นั้นเป็นจริง

4) การเรียนรู้และทำงานร่วมกัน (Team Learning) เป็นการเรียนรู้และทำงานร่วมกัน เป็นวิธีการรวมแนวความคิดของบุคคลในองค์กรให้อยู่ในทิศทางเดียวกันโดยไม่ยึดติดกับการทำงานแบบเดิมๆ เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างกันของบุคคลในองค์กรซึ่งจะทำให้การทำงานเป็นทีมมีประสิทธิภาพและเอกภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้บุคคลในทีมจะต้องมี วิธีปฏิบัติการให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน มีการเปิดใจคุยกันภายในทีมงานถึงวิธีการทำงานและผลสัมฤทธิ์ของงานร่วมกัน มีการสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดและการประเมินวิสัยทัศน์ขององค์กรร่วมกันกันอย่างเปิดเผยและจริงจัง มีการระบุขอบเขตและทักษะซึ่งเป็นข้อบกพร่องขององค์กรพร้อมทั้งสร้างวิธีการเรียนรู้และการแก้ไขข้อบกพร่องนั้น ๆ ร่วมกันประเมินทีมงานว่ามีความสนใจและสมัครใจในการเรียนรู้ร่วมกันหรือไม่ ดังนั้นบุคคลในองค์กรควรมี การพูดคุย (Dialogue) และการอภิปราย (Discussion) กันเองในองค์กรก่อนเพื่อปรับทิศทางทำความเข้าใจระหว่างกันเพื่อให้เกิดแนวความคิดและแนวปฏิบัติที่ตรงกัน (Alignment) ซึ่งถือว่าเป็นเงื่อนไขสำคัญก่อนที่จะมีการเพิ่มอำนาจ การมอบอำนาจในการปฏิบัติ (Empowerment) เมื่อมีการรวมกลุ่มการเรียนรู้จะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน มีการแสดงความคิดเห็นการเรียนรู้ร่วมกันของทีมและเปิดโอกาสให้สมาชิกในองค์กรได้แลกเปลี่ยนและพัฒนาความสามารถและความรอบรู้ของทีมงานให้เกิดขึ้นซึ่งเป็นลักษณะของทีมงานที่ดี และทีมงานที่ดีนั้นจะต้องมีผู้นำที่มีหลักการมีเหตุผลในการตัดสินใจให้แก่บุคคลหรือทีมในการตัดสินใจหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

5) การคิดอย่างเป็นระบบ (Systems Thinking) เป็นวินัยที่สำคัญที่สุดในวินัยทั้ง 5 ประการของ องค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นลักษณะของการคิดเชื่อมโยง มีการคิดอย่างเป็นระบบ รู้จักคิดเป็น พูดเป็น และ ทำเป็น โดยการคิดนั้นจะเป็นศูนย์กลางในการบริหารองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้มองภาพรวม มองเห็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างๆของระบบ เป็นการที่มองเห็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกัน การคิดอย่างเป็นระบบจึงมีความสำคัญอย่างมากกับสภาพการบริหารในยุคของการเปลี่ยนแปลงที่เต็มไปด้วยการชิงไหวชิงพริบในธุรกิจยุคนี้ ผู้บริหารทุกคนจำต้องมีทุนทางปัญญา มีทักษะในหลาย ๆ ด้าน ต้องเข้าใจสภาพขององค์กรประกอบย่อยต่าง ๆ ในองค์กร เข้าใจปัจจัยพื้นฐาน ประวัติศาสตร์และพัฒนาการตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เห็นความซับซ้อนเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันของระบบย่อย

จากทฤษฎีองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ใช้สำหรับการศึกษาศึกษาการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตนั้น ผู้วิจัยจึงสรุปว่า วงโยธวาทิตเป็นรูปแบบขององค์กรหนึ่งที่มีบุคลากรอยู่เป็นจำนวนมากจึงต้องมีระบบการเรียนรู้หรือการเรียนรู้ร่วมกันของคนภายในวง ทั้งการสร้างบรรยากาศของการฝึกซ้อม การเน้นกระบวนการฝึกซ้อมให้กับนักดนตรีทุกคนให้เกิดประสิทธิภาพที่อยู่ในระดับเท่าเทียมกัน มีการปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายและเกิดองค์ความรู้การฝึกซ้อมใหม่ๆที่เหมาะสมแก่สภาพของวงโยธวาทิตของตนเอง

8. เกณฑ์การประกวดวงโยธวาทิตประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง

สำหรับเกณฑ์การประกวดวงโยธวาทิตประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง การจัดการประกวดระดับประเทศไทยการจัดแข่งขัน 2 รายการ ดังนี้

8.1 การประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน นักศึกษา ซึ่งถ้วยพระราชทานฯ ประเภทการเดินแถวมาร์ชชิ่ง (Marching Parade) ซึ่งถ้วยพระราชทานสมเด็จพระรัตนราชสุตาสยามบรมราชกุมารี (กรมพลศึกษา. 2558: 67-76)

8.1.1 การตัดสินประกวดวงโยธวาทิต ประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง ให้คณะกรรมการตัดสิน พิจารณาจากองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

1) ส่วนดนตรี (Music) ได้แก่ คุณภาพเสียง (Tone Quality) ระดับเสียง (Intonation) ความดัง - เบา (Dynamics) การควบคุมลักษณะระดับเสียง (Articulation) เทคนิค (Technique) การควบคุมจังหวะและอัตราความเร็ว (Rhythm and Tempo) ความสมดุลของเสียง (Balance and Ensemble) วรรณกรรมดนตรี (Music Literature) และการแสดงออกทางด้านดนตรี (Musicianship)

2) ส่วนเครื่องกระทบ (Percussion) ได้แก่ บทเพลงที่ใช้ในการแสดง (Repertoire) ระดับเสียง (Intonation) ความสมดุล (Balance and Ensemble) การควบคุมจังหวะและความเร็ว (Rhythm and Tempo) ทักษะส่วนบุคคล (Individual skill) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)

3) ส่วนภาพ (Visual) ได้แก่ ภาพรวมและผลสอดคล้องของการแสดง (General Effect) รูปแบบและแบบการแสดง (Form and Style show) นักแสดงประกอบ (Color Guard)

4) การบรรเลงมาร์ชชิ่ง (Marching) ได้แก่ คุณภาพเสียงดนตรี คุณภาพเสียงเครื่องกระทบ ความสมดุลของเสียงและความสวยงามของระเบียบแถว

5) การจัดหมวดหมู่เครื่องดนตรีและบรรเลงอย่างสมดุล ทำนองเพลงที่บรรเลงตรงต่อเวลา การใช้เวลาขาดหรือเกิน

6) ความสามารถของคหการดีเด่น พิจารณาจากทักษะการใช้สัญญาณคำสั่งแบบสากล เทคนิคการใช้สื่อความหมาย ความคิดสร้างสรรค์ ความสวยงามและความสง่างามตลอดช่วงเวลาการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการบรรเลงดนตรีสนาม (Marching)

7) ด้านแถวและระเบียบแถว ได้แก่

7.1 การเดิน Slow March

7.2 การเดิน Quick March

7.3 การเดิน Short March

7.4 การกลับแถวหรือกลับตัว แบบอังกฤษและแบบอเมริกัน โดยต้องแสดง

ทั้งสองแบบ

7.5 การซอยเท้าสูง

7.6 การเลี้ยวใบพัด

7.7 การเลี้ยวหักฉาก

7.8 การเลี้ยวแบบรังผึ้งหรือแบบตาราง

8.1.2 ลำดับการบรรเลงและเพลงที่ใช้บรรเลง

วงโยธวาทิตประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง ให้จัดวงบรรเลงในพื้นที่ที่กำหนดและมีลำดับการบรรเลงเพลงและเพลงที่ใช้บรรเลง ดังนี้

1) ให้เริ่มตั้งขบวน ณ บริเวณที่กำหนดไว้ให้ โดยมีเส้นเป็นสัญลักษณ์ของการเริ่มประกวด คหการจะต้องอยู่หลังเส้นจุดเริ่มต้นและนำขบวนเข้าสู่พื้นที่การประกวด เริ่มการแสดงให้ใช้รูปแบบตามที่กำหนด โดยที่สามารถเลือกรูปแบบใดก่อนก็ได้แต่ต้องครบทุกรูปแบบ

2) เพลงที่ใช้ในการประกวดเป็นเพลงมาร์ชของไทยหรือต่างประเทศได้ โดยไม่จำกัดจำนวนบทเพลง

3) การเดินรูปแบบ Short March และ Slow March จะต้องทำการบรรเลงบทเพลงไปด้วยและไม่น้อยกว่า 16 จังหวะเพลง

4) การเดินมาร์ชปกติให้เดินแบบปิดปลายเท้า ยกเว้นกรณีที่ใช้เพลงมาร์ชที่มีจังหวะความเร็วตั้งแต่ 120 โน้ตตัวดำต่อ 1 นาที

5) การเดินแถวสามารถเดินยุบแถวหรือปรับแถวได้ แต่ยังคงคงความเป็นแถวของการเดินมาร์ชซึ่งเป็นปีก เป็นตอน

6) สัญญาณคทาและการบิดตัวหรือหักตัวขณะทำการเลี้ยว จะไม่มีการกำหนดรูปแบบของวิธีการหักหรือบิดขาบิดตัว จะเน้นการเลี้ยวที่ถูกต้องและการรักษาระยะกับองศาของแถวเป็นหลัก

8.2 การประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน ซึ่งถวายพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประเภท เดินแถวมาร์ชชิ่ง (Marching Parade)

8.2.1 ส่วนภาพ (General effect) คิดเป็นร้อยละ 50 คะแนน ประกอบด้วย

- Visual
- Color Guards
- Marching and Maneuvering

8.2.2 ส่วนดนตรี (Musical) คิดเป็นร้อยละ 50 คะแนน ประกอบด้วย

- Wind (Tone Quality, Articulation and Dynamic, Ensemble)
- Percussion (Tone Quality, Techniques and Skill, Ensemble)
- ความสัมพันธ์กับบทเพลง / รูปแบบการแสดง / นักแสดงประกอบ (จะมีนักแสดงประกอบหรือไม่ก็ได้)

ประกอบหรือไม่ก็ได้)

จากเกณฑ์การประกวดวงโยธวาทิตของการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน นักศึกษา ซึ่งถวายพระราชทานฯ ประเภทการเดินแถวมาร์ชชิ่ง (Marching Parade) ซึ่งถวายพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จัดโดยกรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน ซึ่งถวายพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประเภท เดินแถวมาร์ชชิ่ง (Marching Parade) จัดโดยวิทยาลัยการดนตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้มีหลักเกณฑ์ของการตัดสินการประกวด โดยยึดหลักเกณฑ์ของการตัดสินทางด้านดนตรี เช่น คุณภาพเสียง ระดับเสียง ความสมดุลของเสียง จังหวะของบทเพลง เป็นต้น ทางด้านภาพ เช่น การเดินแถวระเบียบแถว เป็นต้น ซึ่งเกณฑ์การตัดสินจะมีน้ำหนักคะแนนที่แตกต่างกันออกไปของแต่ละสังกัดกองจัดการประกวด

9. แนวทางการตัดสินการประกวด

จากเกณฑ์การตัดสินการประกวดวงโยธวาทิตของการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน นักศึกษา ซึ่งถวายพระราชทานฯ ประเภทการเดินแถวมาร์ชชิ่ง (Marching Parade) ซึ่งถวายพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จัดโดยกรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน ซึ่งถวายพระราชทาน สมเด็จพระเทพ

รัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี ประเภท เดินแถวมาร์ชชิ่ง (Marching Parade) จัดโดยวิทยาลัยการดนตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยานั้น ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์คณะกรรมการที่มีส่วนในการตัดสินใจการประกวดถึงแนวทางการตัดสินที่อิงจากหลักเกณฑ์ข้างต้นแล้วยังได้เสนอแนะแนวทางและวิธีการดังนี้

เกษม ทิพย์เมธากุล (2559: สัมภาษณ์) จากหลักเกณฑ์ในส่วนของเครื่องกระทบจะถูกแบ่งออกเป็น เกณฑ์การให้คะแนนเป็น 2 ส่วน คือ What กับ How ซึ่งกรรมการจะประเมินในส่วนของ What ว่าวงโยธวาทิตจะนำเสนออะไรซึ่งการแสดงนั้นจะยังไม่เกิดขึ้น เช่น การเลือกบทเพลงที่มีความยาก การโชว์สกิลเครื่องกระทบ การจัดสัดส่วนของเครื่องกระทบ ว่าสิ่งที่จะทำคืออะไรแล้วทำสำเร็จหรือไม่ ในส่วนของ Repertoire มีระดับความยากขนาดไหน สามารถปฏิบัติได้ตามโน้ตหรือไม่ ในส่วนของ Intonation สามารถบรรเลงเสียงของเครื่องกระทบมีมิติของเสียง สร้างเสียงได้มีความเชี่ยวชาญชำนาญหรือไม่ ในส่วนของ Balance and Ensemble จะไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินในส่วนของ Overall Effect ว่าสัดส่วนของเครื่องกระทบมีความเหมาะสมกับจำนวนชิ้นเครื่องดนตรีที่จัดไว้ จัดเครื่องกระทบมาจำนวนเยอะสามารถสร้างเสียงได้เหมาะสมหรือไม่ ในส่วนของ Rhythm and Tempo จะแยกออกเป็น 2 คนละประเด็น Rhythm จะไปประเมินในส่วนของ Repertoire ว่ามีความซับซ้อนขนาดไหน มีการเปลี่ยนส่วนโน้ตมากน้อยหรือไม่ ในส่วน Tempo สามารถควบคุมจังหวะของบทเพลงได้สม่ำเสมอหรือไม่ ในส่วนของ Individual skill จะเป็นการแสดงเดี่ยวของกลุ่มเครื่องกระทบหรือทักษะส่วนตัวของแต่ละบุคคลว่ามีทักษะส่วนตัวดีหรือไม่ และในส่วนของ Creativity ได้มีการปรับประยุกต์รูปแบบที่เหนือกว่าที่คาดหวังของกลุ่มเครื่องกระทบหรือไม่ มีการสร้างสรรค์เกิดความแตกต่างจากวงอื่นและใช้ทรัพยากรได้ดี

เผ่าพันธ์ อำนาจธรรม (2559: สัมภาษณ์) แนวทางการตัดสินในส่วนของเครื่องกระทบ จะดูในส่วนของส่วนประกอบของทฤษฎีเป็นหลัก Rhythmic สัดส่วนตรงหรือไม่ ความถี่ของโน้ตสามารถปฏิบัติได้หรือไม่ เนื่องจากกลุ่มเครื่องกระทบเปรียบเสมือนหัวใจของวง ในส่วนของ Dynamic มีมิติของเสียงที่หลากหลายหรือไม่ สามารถสร้างในระดับ p pp, pp, p, mp, mf, f, ff, fff มีส่วนร่วมกับการบรรเลงของวงหรือไม่ แล้วสามารถสร้างมิติของ Dynamic ที่คำนึงถึงของสมดุลกับวงหรือไม่ ซึ่งจะคาบเกี่ยวในส่วนของ Balance and Ensemble สำหรับ Individual skill จะเจาะในส่วนพื้นฐานของการตี เช่น การใช้ข้อมือ การตีของแต่ละกลุ่มเครื่องกระทบเท่ากันหรือไม่ มีความเสถียรในการเล่นโน้ต เป็นต้น ในส่วนของ Creativity เป็นการโชว์แสดงเดี่ยวของ Percussion solo สอดแทรกในระหว่างเพลงหรือไม่ ในด้านของคุณภาพเสียงเครื่องกระทบนั้นจะอยู่ที่การตั้งเสียงกลอง มีการจัดเครื่องกระทบที่มีความเหมาะสมกับบทเพลงที่บรรเลงและขนาดวงของวงที่เหมาะสม

นิพัทธ์ กาญจนะหุต (2559: สัมภาษณ์) แนวทางการตัดสินใจในส่วนของคุณดนตรี (Music) ที่มีส่วนประกอบของในเกณฑ์ด้านคุณภาพเสียง (Tone Quality) จะมีความสำคัญของช่วงคะแนนเป็นอย่างมาก โดยคำนึงถึงตั้งแต่การจัดระเบียบของร่างกายในการสร้างเสียงออกมาให้มีคุณภาพ ทั้งระหว่างการเดิน การหยุด การเลี้ยว ซึ่งการควบคุมคุณภาพเสียงยังต้องมีการสร้างเสียงที่ยังมีคุณภาพเหมือนกับการเป่าแบบนั่งบรรเลง มีระดับเสียงที่ดี (Intonation) มีมิติความดัง - เบา (Dynamic) มีการควบคุมระดับเสียง (Articulation) ควบคุมอัตราจังหวะได้สม่ำเสมอ (Rhythm and Tempo) โดยจะดูจากความสอดคล้องการตัดสินใจของคณะกรรมการจากภาคสนามและคณะกรรมการบนเวที ส่วนในภาพรวมของภาพการเดินแถวจะประเมินในส่วนของความเรียบร้อยของแถว ความกลมกลืนของภาพและบทเพลงที่บรรเลงมีความสอดคล้องกัน ในส่วนของวรรณกรรมดนตรี (Music Literature) จะใช้เกณฑ์จากระดับความยากง่ายของบทเพลงที่เลือกเข้ามาใช้ในการประกวด โดยดูจากการเลือกระดับของบทเพลงและการแสดงความสามารถของบทเพลงนั้นได้ตามที่กำหนด

10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อดิชาติ เจริญพาโชค (2547) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะในการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยชวาทิตของผู้ควบคุมวงโยชวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในด้านสมรรถนะการวางแผนซึ่งเป็น 1 ใน 15 สมรรถนะที่มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการ ควรที่จะทำการวางแผนการฝึกซ้อมอย่างเป็นลำดับ ได้แก่ การวางแผนเทคนิควิธีการฝึกซ้อมเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่กำหนดและทำการวัดผลประเมินผล ซึ่งเป็นรูปแบบการวางแผนที่ทำเป็นลำดับขั้นและเป็นแนวทางในการวางแผนให้ประสบผลสำเร็จสำหรับวงโยชวาทิตบางโรงเรียนประสบผลสำเร็จในการประกวด เนื่องจากได้ทำการวางแผนดำเนินการฝึกซ้อมอย่างเป็นลำดับขั้นที่ดี

สิทธิ สิทธิการุณย์ (2545) ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยชวาทิต: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดสุทธวรารามและโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย พบว่า การวางแผนการฝึกซ้อมของวงโยชวาทิตวัดสุทธวรารามมีรูปแบบการวางแผนการฝึกซ้อมในช่วงเวลาหลังเลิกเรียน เริ่มเวลาซ้อม 16.30 - 20.00 น. วันเสาร์ เวลา 13.00 - 20.00 น. ซึ่งไม่กระทบกับเวลาเรียนของนักเรียน โดยมีรูปแบบกิจกรรมการซ้อมกลุ่มเครื่องดนตรี (Section) การซ้อมตามประเภทเครื่องดนตรี (Part) การซ้อมรวมวง (Band) การซ้อมเดินแถว (Marching) และการแปรขบวน (Display) โดยการวางแผนการซ้อมไว้สำหรับการแสดงหรือการแข่งขันการประกวดระดับชาติ

สุพจน์ เจณะสมบัติ (2542) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยธวาทิตของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลชนะเลิศแห่งประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ.2539 - 2542 พบว่าในด้านของการวางแผนระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการประกวดแข่งขัน นั้น มีระยะเวลาในการฝึกซ้อมเพียง 6 เดือน ในบางวงมีการเตรียมตัวและวางแผนการฝึกซ้อมเพียงระยะเวลา 2 - 3 เดือนก่อนการประกวด ดังนั้นผลของความสำเร็จของการจัดการวงโยธวาทิตนั้นจึงอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากระยะเวลาการเตรียมความพร้อมในภาพรวมยังไม่มีประสิทธิภาพ

ธนากร แพทย์วงศ์ (2541) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาแผนการฝึกและการคัดเลือกนักดนตรีสำหรับวงโยธวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งจากการวิจัยพบว่า ด้านการจัดทำแผนการฝึกโรงเรียนส่วนใหญ่จะทำการประชุมในการเตรียมการกำหนดระยะเวลาสำหรับการฝึกซ้อม การจัดการวงโยธวาทิตจะต้องมีความชัดเจน ได้แก่ การฝึกประจำวัน การฝึกประจำสัปดาห์และการฝึกประจำปี แต่ปัญหาที่ตามมาคือไม่สามารถที่จะดำเนินการตามแผนที่วางไว้ได้เนื่องจากโรงเรียนมักมีงานเร่งด่วนเข้ามาแทรกแซง จึงมีแนวทางในการในด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการวงโยธวาทิตให้มีความพร้อมและประสบกับปัญหาที่คล้ายคลึงกัน คือ การบริหารบุคลากรภายในโรงเรียนควรให้ความร่วมมือ ให้การสนับสนุนส่งเสริมวงโยธวาทิตในด้านต่าง ๆ

กฤษณ์ ภูริเทเวศร์ (2550) ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการเตรียมวงโยธวาทิตในระดับมัธยมศึกษา เพื่อเข้าร่วมการประกวดวงโยธวาทิตชิงถ้วยพระราชทาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ครั้งที่ 26 ประจำปี 2550 ซึ่งในงานวิจัยพบว่า การวางแผนการฝึกซ้อมก่อนช่วงการประกวด มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการวางแผนการฝึกซ้อมและการฝึกซ้อมนั้นเป็นสิ่งสำคัญในการเตรียมตัวก่อนการเข้าประกวด เพื่อที่จะได้ทราบเป้าหมายแนวทาง โดยกำหนดขอบเขตของการฝึกซ้อมให้มีประสิทธิภาพตามที่ได้ออกแบบไว้

ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ (2555) ทำการวิจัยในเรื่องการฝึกซ้อมวงซิมโฟนิคแบนด์ ระดับมัธยมศึกษา เพื่อการประกวด ผลการวิจัยพบว่า วงซิมโฟนิคแบนด์ ได้มีการวางแผนการฝึกซ้อมโดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงเปิดและช่วงปิดภาคเรียน โดยที่ครูทำการจัดการฝึกซ้อมทุกวัน ยกเว้นวันอาทิตย์ โดยในช่วงเปิดภาคเรียน ส่วนใหญ่ทำการฝึกซ้อมในช่วงหลังเลิกเรียน - ช่วงค่ำ ส่วนช่วงปิดภาคเรียน ครูได้จัดช่วงเวลาการฝึกซ้อมตั้งแต่เช้า - ค่ำ โดยมีการฝึกซ้อมต่างๆ เช่น การฝึกซ้อมรวมวง การฝึกซ้อมกลุ่มย่อยและการฝึกซ้อมส่วนตัวโดยให้ครอบคลุมภายใน 1 วัน สำหรับการวางแผนการฝึกซ้อมจะมุ่งเน้นในการซ้อมเพลงประกวด มีการแก้ไขปัญหาและการปรับ

รายละเอียดของบทเพลงให้เกิดความสมบูรณ์และการตัดเทคนิคที่สำคัญจากแบบฝึกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทเพลงมาใช้ในการดำเนินการฝึกซ้อม

มังกร จินดาวัฒน์ (2546) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดวงโยธวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตมูลนิธิดนตรีแห่งชาติคาเบรียลแห่งประเทศไทย พบว่า การจัดวงโยธวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตมูลนิธิดนตรีแห่งชาติคาเบรียลแห่งประเทศไทยจำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี โรงเรียนอัสสัมชัญและโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง มีการวางแผนสำหรับการฝึกซ้อมล่วงหน้าอย่างชัดเจน ทั้งด้านการคัดเลือกนักดนตรี การคัดเลือกบทเพลง ด้านการฝึกซ้อม โดยมีการระบบตามสภาพของแต่ละโรงเรียนโดยมีวิธีการตรวจสอบประเมินผลด้วยแบบทดสอบทางดนตรี

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิจัยที่ศึกษาในเรื่องของการจัดการวงโยธวาทิต การบริหารวงโยธวาทิต การฝึกซ้อมวงโยธวาทิตหรือวงซิมโฟนิคแบนด์ ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่ารูปแบบของการจัดการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต การดำเนินการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต การบริหารการฝึกซ้อมของวงโยธวาทิตแต่ละโรงเรียนล้วนขึ้นอยู่กับปัจจัยทางตรงและทางอ้อม เช่น บริบทของโรงเรียน การบริหารจัดการของครูผู้สอนวงโยธวาทิต สภาพแวดล้อมโดยรอบของวงโยธวาทิตแต่ละโรงเรียน ซึ่งทุกที่ล้วนมีแนวทางที่สามารถบริหารจัดการได้และมีวิธีแนวทางในแก้ไขปัญหาและอุปสรรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา สำหรับการประกวดวงโยธวาทิต กรณีศึกษาโรงเรียนที่เข้ารับการประกวดชิงถ้วยพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประเภทมาร์ชชิง ระหว่างปีพ.ศ. 2557 - 2559 โดยใช้รูปแบบงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้วิจัยดำเนินการทำวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูล
2. แหล่งข้อมูลการทำวิจัย
3. ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 4.1 ลักษณะเครื่องมือใช้ในการวิจัย
 - 4.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย
 - 6.1 สถิติที่ใช้ในการคุณภาพเครื่องมือ
 - 6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาข้อมูล

1.1 ทำการศึกษาจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ดังนี้

- 1.1.1 หอสมุดแห่งชาติ
- 1.1.2 หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 1.1.3 ห้องสมุดจิ๋วบางซื่อ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 1.1.4 หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 ทำการสอบถามข้อมูลเบื้องต้นกับผู้ควบคุมวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ โรงเรียนราชบพิธและโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

2. แหล่งข้อมูลการทำวิจัย

วงโยธวาทิต ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดวงโยธวาทิตที่ชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภทเดินแถวมาร์ชชิง ระดับมัธยมศึกษาที่เป็นกรณีศึกษาจำนวน 3 โรงเรียน

1.1 วงโยธวาทิตโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ กรุงเทพมหานคร ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน นักศึกษา ชิงถ้วยพระราชทานฯ ประจำปี 2558 – 2559 และรางวัลชนะเลิศการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน BSRU Marching Band Competition ประจำปี 2558

1.2 วงโยธวาทิตโรงเรียนวัดราชบพิธ กรุงเทพมหานคร ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน BSRU Marching Band Competition ประจำปี 2559

1.3 วงโยธวาทิตโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา กรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน นักศึกษา ชิงถ้วยพระราชทานฯ ประจำปี 2557

3. ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้มาจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงโยธวาทิตของโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวด 3 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 12 คน ได้แก่

1. ผู้ควบคุมวงโยธวาทิต จำนวน 3 คน ดังนี้

1.1 ผู้ควบคุมวงโยธวาทิตโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ 1 คนคือ นางวัชรภา ทอมี

1.2 ผู้ควบคุมวงโยธวาทิตโรงเรียนวัดราชบพิธ 1 คนคือ นายนรินทร์ ภูวนเจริญ

1.3 ผู้ควบคุมวงโยธวาทิตโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา 1 คนคือ

นาย ธนบดี ตรีภพธัม

2. ผู้ฝึกซ้อม จำนวน 3 โรงเรียน รวม 8 คน ดังนี้

2.1 ผู้ฝึกซ้อมวงโยธวาทิตโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ 3 คนคือ

2.1.1 นายเจษฎา ชนมหาวงศ์

2.1.2 นายธนดล เกตุแก้ว

2.1.3 นายวุฒิชาติ วงแสนชุม

2.2 ผู้ฝึกซ้อมวงโยธวาทิตโรงเรียนวัดราชบพิธ 3 คนคือ

2.2.1 นายนาตีส บุญรอด

2.2.2 นายภคินันต์ แจ่มแจ้ง

2.2.3 นายอัษฎางค์ รุกขรังษฤษฎ์

2.3 ผู้ฝึกซ้อมวงโยธวาทิตโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา 2 คนคือ

2.3.1 นายสุรศักดิ์ ลีจินดา

2.3.2 นายธีระธนา บุญญาริกุล

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ลักษณะเครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นรูปแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สร้างเครื่องมือ
การสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่1 แบบสัมภาษณ์ผู้ควบคุมวงโยธวาทิต โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ในการสัมภาษณ์
คือ

ตอนที่1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป ดังนี้

- ชื่อ นามสกุล
- อายุ
- เพศ
- ตำแหน่งการทำงาน / วิทยฐานะ
- สถานที่ทำงานปัจจุบัน
- ระดับการศึกษา,วุฒิการศึกษา
- ประสบการณ์ด้านดนตรี
- ผลงานด้านส่งเข้าประกวดวงโยธวาทิต

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ในการทำข้อมูลการวิจัย โดยมุ่งเน้นในเรื่อง ดังนี้

- การวางแผนการฝึกซ้อม
- การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงดนตรี (การใช้แบบฝึกหัด, การวอร์มเสียง)
- การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ(การจูนเสียง, การใช้แบบฝึกหัด)
- การฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง (การจูนเสียง, การใช้แบบฝึกหัด)

- การฝึกซ้อมระเบียบแถว (การจัดระเบียบแถว, บุคลิกการถือเครื่องดนตรี, การเดินแถว, การเลี้ยวแถว, การหยุดแถว)

ซึ่งการสัมภาษณ์ผู้ควบคุมวงโยธวาทิตจะเป็นการสัมภาษณ์ที่เพิ่มเติมขึ้นในเรื่องของการวางแผนระยะเวลาการฝึกซ้อมของนักดนตรี โดยแบ่งการวางแผนการฝึกซ้อมออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ระหว่างปิดภาคเรียนและช่วงระหว่างเปิดภาคเรียน

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้ฝึกซ้อมวงโยธวาทิต โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ในการสัมภาษณ์คือ

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนตัว

- ชื่อ นามสกุล
- อายุ
- เพศ
- ตำแหน่งการทำงาน
- ระดับการศึกษา
- ประสบการณ์ด้านดนตรี
- ปฏิบัติการสอนกลุ่มเครื่อง
- การปฏิบัติเครื่องดนตรีของผู้ฝึกสอน

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ในการทำข้อมูลการวิจัย โดยมุ่งเน้นในเรื่อง ดังนี้

- การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงดนตรี (การใช้แบบฝึกหัด, การวอร์มเสียง)
- การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ(การจูนเสียง, การใช้แบบฝึกหัด)
- การฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง (การจูนเสียง, การใช้แบบฝึกหัด)
- การฝึกซ้อมระเบียบแถว (การจัดระเบียบแถว, บุคลิกการถือเครื่องดนตรี, การเดินแถว, การเลี้ยวแถว, การหยุดแถว)

การสัมภาษณ์ผู้ฝึกซ้อมจะเป็นการมุ่งเน้นถึงวิธีการฝึกซ้อมตามแบบระเบียบของกติกากการแข่งขันของกรมพลศึกษาอย่างละเอียด ทั้งในเรื่องของวิธีการซ้อมในเรื่องคุณภาพเสียง วิธีการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ วิธีการฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียงและวิธีการฝึกซ้อมระเบียบแถว โดยมีขั้นตอนจากเริ่มต้นจนถึงความสำเร็จในการเข้าประกวดแข่งขัน

4.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่อง ดังต่อไปนี้

4.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านการศึกษากการฝึกซ้อมของวงโยธวาทิตและวงซิมโฟนิคแบนด์ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษาเพื่อนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและความมุ่งหมายของการทำวิจัย

4.2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างเป็นข้อคำถาม โดยแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

4.2.2.1 ตอนที่ 1 โดยมีข้อคำถามในรูปแบบการสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ชื่อ นามสกุล อายุ เพศ ตำแหน่งการทำงาน สถานที่การทำงาน ระดับการศึกษา ประสบการณ์สอนด้านวงโยธวาทิตและการสอนกลุ่มดนตรีวงโยธวาทิต

4.2.2.2 ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับหลักการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ การฝึกซ้อมด้านสมดุลของเสียงและการฝึกซ้อมระเบียบแถว

4.2.3 นำแบบร่างแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีศึกษา และนักวิชาการด้านการวัดผลประเมินผล จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาคำถาม ความชัดเจนในด้านการใช้ภาษา โดยใช้เกณฑ์กำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

+1 หมายถึง คำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวัด

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวัด

-1 หมายถึง คำถามไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวัด

จากนั้นนำผลการบันทึกความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน ในแต่ละหัวข้อคำถาม นำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (IOC : Index of item Objective Congruence) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 เป็นคำถามสัมภาษณ์

4.2.5 นำแบบสัมภาษณ์ไปปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่บกพร่องตามที่ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะ และนำไปเสนอประธานและกรรมการพิจารณา

4.2.6 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปใช้ในการสัมภาษณ์ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย

การหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย แบบสัมภาษณ์จะได้รับการตรวจสอบจาก นักวิชาการดนตรีและนักวิชาการด้านการวัดผลและวิจัยการศึกษา จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา อาจารย์ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ดร.พิมลมาศ พร้อมสุขกุล อาจารย์ภาควิชาพื้นฐานดนตรี วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. นายเกษม ทิพย์เมธากุล ผู้เชี่ยวชาญการตัดสินการประกวดวงโยธวาทิตและ อาจารย์พิเศษดนตรีตะวันตกเครื่องกระทบ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์การศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภทเดินแถวมาร์ชชิง ระหว่างปีพ.ศ. 2557 - 2559 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยนำข้อคำถามจากแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบเชิงบรรยาย

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภทเดินแถวมาร์ชชิง ระหว่างปีพ.ศ. 2557 - 2559 โดยวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์ ด้วยสถิติการหาค่าความถี่ (Frequency Distribution) ค่าร้อยละ (Percentage) โดยสูตรมีดังนี้

6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา กรณีศึกษา โรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง ผู้วิจัย ได้ทำการศึกษาจากการรวบรวมข้อมูลเอกสาร การสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์ เพื่อศึกษาถึง วิธีการฝึกซ้อมสำหรับวงโยธวาทิตที่ได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้ควบคุมวง

- 1.1 การวางแผนการฝึกซ้อม
- 1.2 การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง
- 1.3 การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ
- 1.4 การฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง
- 1.5 การฝึกซ้อมระเบียบแถว

2. ผู้ฝึกซ้อม

- 2.1 การวางแผนการฝึกซ้อม
- 2.2 การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง
- 2.3 การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ
- 2.4 การฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง
- 2.5 การฝึกซ้อมระเบียบแถว

1. ผู้ควบคุมวง

1.1 การวางแผนการฝึกซ้อม

การวางแผนการฝึกซ้อมของผู้ควบคุมวงโยธวาทิต เป็นส่วนที่สำคัญของการกำหนด เป้าหมายของการฝึกซ้อม ซึ่งจะต้องมีการวางแผนรูปแบบการฝึกซ้อม ลำดับการฝึกซ้อมตาม ช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้วงโยธวาทิตสามารถบรรลุเป้าหมายของการฝึกซ้อมให้มีประสิทธิภาพ และยังช่วยในการจัดการทำงานขององค์กรอย่างเป็นระบบ โดยแบ่งการวางแผนการฝึกซ้อม ออกเป็น 2 ช่วงเวลา ดังนี้

1) การวางแผนในช่วงเปิดภาคเรียน มีวิธีการวางแผนการฝึกซ้อมอย่างไร (อธิบายเป็นรายวันและช่วงเวลา รวมถึงรายละเอียดในการฝึกซ้อมของแต่ละช่วงเวลา)

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

การจัดตารางการฝึกซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียนจะแบ่งออกเป็น 2 ช่วงเวลาสำหรับวันจันทร์ ถึง วันศุกร์ ซึ่งจะไม่ผลกระทบบ้างเวลาของการเรียนการสอน ส่วนในวันเสาร์จะจัดตารางการฝึกซ้อมเต็มเวลา โดยได้จัดตารางการฝึกซ้อมดังนี้

วัน	ช่วงเวลา	การจัดการฝึกซ้อม
จันทร์ - ศุกร์	7.30 - 8.00	การวอร์มอัพการเป่า (Warm up) การซ้อมโน้ตเพลง
	16.00 - 17.30	พื้นฐานการเดินแถว (Basic Marching) การแยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section) การรวมวง (Band)
เสาร์	9.00 - 10.00	การยืดหยุ่นร่างกาย (Stretching)
	10.10 - 11.30	พื้นฐานการเดินแถว (Basic Marching)
	11.35 - 12.30	เก็บรายละเอียดแถว
	12.35 - 13.30	พักกลางวัน
	13.35 - 15.30	การแยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section) และการรวมวง (Band)
	15.35 - 16.00	สรุปผลการซ้อมของแต่ละช่วงสัปดาห์

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

การจัดตารางการฝึกซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียน จะจัดการฝึกซ้อมเป็นช่วงวันธรรมดา คือ วันอังคารและวันพฤหัสบดี ในช่วงตอนเย็นหลังเลิกเรียน ส่วนในวันหยุดจะเป็นวันเสาร์ซึ่งจัดซ้อมเต็มเวลา โดยได้จัดตารางการฝึกซ้อมดังนี้

วัน	ช่วงเวลา	การจัดการฝึกซ้อม
อังคารและ พฤหัสบดี	15.00 - 18.00	การวิ่ง การฝึกลม การแยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section) การรวมวง (Band)
เสาร์	08.30 - 12.00 12.00 - 13.00 13.00 - 18.30	การวิ่ง , ฝึกการหายใจ , การแยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section) พักกลางวัน พื้นฐานการเดินแถว (Basic Marching) รวมวง (Band)

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

การจัดตารางการฝึกซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียนจะมีการจัดซ้อมในวันจันทร์ พุธ ศุกร์ ซึ่งจะทำการแบ่งหน้าที่การซ้อมอย่างชัดเจน โดยให้รุ่นพี่ที่มีทักษะการเป่าสูงมาดูแลรุ่นน้องตามกลุ่มเครื่องต่างๆ และนักเรียนที่เหลือให้แยกซ้อมตามกลุ่มเครื่อง โดยได้จัดตารางการฝึกซ้อมดังนี้

วัน	ช่วงเวลา	การจัดการฝึกซ้อม
จันทร์ พุธ ศุกร์	15.10 - 15.40 15.40 - 17.30	การยืดหยุ่นร่างกาย (Stretching) การการแยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section) พื้นฐานการเดินแถว (Basic Marching) และการเป่าเพลง

2) การวางแผนในช่วงปิดภาคเรียน มีวิธีการวางแผนการฝึกซ้อมอย่างไร (อธิบายเป็นรายวันและช่วงเวลา รวมถึงรายละเอียดในการฝึกซ้อมของแต่ละช่วงเวลา)

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

สำหรับในช่วงปิดภาคเรียนการจัดตารางการซ้อมตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันเสาร์จะเป็นรูปแบบการจัดตารางเหมือนกับการฝึกซ้อมในวันเสาร์ของช่วงเปิดภาคเรียน ซึ่งจะไม่มีการเข้าค่ายพักแรมสำหรับการฝึกซ้อมและหยุดพักทุกวันอาทิตย์

วัน	ช่วงเวลา	การจัดการฝึกซ้อม
จันทร์ - เสาร์	9.00 - 10.00	การยืดหยุ่นร่างกาย (Stretching)
	10.10 - 11.30	พื้นฐานการเดินแถว (Basic Marching)
	11.35 - 12.30	เก็บรายละเอียดแถว
	12.35 - 13.30	พักกลางวัน
	13.35 - 15.30	การแยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section) และการรวมวง (Band)
	15.35 - 16.00	สรุปผลการซ้อมของแต่ละช่วงสัปดาห์

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

สำหรับในช่วงปิดภาคเรียนการจัดตารางซ้อมยังเป็นรูปแบบการจัดซ้อมเหมือนช่วงเปิดภาคเรียน คือ วันอังคาร จะเป็นรูปแบบเต็มวันเหมือนวันเสาร์ของช่วงเปิดภาคเรียน แต่จะมีการเข้าค่ายพักแรมในวันพฤหัสบดี วันศุกร์และวันเสาร์ โดยการจัดซ้อมจะเป็นรูปแบบเต็มวันเหมือนวันเสาร์และเพิ่มช่วงเวลารายการซ้อมเพิ่มในรอบฝึก ดังตารางการฝึกซ้อมดังนี้

วัน	ช่วงเวลา	การจัดการฝึกซ้อม
อังคาร พฤหัสบดี	08.30 - 12.00	การวิ่ง ,การอบอุ่นร่างกาย (Warm up) และการ แยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section)
	12.00 - 13.00	พักกลางวัน
	13.00 - 18.30	พื้นฐานการเดินแถว (Basic Marching) และการรวมวง (Band)
เสาร์	08.30 - 09.00	การวิ่ง ,การอบอุ่นร่างกาย (Warm up)
	09.00 - 11.00	การแยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section)
	11.00 - 12.00	การรวมวง (Band)
	12.00 - 13.00	พักกลางวัน
	13.00 - 16.00	การแยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section) และพื้นฐานการเดินแถว (Basic Marching)
	16.00 - 18.30	การรวมวง (Band)

ตารางสำหรับการเข้าค่าย

วัน	ช่วงเวลา	การจัดการฝึกซ้อม
พฤหัสบดี ศุกร์ เสาร์	08.30 - 09.00	การวิ่ง ,การอบอุ่นร่างกาย (Warn up)
	09.00 - 11.00	การแยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section)
	11.00 - 12.00	การรวมวง (Band)
	12.00 - 13.00	พัก
	13.00 - 16.00	การแยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section) และ พื้นฐานการเดินแถว (Basic Marching)
	16.00 - 17.00	การรวมวง (Band)
	17.00 - 18.00	พัก
	19.00 - 19.30	การยืดหยุ่นร่างกาย (Stretching)
	19.30 - 22.00	การเดินแถวมาร์ชชิ่ง (Marching) การเป่า การ เก็บรายละเอียด

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

ในช่วงปิดภาคเรียนผู้ควบคุมวงจะทำการเข้าค่ายฝึกซ้อมหลังจากทำการสอบปลายภาค โดยวันเข้าค่ายจะเป็นช่วงของวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ส่วนในวันเสาร์อาทิตย์ให้นักเรียนพัก โดยได้จัดตารางการฝึกซ้อมดังนี้

วัน	ช่วงเวลา	การจัดการฝึกซ้อม
จันทร์ - พฤหัสบดี	08.00 - 08.45	การอบอุ่นร่างกาย (Warn up)
	08.45 - 09.25	พัก
	09.30 - 11.30	การแยกกลุ่มย่อย (Section)
	11.30 - 12.00	การรวมวง (Band)
	12.00 - 13.00	พัก
	13.00 - 14.45	การแยกกลุ่มย่อยหรือกลุ่มใหญ่เครื่องดนตรี (Section or Part)
	14.45 - 15.00	การรวมวง (Band)
	15.00 - 15.30	พัก
	15.30 - 16.00	การยืดหยุ่นร่างกาย (Stretching)
	16.00 - 18.00	พื้นฐานการเดินแถว (Basic Marching)

	18.00 - 19.00	พัก
	19.00 - 22.30	พื้นฐานการเดินแถว (Basic Marching)
ศุกร์	08.30 - 09.30	การอบอุ่นร่างกาย (Warm up)
	09.30 - 10.10	พัก
	10.10 - 12.00	การแยกกลุ่มย่อยหรือกลุ่มใหญ่เครื่องดนตรี (Section or Part)
	12.00 - 13.00	พัก
	13.00 - 14.30	การรวมวง (Band)

3) หลักการคัดเลือกเพลงสำหรับการประกวดแข่งขัน

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

ผู้ควบคุมวงจะใช้เพลงมาร์ชที่นักเรียนใช้เป่าออกงานภายในโรงเรียนเป็นประจำ โดยใช้เพลงมาร์ชที่มีนักเรียนเป่าได้มากที่สุดแล้วมาทำการฝึกซ้อมเก็บรายละเอียดของโน้ตเพลงให้ได้ตามแบบฉบับเพลงมาร์ช

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

ผู้ควบคุมวงจะใช้การประเมินจากความสามารถการเป่าของนักเรียนในวงว่ามีความเหมาะสมกับเพลงระดับไหน โดยมุ่งหวังว่าโน้ตเพลงไม่ต้องมีความยากเกินกำลังของนักเรียนและนักเรียนสามารถบรรเลงเพลงได้ดีที่สุด มีข้อบกพร่องน้อยที่สุด

วงโรงเรียนราชบพิธ

ผู้ควบคุมวงจะประเมินคุณภาพของวงจากระดับเสียงสูงต่ำ (Length) ที่นักเรียนเป่าได้ วิเคราะห์จากวงว่าเครื่องใดที่มีความโดดเด่นทักษะของกลุ่มเครื่องนั้นมาก จะเน้นบทเพลงที่ให้จุดเด่นกับเครื่องประเภทนั้นและจะทำการฝึกบทเพลงที่หลากหลายเพื่อที่จะใช้ในการคัดเลือกบทเพลงนั้นให้เหมาะสมกับภาพที่จะแปรแถว

4) ปัญหาที่พบจากการจัดการวางแผนการซ้อมและมีวิธีการแก้ไขปัญหา

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

ในช่วงของการเปิดภาคเรียนนั้นพบว่าระยะเวลาในการฝึกซ้อมน้อยมากซึ่งจากภาพรวมต่อ 1 วันจะมีเวลาฝึกซ้อมเพียง 2 ชั่วโมง เนื่องจากโรงเรียนจะเน้นในเรื่องของหลักวิชาการ โดยวิธี

ทางการแก้ไขปัญหาคือ การวางแผนลำดับการฝึกซ้อมระยะยาวทั้งหมดและจัดการตามเป้าหมายจากระยะสั้นทีละเรื่องเป็นขั้นตอน โดยผู้ควบคุมวงจะเป็นผู้ประเมินศักยภาพโดยรวมของนักเรียนว่าเรื่องใดทำได้รวดเร็วจะทำการฝึกซ้อมในเรื่องนั้นก่อนแล้วค่อยฝึกซ้อมในสิ่งที่ยากขึ้นตามลำดับ

สำหรับในช่วงเวลาปิดภาคเรียนนักเรียนดนตรีจะมีการเรียนพิเศษเสริมตามสถาบันต่างๆ ทำให้การซ้อมรวมวงเป็นไปได้ยาก วิธีการแก้ไขผู้ควบคุมวงจะทำการประเมินโดยการให้นักเรียนทุกคนทำการชี้แจงรายละเอียดของการที่จะมาฝึกซ้อมได้เป็นรายบุคคล เพื่อที่จะวางแผนทางการฝึกซ้อม เช่น เพิ่มเวลาการแยกซ้อมตามกลุ่มเครื่องดนตรี (Section) มากขึ้น เพื่อที่จะเก็บรายละเอียดของการซ้อมเพื่อที่จะลดปัญหาการซ้อมรวมวงที่มีน้อยและมีประสิทธิภาพจากการซ้อม

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

ปัญหาที่พบส่วนใหญ่จะเป็นช่วงเวลาปิดภาคเรียนที่นักเรียนไม่สามารถมาซ้อมรวมกันได้ครบ 100 เปอร์เซนต์ เนื่องจากนักเรียนจะต้องลากลับต่างจังหวัดกับผู้ปกครอง เรียนพิเศษในช่วงปิดภาคเรียน ซึ่งผู้ควบคุมวงจะทำข้อตกลงกับผู้ปกครองโดยการอนุญาตให้ลาได้ในช่วงปิดเทอมแต่ในช่วงเข้าค่ายยาวก่อนจะถึงวันประกวดช่วงสิ้นเดือนธันวาคมถึงก่อนวันแข่งจะไม่อนุญาตให้ลาซ้อมเด็ดขาดเพื่อให้วงสามารถฝึกซ้อมรวมกันครบ 100 เปอร์เซนต์ ในการเก็บรายละเอียดต่างๆ ของวง ส่วนนักเรียนที่มาได้จะทำการแยกซ้อมกลุ่มย่อย (Section) รวมวง (Band) นักเรียนที่ลาจะต้องมาทำการฝึกซ้อมชดเชยนอกเหนือจากวันที่ไม่มีการฝึกซ้อม เช่นวันจันทร์ วันพุธ

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

ปัญหาการวางแผนเรื่องของการจัดตารางเวลาในช่วงเปิดภาคเรียน เคยที่จัดตารางการฝึกซ้อมแยกออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียนใหม่ ซ้อมในช่วงวันจันทร์ พุธและศุกร์ ส่วนกลุ่มนักเรียนเก่าซ้อมในช่วงวันอังคารและวันพฤหัสบดี ซึ่งปัญหาที่พบคือนักเรียนเก่าที่เป็นรุ่นพี่ที่จะต้องเข้ามาช่วยฝึกซ้อมนักเรียนกลุ่มใหม่นั้นไม่มีวันได้พักเพื่อเคลียร์ภาระงานของตนเอง จึงได้ทำการแก้ไขเปลี่ยนตารางการฝึกซ้อมเป็นวันจันทร์ พุธและศุกร์ด้วยกันทั้งหมด โดยจัดสรรการฝึกซ้อมเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียนใหม่ฝึกซ้อมไปกับรุ่นพี่ของกลุ่มเครื่องตนเองเพื่อสร้างทักษะพื้นฐานการเป่าต่างๆ ส่วนอีกกลุ่มคือกลุ่มนักเรียนเก่าให้รับผิดชอบการฝึกซ้อมแยกกลุ่มเครื่องของตนเอง

1.2 การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง

1) หลักการที่พัฒนาการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงให้เหมาะสมกับการเข้าประกวด และหลักการฝึกทักษะ

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

สำหรับในด้านการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง ผู้ควบคุมวงโยธวาทิตได้กล่าวถึงพื้นฐานของการหายใจ การใช้ลม รูปแบบการวางปากเพื่อที่จะให้ได้ความเที่ยงตรงเสียง (Intonation) การปรับเสียงด้วยเครื่องปรับเสียง (Tuner) การเป่าลากเสียงยาว (Long tone) แล้วทำการฝึกซ้อมด้วยวิธีการฟังเสียงจากเสียงของคีย์บอร์ด เพื่อฝึกให้นักเรียนได้มีทักษะการฟังความกลมกลืนของเสียง และความตรงของเสียงที่ดี ซึ่งนักเรียนสามารถพัฒนาได้ดีเป็นลำดับ

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

สำหรับในด้านการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง ผู้ควบคุมวงโยธวาทิตได้ให้ความสำคัญของวิธีการหายใจ การเปิดใจยอมรับรูปแบบการฝึกซ้อมใหม่ๆ ที่ทีมผู้ฝึกซ้อมวงโยธวาทิต มาใช้ในการฝึกซ้อม โดยให้ความสำคัญในเรื่องของการฟัง (Ear training) การปรับเสียงวง (Tuning) การซ้อมเป่าเสียงยาว (Long tone) การฝึกทักษะต่างๆ (Skill) โดยกระบวนการฝึกจะเน้นจากการฟังต้นแบบจากรุ่นพี่ โดยการฟังเสียงเป่าจากรุ่นพี่ การวางรูปปาก ซึ่งเชื่อว่าทักษะการสร้างเสียงที่ดีจะต้องเกิดจากการฟังและการจดจำเลียนแบบที่ดี โดยทำการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอและเจาะเข้าสู่นักเรียนรุ่นน้องเป็นรายบุคคลเพื่อให้รุ่นน้องเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริง

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

หลักการของฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงผู้ควบคุมวงจะแบ่งออกเป็น 2 เรื่อง ดังนี้

1) มีการหาตัวอย่างของเสียงที่ดี เช่น คีย์เก่าที่มีความสามารถระดับสูงมาเป็นตัวอย่างในการที่จะฝึกทักษะด้านของคุณภาพเสียงที่ดี ทั้งการเป่าไล่สเกล การฝึกการเป่าเสียงยาว การเป่าบทเพลงที่จะใช้สำหรับการประกวดและการให้คำแนะนำกับนักเรียนตามกลุ่มเครื่องต่างๆ

2) วงจะต้องมีผู้นำของกลุ่มเครื่อง ในการสร้างคุณภาพเสียงโดยมีต้นแบบจากวงต่างประเทศ โดยการเปิดวิดีโอให้ชินกับการฟัง ฝึกรูปแบบการฝึกของการออกเสียง ความเที่ยงตรงของเสียง (Intonation)

2) แบบฝึกหัดที่โรงเรียนเลือกใช้สำหรับการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

สำหรับแบบฝึกหัดที่เลือกนำมาประกอบการฝึกซ้อมจะมีอยู่หลายอย่าง ไม่ได้เจาะจงซ้อมเล่นใดเพียงเล่มหนึ่ง เช่น Essential Element ,Chromatic Scale ,Bb concert scale เป็นต้น โดยจะให้ครูผู้ฝึกของแต่ละกลุ่มเครื่อง (Section) นำไปฝึกซ้อมตามเป้าหมาย

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

สำหรับแบบฝึกหัดที่เลือกใช้ในการซ้อม จะใช้ Essential Element สำหรับนักเรียนระดับชั้น ม.1 และแบบฝึกหัดเฉพาะเครื่องดนตรี สำหรับนักเรียนระดับชั้น ม.2 ถึง ม.6 ในการประกอบการฝึกซ้อมในด้านคุณภาพเสียง

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

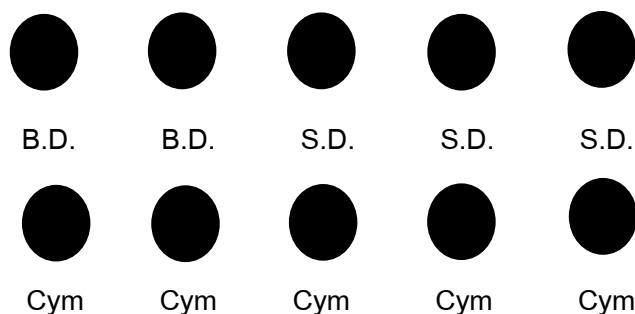
แบบฝึกหัดที่ผู้ควบคุมวงเลือกใช้ในการฝึกซ้อม จะเลือกใช้แบบฝึกหัด Essential Element และแบบฝึกหัดเฉพาะของแต่ละเครื่องดนตรี โดยจะนำแบบฝึกมาเน้นในเรื่องของคุณภาพเสียง (Tone Quality)

1.3 การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ

1) การจัดสัดส่วนจำนวนเครื่องกระทบวงโยธวาทิต เพื่อให้เกิดความสมดุลเสียงวงโยธวาทิต

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

การจัดสัดส่วนนั้นผู้ควบคุมวงจะคำนึงถึงบทเพลงที่จะใช้บรรเลงก่อน โดยที่จัดกลองใหญ่ (Bass Drum) 2 ใบ กลองสนแนร์ (Snare Drum) 3 ใบ ฉาบ (Cymbal) 5 ใบ โดยจัดรูปแบบสัดส่วน ของแถว 5 เพื่อให้เกิดความสมดุลของภาพ ดังภาพต่อไปนี้

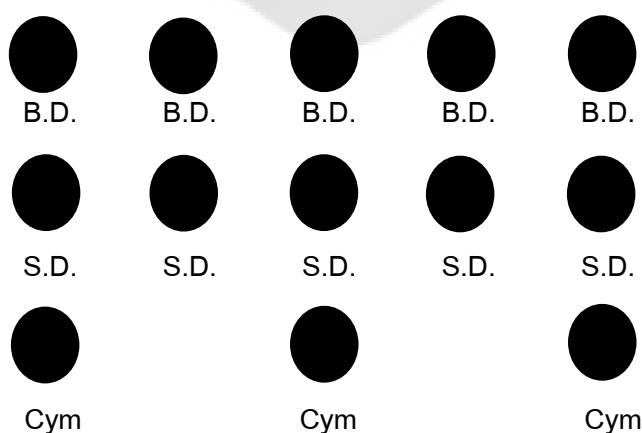

ภาพประกอบ 20 การจัดกลุ่มเครื่องกระทบโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

คำอธิบายภาพ B.D. หมายถึง กลองใหญ่ (Bass Drum) ,S.D. หมายถึง Snare Drum ,Cym หมายถึง ฉาบ (Cymbal)

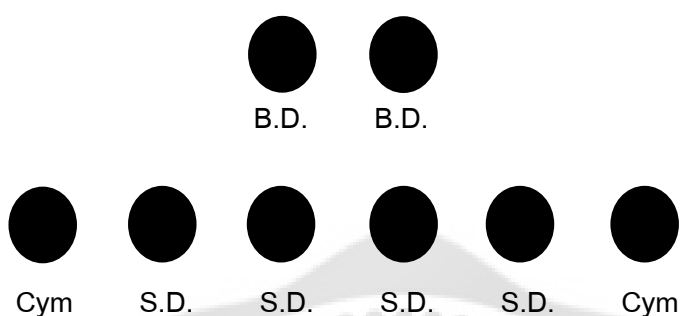
วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

การจัดสัดส่วนเครื่องกระทบใน 2 ปีของการจัดประกวดจะจัดสัดส่วนตามรูปแบบที่ไม่เหมือนกันโดยปี พ.ศ. 2558 กลุ่มกลองใหญ่ (Bass Drum) 5 ใบ กลองสแนร์ (Snare Drum) 5 ใบ ฉาบ (Cymbal) 3 ใบ และในการประกวดปี พ.ศ.2559 กลุ่มกลองใหญ่ (Bass Drum) 2 ใบ กลองสแนร์ (Snare Drum) 4 ใบ ฉาบ (Cymbal) 2 ใบ โดยการจัดสัดส่วนเครื่องจะคำนึงถึงภาพรวมของเสียงดนตรีภายในวง ดังรูปแบบการจัดดังนี้

ภาพประกอบ 21 การจัดกลุ่มเครื่องกระทบโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ ปีพ.ศ.2558

คำอธิบายภาพ B.D. หมายถึง กลองใหญ่ (Bass Drum) ,S.D. หมายถึง Snare Drum ,Cym หมายถึง ฉาบ (Cymbal)

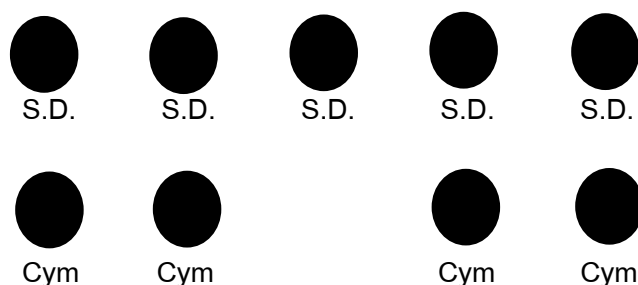

ภาพประกอบ 22 การจัดกลุ่มเครื่องกระทบโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ ปีพ.ศ.2559

คำอธิบายภาพ B.D. หมายถึง กลองใหญ่ (Bass Drum) ,S.D. หมายถึง Snare Drum ,Cym หมายถึง ฉาบ (Cymbal)

วงโรงเรียนวัดราชบพิศ

การจัดสัดส่วนของเครื่องกระทบจะเน้นที่ความสมดุลและภาพ (Visual) โดยแถวการจัด กลองใหญ่ (Bass Drum) 2 ใบ กลองสแนร์ (Snare Drum) 3 ใบ ฉาบ (Cymbal) 4 ใบ โดย จัดรูปแบบสัดส่วน ของแถว 5 เพื่อให้เกิดความสมดุลของภาพ ดังภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 23 การจัดกลุ่มเครื่องกระทบโรงเรียนวัดราชบพิศ

คำอธิบายภาพ B.D. หมายถึง กลองใหญ่ (Bass Drum) ,S.D. หมายถึง Snare Drum ,Cym หมายถึง ฉาบ (Cymbal)

2) แบบฝึกหัดที่โรงเรียนเลือกใช้สำหรับการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

แบบฝึกหัดสำหรับกลุ่มเครื่องกระทบที่เลือกใช้นั้น ผู้ควบคุมวงจะใช้แบบฝึกหัดที่เป็นพื้นฐานการฝึกทักษะต่างๆ ได้แก่ แบบฝึกหัดตี 8 จังหวะ (Eight on hand) และแบบฝึกหัดที่สร้างสรรค์ขึ้นมา โดยแบบฝึกจะเน้นทักษะส่วนของจังหวะในรูปแบบต่างๆ ทั้งสัดส่วนเชบิต 1 ชั้น เชบิต 2 ชั้น โน้ต 3 พยางค์ โดยจะมีการในความหนักเบาเข้าไปในแบบฝึก

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

แบบฝึกหัดที่ผู้ควบคุมวงเลือกใช้นั้นจะมีความหลากหลายมากซึ่งจะนำแบบฝึกของตำราต่างๆ มาให้นักเรียนได้ฝึกโดยจะมุ่งเน้นการฝึกพื้นฐานเบื้องต้นของแบบฝึกหัด เช่น แบบฝึกส่วนสามพยางค์ (Triplet Diddle) ,แบบฝึกการบังคับไม้ (Stick Control) ,แบบฝึกหัดการเน้นจังหวะ (Accent Tap) เป็นต้น

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

แบบฝึกหัดสำหรับกลุ่มเครื่องกระทบนั้นจะเป็นแบบฝึกพื้นฐานต่างๆ เช่น การจับไม้, แบบฝึกหัดตี 8 จังหวะ (Eight on hand) ,แบบฝึกหัดรูปแบบต่างๆ (Rudiments) เพื่อฝึกทักษะของการตี แต่จะใช้แบบฝึกในเรื่องเฉพาะที่มีอยู่ในบทเพลงที่จะเข้าประกวด เช่น แบบฝึกเชบิต 1 ชั้น แบบฝึกส่วน 3 พยางค์ แบบฝึกที่มีความหนักเบาของเสียง (Articulation) เพื่อลดระยะเวลาการฝึกซ้อม

3) การติดตามผลและประเมินการฝึกซ้อมและวิธีการประเมินผล

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

ผู้ควบคุมวงจะดำเนินการติดตามผลการฝึกซ้อมของกลุ่มเครื่องทุ่กวันที่มีการฝึกซ้อม โดยจะสังเกตการณ์ซ้อมและการรวมวง ซึ่งผู้ควบคุมวงจะประเมินผลจากการจะเป็นกลุ่มเครื่องต่างๆ

และการตีรวมกลุ่มเครื่องแล้วจะทำการบอกจุดบกพร่องต่างๆให้ผู้ฝึกซ้อมไปแก้ไขในการซ้อมครั้งถัดไป

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

ผู้ควบคุมวงจะดำเนินติดตามผลการฝึกซ้อมของกลุ่มเครื่องกระทบเป็นรายสัปดาห์ โดยจะมีการเช็คจากโน้ตเพลงที่ได้ทำการฝึกตามจังหวะต่างๆ ที่ผู้ควบคุมวงกำหนดให้และจะให้คำแนะนำในการแก้ไขการซ้อมกับกลุ่มผู้ฝึกซ้อมเพื่อนำไปปรับปรุงและกลับมาสอบใหม่จนกว่าจะผ่านเกณฑ์ที่ผู้ควบคุมวงตั้งไว้หรือในกรณีที่ผู้ฝึกซ้อมอยู่ซ้อมในวันฝึกซ้อมจะทำมอบหมายให้ผู้ฝึกซ้อมดำเนินการติดตามผลในวันที่ซ้อมทันทีโดยวิธีการสอบปฏิบัติเดี่ยวและสอบปฏิบัติกลุ่ม

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

ผู้ควบคุมวงจะดำเนินการติดตามการประเมินผลเป็นรายอาทิตย์ โดยจะทำการวางแผนการฝึกซ้อมในช่วงวันแรกของอาทิตย์นั้นและให้สอบปฏิบัติเพื่อตรวจเช็คความถูกต้องในวันสุดท้ายของสัปดาห์เพื่อแล้วแนะนำไปแก้ไขเพิ่มเติม

1.4 การฝึกซ้อมด้านสมดุลของเสียง

1) การจัดสัดส่วนจำนวนเครื่องดนตรีวงโยธวาทิตเพื่อให้เกิดความสมดุลของเสียงวงโยธวาทิต

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

การจัดสัดส่วนของวงผู้ควบคุมวงจะไม่มีกำหนดการวางจำนวนเครื่องแต่ละเครื่องตายตัวเนื่องจากเครื่องดนตรีมีจำนวนที่จำกัดจึงใช้เครื่องดนตรีเท่าที่มีมาใช้ลงในการประกวด แต่จะเน้นให้นักเรียนฝึกทักษะการฟังการบรรเลงแบบรวมวง (Ensemble) เพื่อที่จะรักษาความสมดุลของเสียง

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

การจัดสัดส่วนเครื่องดนตรีนั้นผู้ควบคุมวงจะทำการสำรวจจำนวนเครื่องดนตรีภายในวงที่มีแล้วจัดสรรนักเรียนลงตามจำนวนของเครื่องที่มีอยู่ แต่จะดูความเหมาะสมของเครื่องด้วย โดยเฉพาะเครื่องเป่าลมไม้ (Woodwind) คลาริเน็ตจะต้องไม่น้อยกว่า ฟลูทและแซกโซโฟน

ส่วนในกลุ่มเครื่องลมทองเหลือง (Brass) จะจัดสัดส่วนของเครื่องเสียงสูง (High Brass) น้อยไ้มากกว่าเครื่องเสียงต่ำ (Low Brass) เพียงเล็กน้อย

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

การจัดสัดส่วนเครื่องดนตรีเพื่อให้เกิดความสมดุลของเสียงผู้ควบคุมวงจะมองถึงบทเพลงที่เลือกใช้ว่าเครื่องใดควรจัดให้สมดุลอย่างเช่นเพลงมาร์ช จะต้องจัดสัดส่วนของเครื่องกระทบประมาณ 15 เปอร์เซนต์ เครื่องเป่าประมาณ 85 เปอร์เซนต์ ซึ่งบางครั้งอาจจะปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมของบทเพลง โดยกลุ่มเครื่องลมไม้ (Woodwind) จะให้ความสำคัญกับคลาริเน็ตมากที่สุดเพื่อสีสันของบทเพลง และจัดกลุ่มเสียงของเครื่องลมไม้ให้ครบทั้ง 4 กลุ่ม ในการรักษาสมดุลของเสียง ส่วนเครื่องลมทองเหลือง (Brass) ทรัมเป็ต ใช้ประมาณ 5 - 7 ตัว ฮอรั่น อย่างน้อย 4 ตัว เพื่อให้ครบแนวเสียงประสานของเพลง ทรอมโบน 4 ตัว ยูโฟเนียม 3 - 5 ตัว ทูบา อย่างน้อยที่สุด 3 ตัว แล้วจึงค่อยปรับความสมดุลของเสียงอีกครั้ง

2) แบบฝึกหัดที่โรงเรียนเลือกใช้สำหรับการฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

จะเลือกใช้แบบฝึกหัด Essential Element หรือโน้ตเพลงที่เป็นในรูปแบบของเพลงสวด คอราลล์ (Choral) เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการฟังของคอรัสเพลง การประสานเสียง โดยจะต้องมีการฝึกซ้อมแบบฝึกนี้ทุกครั้งก่อนการซ้อมบทเพลงเพื่อเป็นการฝึกทักษะการฟังสมดุล (Balance) ของวง

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

ผู้ควบคุมวงจะเลือกใช้ตำราแบบฝึกหัด Essential Element และตำราแบบฝึกหัด Dynasty of Brass เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฟังของสมดุลเสียงในการเป่าคอรัสของบทเพลงและนำแบบฝึกหัดที่เน้นทางด้านเทคนิคเฉพาะทางของเครื่องนั้นมาใช้ในการฝึกเสียง

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

ส่วนใหญ่ผู้ควบคุมวงจะใช้ตำราแบบฝึกหัด Essential Element โดยจะเลือกแบบฝึกบางส่วนจากในตำราออกมาฝึกซ้อมตรงที่มีส่วนของการเป่าประสานเสียงและจะเลือกใช้แบบฝึกหัดที่เป็นเทคนิคเฉพาะของแต่ละเครื่อง

3) การติดตามผลและประเมินผลการฝึกซ้อมและมีวิธีการประเมินผล

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

ผู้ควบคุมจะทำการติดตามผลทุกครั้งในช่วงรวมวงและทำการประเมินผลแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเครื่องลมไม้ (Woodwind) กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง (Brass) และกลุ่มเครื่องกระทบ (Percussion) โดยจะให้คำแนะนำแนวทางในการฝึกฝนและทำการตรวจสอบซ้ำอีกครั้ง

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

ผู้ควบคุมจะทำการติดตามผลเป็นระยะหลังจากการซ้อมเสร็จเป็นช่วงสัปดาห์ โดยจะเริ่มจากการเป่าโน้ตเสียงแรกของบันไดเสียงบีแฟลต (Bb Concert) แล้วทำการเป่าทีละกลุ่มเครื่อง แล้วเป่าไล่เสียงจากบันไดเสียงบีแฟลต (Bb Scale) ตามจังหวะ 8 จังหวะ

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

ผู้ควบคุมวงทำการติดตามผลทุกครั้งที่มีการฝึกซ้อมโดยจะใช้การรวมวงและเช็คเสียงทีละกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section) และทำการประเมินทันทีจากการให้นักเรียนฟังคีย์บอร์ด เป่าตามเสียงโดยไม่ให้เกิดความเพี้ยนของเสียงและเป่ารวมกลุ่มใหญ่เครื่องดนตรี (Part) แล้วจึงเป่าเสียงรวมพร้อมกันทั้งวง

1.5 การฝึกซ้อมระเบียบแถว

1) รูปแบบการจัดแถววงโยธวาทิต

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

รูปแบบของการจัดวงจะตั้งรูปแบบการจัดแถวสไตล์ยุโรป โดยเรียงลำดับเครื่องดังนี้ ทรอมโบน (Trombones) บาร์โธน (Marching Baritones) ทรัมเปต (Trumpet) กลุ่มเครื่องกระทบ (Percussions) แซกโซโฟน (Saxophones) คลาริเน็ต (Clarinets) ปิคโคโล (Piccolo) และ ทูบา (Tubas)

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

รูปแบบการจัดแถวจะไม่มีการกำหนดตายตัวเนื่องจากการจะดูที่ลักษณะของบทเพลงที่ใช้ว่าควรจะมีการจัดรูปแบบสไตล์อเมริกันหรือสไตล์ยุโรป เพื่อให้สอดคล้องกับบทเพลงที่ใช้ใน

การประกวด

วงโรงเรียนวัดราชบพิศ

การจัดแถวจะคำนึงถึงความเหมาะสมของเพลงในการประกวดโดยดูจากความโดดเด่นของเครื่องดนตรีอย่างกลุ่มเครื่องกระทบ (Percussion) มีความพร้อมสามารถเล่นได้ดีมากก็จะจัดรูปแบบของวงเป็นสไตล์อเมริกัน แต่ถ้าในบางปีกลุ่มเครื่องลมทองเหลือง (Brass) โดยเฉพาะกลุ่มของทอมโบนมีความโดดเด่นจะปรับรูปแบบของวงเป็นสไตล์ยุโรป ซึ่งการจัดวงจะไม่มีตายตัว

2) แนวความคิดการออกแบบลูกเล่นการเดินแถว

วงโรงเรียนสาธิตวิเทศศึกษา

การออกแบบลูกเล่นของวงนั้นผู้ควบคุมวงใช้แนวเพลงที่บรรเลงเป็นการออกแบบการแปรแถวโดยเพลงแรกที่เลือกคือ เพลง Washington Post March ซึ่งจะใช้รูปแบบการจัดวงตามสไตล์เพลงเป็นรูปแบบสไตล์ยุโรป (British style) แล้วเมื่อถึงการเปลี่ยนเพลงลำดับที่สองคือเพลง High School Cadets วงจะเปลี่ยนรูปแบบเป็นสไตล์อเมริกัน (American Style) และการออกแบบการแปรแถวต่างๆ จะคำนึงถึงความชัดเจนของภาพไม่เน้นความยากและสับสนเนื่องจากนักเรียนของวงเป็นกลุ่มนักเรียนใหม่กว่า 70 เปอร์เซนต์

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

รูปแบบการออกแบบจะมีการปรับประยุกต์ของการเดินแถวแบบก้าวสั้น (Short March) และการก้าวแบบชะลอจังหวะ (Slow march) มาเป็นรูปแบบการเดินของใหม่ ที่มีชื่อว่าการเดินผสมผสานระหว่างการก้าวสั้นและชะลอจังหวะ (Slot March) และใช้รูปแบบการเดินแปรแถวจากวงต้นแบบมาเปลี่ยนตามท่อนเพลง

วงโรงเรียนวัดราชบพิศ

การออกแบบลูกเล่นของวงจะต้องมีแบบแผนรูปแบบมาจากวงของวงโยธวาทิตต้นแบบจากวงที่ชื่นชอบแล้วมาทำการปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมของบทเพลงและการคิดสร้างสรรค์จากวิธีการเดินแถวในรูปแบบต่างๆ นำมาประยุกต์ในรูปแบบใหม่ๆ นอกเหนือจากลูกเล่นการแปรแถวยังปรับเปลี่ยนเครื่องดนตรีจำพวกเครื่องกระทบให้เป็นรูปแบบของเพลงมาร์ชดั้งเดิมคือนำกลองแบบสะพาย เพื่อให้มีกลิ่นอายของความเป็นเพลงมาร์ช

3) การติดตามผลและประเมินผลการฝึกซ้อมและวิธีการประเมินผล

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

การติดตามผลของผู้ควบคุมวงจะทำการติดตามเป็นรายสัปดาห์ตามที่ได้วางแผนเอาไว้ โดยจะเก็บรายละเอียดของจังหวะการออกเท้า ความตรงของแถว ความพร้อมเพรียงในการออกท่วงท่าต่างๆ การเลี้ยว แล้วจะทำการแนะนำแก้ไขในเวลานั้นเพื่อให้นักเรียนได้นำไปปรับแก้ไขทันที โดยการประเมินผลนั้นจะทำการประเมินที่ละแถวแล้วค่อยรวมแถวกลุ่มเครื่องและสุดท้ายคือดูภาพรวมของวงเพื่อตรวจสอบความพร้อมของการก้าวเท้า การเดิน การชอยเท้า การหยุดเท้า

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

การติดตามผลของผู้ควบคุมวงนั้นในช่วงของเปิดภาคเรียนจะทำการตรวจเช็คติดตามผลเป็นรายสัปดาห์ โดยจะเช็คทุกวันเสาร์ ของการซ้อมระเบียบแถว ส่วนในช่วงของการปิดภาคเรียนและการเข้าค่ายผู้ควบคุมวงจะทำการติดตามผลการซ้อมทุกวันในช่วงการซ้อมแถว เพื่อที่จะเก็บรายละเอียดหาจุดบกพร่องและนำไปแก้ไขในการฝึกซ้อมครั้งต่อไป โดยการประเมินผลจะสังเกตการณ์ก้าวเท้าจังหวะแรก การเดินตรงจุด การชอยเท้า การหยุดเท้า การเดินในรูปแบบต่างๆ ทำการตรวจเช็คที่ละแถวจนครบแล้วเพิ่มแถวเป็น 2 แถว 3 แถว ตามลำดับจนครบทั้งวง

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

การติดตามผลของผู้ควบคุมวงนั้นจะทำการติดตามผลการฝึกซ้อมเป็นรายสัปดาห์ ในช่วงของการเปิดภาคเรียน ส่วนในช่วงปิดภาคเรียนและช่วงเข้าค่ายจะทำการติดตามผลทุกครั้งที่มีการฝึกซ้อมแถว โดยจะทำการประเมินผลตั้งแต่การยืน การตั้งท่า การถือเครื่องดนตรี การตั้งเครื่องดนตรี จังหวะการชอยเท้า การก้าวเท้าออก การเดิน การหยุดแถว ซึ่งจะทำการตรวจเช็คที่ละแถวแล้วค่อยทำการเช็คเป็นกลุ่มเครื่องดนตรีสุดท้ายจะเป็นการเช็คภาพรวมทั้งวง

2. ผู้ฝึกซ้อมวงโยธวาทิต

2.1 การวางแผนการฝึกซ้อม

1) ส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกซ้อมและการจัดลำดับเนื้อหาการฝึกซ้อมร่วมกับผู้ควบคุมวงโยธวาทิต

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

ผู้ฝึกซ้อมได้มีส่วนร่วมในการจัดตารางการฝึกซ้อมกับผู้ควบคุมวง โดยผู้ควบคุมวงจะจัดตารางการซ้อมซึ่งในช่วงเปิดภาคเรียนโดยเน้นการซ้อมกลุ่มย่อย โดยการซ้อมโน้ตที่ได้รับผิดชอบมาให้เรียบร้อยโดยต้องแก้ไขจุดบกพร่องที่เกิดขึ้นในด้านทักษะต่างๆเพื่อให้เกิดความชำนาญและผิดพลาดน้อยที่สุด

ส่วนในช่วงเวลาของปิดภาคเรียนจะมีการจัดการฝึกเป็นทีละสัปดาห์ตามสถานการณ์ต่างๆ ของโรงเรียน และจะดูถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากบทเพลงและจะเน้นการฝึกแบบรวมวงมากกว่าการฝึกซ้อมกลุ่มย่อย

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

กลุ่มผู้ฝึกซ้อมจะทำการวางแผนต่างๆ เช่น การลำดับการฝึกซ้อม การจัดตารางการฝึกซ้อมช่วงเข้าค่าย การเลือกบทเพลง แล้วนำไปเสนอกับผู้ควบคุมวงเพื่อให้ผู้ควบคุมวงแนะนำวิธีการฝึกซ้อม การวางแผนของตารางการฝึกซ้อม ไม่ให้ซ้ำซ้อนกับงานภายในของโรงเรียน ซึ่งในช่วงเปิดภาคเรียนจะเน้นไปในการซ้อมของกลุ่มย่อยโดยให้หัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีควบคุมการซ้อม ส่วนในช่วงการเข้าค่ายกลุ่มผู้ฝึกซ้อมจะให้ความสำคัญของการฝึกซ้อมของกลุ่มย่อยและการรวมวงเท่าๆกัน ซึ่งจะจัดการซ้อมกลุ่มย่อยในช่วงเช้าและช่วงบ่าย ส่วนในช่วงเย็นจะเป็นการซ้อมรวมวง

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

กลุ่มผู้ฝึกซ้อมจะทำการร่วมแสดงความคิดเห็นการออกแบบการซ้อมของแต่ละกลุ่มเครื่องดนตรี เพื่อที่จะนำไปวางแผนตารางการฝึกซ้อมกับผู้ควบคุมวงได้กำหนดช่วงเวลาไว้ให้ เพื่อให้กระทบกับตารางวิชาการของทางโรงเรียน ซึ่งการวางแผนการฝึกซ้อมนั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงเป็นรายสัปดาห์ เพื่อที่จะรองรับสถานการณ์ของกิจกรรมภายในโรงเรียน โดยการลำดับเนื้อหาการฝึกซ้อมในรูปแบบการซ้อมเฉพาะของกลุ่มเครื่องในช่วงของการเปิดภาคเรียนที่เป็นวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ส่วนการเข้าค่ายจะทำการวางแผนการฝึกซ้อมตลอดช่วงของการเข้าค่าย ซึ่งจะเน้นการฝึกซ้อมของกลุ่มย่อยมากกว่าการฝึกรวมวงในช่วงแรกและจะทำการปรับเปลี่ยนตารางการฝึกเป็นเน้นการฝึกรวมวงมากกว่าการฝึกซ้อมกลุ่มย่อยในช่วงก่อนแข่งประมาณ 2 เดือน

2) ระยะเวลาการฝึกซ้อมรวมวงและการวางแผนการฝึกซ้อมรวมวง

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

การซ้อมรวมวงจะใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมงและจะปรับเปลี่ยนเวลาการรวมวงมากขึ้นในช่วงของการซ้อมในช่วงวันหยุด เนื่องจากการซ้อมกลุ่มย่อยจะไปอยู่ในช่วงของการฝึกซ้อมในวันธรรมดา โดยการซ้อมด้านบทเพลงบรรเลงการรวมวงจะทำการซ้อมการซ้อมด้านความสมดุลของเพลง เทคนิคของบทเพลง ความพร้อมเพรียง จังหวะของบทเพลง ซึ่งยังมีการนำเทคนิคของบทเพลงมาปรับเป็นแบบฝึกหัดสำหรับการฝึกซ้อมรวมวงในรูปแบบของการเป่าไล่นั่นได้เสียง เพื่อที่จะทำให้นักเรียนเข้าใจรูปแบบของจังหวะเพลง ส่วนในเรื่องของการเดินแถวการรวมวงจะดูการฝึกซ้อมของการก้าวเท้า จังหวะการเดิน การเลี้ยว ว่ามีความสวยงาม ความพร้อมเพรียงและมีจุดบกพร่องตรงส่วนไหน

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

การซ้อมรวมวงต่อ 1 วันจะใช้เวลาประมาณ 2 - 3 ชั่วโมง โดยการฝึกซ้อมรวมวงนั้นในส่วนของบทเพลงจะทำการเก็บรายละเอียดภาพรวมของการเป่าเพลง (Ensemble) การจัดความสมดุลของเสียง (Balance) และการปรับแก้ไขของบทเพลงเพื่อให้มีความเหมาะสมกับจำนวนเครื่องดนตรีที่มีภายในวง ส่วนในเรื่องของการรวมวงในภาคสนามจะวางแผนการซ้อมเป็นการเดินแถว การแปรแถว การเก็บรายละเอียดการเดินในด้านความพร้อม ความสวยงามของภาพรวมเพื่อที่จะเป็นแนวทางในการแก้ไขแล้วนำไปจัดการซ้อมกับการแยกซ้อมกลุ่มย่อย

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

การซ้อมรวมวงใน 1 วันจะใช้เวลาการซ้อมประมาณ 1 – 2 ชั่วโมง ในส่วนของการซ้อมการบรรเลงบทเพลงจะมุ่งเน้นการเช็คโน้ตเพลงตามการควบคุมลักษณะเสียง (Articulation) ความเที่ยงของเสียง (Intonation) สมดุลของเสียง (Balance) และการฝึกการเป่ารวมวง (Ensemble) เพื่อฟังการประสานเสียงของเพลง การควบคุมจังหวะของบทเพลง ส่วนการรวมวงภาคสนามจะเช็คระเบียบแถวทุกส่วนตั้งแต่การยืน การออกเท้า การก้าวเท้า การแปรแถว การเป่าเพลงพร้อมการเดินแถวและจะทำการเช็คหาจุดบกพร่องแล้วนำไปแก้ไขจากการซ้อมกลุ่มย่อย (Section)

3) ระยะเวลาการฝึกซ้อมกลุ่มย่อยและการวางแผนการฝึกซ้อมกลุ่มย่อย

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

ในช่วงเปิดภาคเรียนในส่วนของวันจันทร์ถึงวันศุกร์ จะเน้นการซ้อมกลุ่มย่อย ประมาณ 1 ชั่วโมง ส่วนในช่วงวันเสาร์จะใช้เวลาการซ้อมประมาณ 2 ชั่วโมง ซึ่งการวางแผนการฝึกซ้อมของกลุ่มย่อยนั้น จะมอบหน้าที่ให้ทีมผู้ฝึกซ้อมหรือหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี รับผิดชอบในการเป่าโน้ตเพลง ของเครื่องนั้นๆ โดยการเก็บรายละเอียดของโน้ต การซ้อมทักษะโน้ตที่มีความสอดคล้องกับบทเพลงและจะนำเทคนิคจากบทเพลงมาทำการฝึกซ้อมเป็นแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้นเอง และจะมีการฝึกซ้อมการเดินแถว สลับกับการซ้อมในส่วนของการบรรเลงวันเว้นวัน

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

ในการซ้อมกลุ่มย่อยผู้ฝึกซ้อมจะแบ่งเวลาการซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียน 1 ชั่วโมง และประมาณ 2 - 3 ชั่วโมง ต่อวันสำหรับในช่วงเวลาปิดภาคเรียนหรือการเข้าค่าย โดยลำดับการซ้อมกลุ่มย่อย เป็น 4 ช่วง คือ

- การวอร์ม อัฟ (Warm up)
- การปรับจูนเสียงและการฟัง (Tune and Listen)
- การซ้อมเทคนิคต่างๆ (Technique)
- การฝึกซ้อมบทเพลง (Music Rehearsal)
- การซ้อมพื้นฐานระเบียบแถว (Basic Marching)

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

การซ้อมกลุ่มย่อยผู้ฝึกซ้อมจะดูจากตารางการฝึกซ้อมของครูผู้ควบคุมวงกำหนด ขึ้นมาโดยอยู่ที่ประมาณ 2 ชั่วโมง ส่วนในช่วงของการเข้าค่าย จะเพิ่มเวลาการซ้อมกลุ่มย่อยมากขึ้น ตามความเหมาะสม ซึ่งรูปแบบการฝึกซ้อมมีดังนี้

- การเป่าเสียงยาว (Long Tone)
- การปรับจูนเสียง (Tuning)
- การซ้อมเทคนิคตามบทเพลง (Technique)
- การซ้อมบทเพลง (Music Rehearsal)
- การซ้อมพื้นฐานระเบียบแถว (Basic Marching)

4) อุปสรรคปัญหาด้านการวางแผนการฝึกซ้อมและวิธีการแก้ปัญหา

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

ปัญหาจากการวางแผนการฝึกซ้อมรวมวงจะมีปัญหาในการรวมวงยากหรือไม่ครบ เนื่องจากนักเรียนบางคนจะต้องไปเรียนเสริมพิเศษ หรือมีเวลาการซ้อมที่ไม่ตรงกัน ซึ่งวิธีการแก้ปัญหาจะทำการรวมวงในวันที่มีจำนวนนักเรียนมีมากกว่า 80 เปอร์เซนต์

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

ปัญหาของตารางการฝึกซ้อมจะมีปัญหาตรงช่วงหลังการสอบปลายภาคนักเรียนจะมีการตามสอบซ่อมแก้ตัวทำให้การฝึกซ้อมตามตารางที่วางไว้ไม่สามารถฝึกซ้อมได้ตามกำหนด โดยการแก้ไขปัญหาก็จะให้นักเรียนที่ไม่มีปัญหาในการสอบซ่อมมาซ้อมตามปกติส่วนนักเรียนที่ตามซ่อมวิชาจะต้องทำการซ้อมซ่อมเสริมในวันที่ไม่มีการฝึกซ้อมโดยจะมีรุ่นพี่หรือกลุ่มผู้ซ้อมมาทำการฝึกเสริม

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

การจัดตารางการซ้อมไม่มีปัญหาเนื่องจากการจัดตารางเป็นการจัดตารางใหม่ทุก ๆ สัปดาห์มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน

2.2 การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง

1) วิธีการหรือกระบวนการในการฝึกซ้อมให้วงโยธวาทิตมีคุณภาพเสียงที่ดี

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

การซ้อมคุณภาพเสียงผู้ฝึกซ้อมจะมีการแยกกลุ่มย่อยซ้อมตามชนิดเครื่องดนตรีโดยที่ผู้ฝึกซ้อมจะให้นักเรียนได้ฟังคุณภาพเสียงของเครื่องดนตรีชนิดนั้น ๆ และให้แนวคิดของเสียงกับนักเรียนแล้วพยายามทำการเลียนแบบเสียง แล้วเมื่อนักเรียนทำการแยกฝึกกลุ่มย่อยจะมาทำการรวมวงโดยการเป่าไล่บันไดเสียงบีแฟลต (Bb Concert) เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกวิธีการฟังเสียงของตนเองและเสียงของเครื่องอื่น โดยพยายามให้นักเรียนฝึกการจูนเสียง (Tuning) ให้เข้ากันจนเป็นเสียงเดียวกันทั้งกลุ่มและทั้งวง

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

การซ้อมคุณภาพเสียงผู้ฝึกซ้อมจะใช้วิธีการปรับตั้งเสียงจากเครื่องจูนเสียง (Tuner) แล้วทำให้นักเรียนฝึกซ้อมในเรื่องดังนี้

- วิธีการหายใจเข้า - ออก เพื่อฝึกความแข็งแรงของการใช้กระบังลม การขยาย

ปอดในการเก็บลม

- การเป่าเสียงยาว (Long Tone) เพื่อเป็นการเตรียมกล้ามเนื้อริมฝีปาก
- การร้องตามเสียงเพื่อเป็นการฝึกกระบวนการฟังเสียงของโน้ตต่างๆและการฟังเสียงของเสียงร้องกลุ่มเครื่องดนตรีอื่นๆและทำการเป่าเพลงโดยให้นักเรียนฟังเสียงเครื่องดนตรีทุกๆเครื่อง
- การซ้อมการควบคุมลักษณะเสียง (Articulation) โดยการนำลักษณะเสียงต่างๆ มาทำเป็นแบบฝึกหัดเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกและทำให้เกิดความคุ้นเคยในการบรรเลง
- การซ้อมความเที่ยงตรงของเสียง (Intonation)

วงโรงเรียนวัดราชบพิตร

การฝึกคุณภาพเสียงของวงผู้ฝึกซ้อมจะใช้วิธีการรวมวงและเน้นกระบวนการฝึกการร้องตามเสียงที่ครูกำหนดขึ้นมา ซึ่งจะเช็คความเที่ยงตรงของเสียง (Intonation) จากก้อมด้วยการกดคีย์บอร์ด เป็นเสียงต่างๆ เพื่อที่นักเรียนจะได้มีทักษะของความแม่นยำเสียงที่จะเป่าออกมาและสามารถจินตนาการเสียงอยู่ในหัวได้แล้วสามารถเป่าเสียงออกมาได้อย่างมีคุณภาพ นอกจากนั้นยังมีการฝึกการร้องขึ้นคู่ของเสียง (Interval) โดยที่ครูกดเสียงจากคีย์บอร์ดเสียงที่หนึ่งแล้วให้นักเรียนร้องเสียงขึ้นคู่ตามที่ครูกำหนด เพื่อเป็นการทดสอบความรู้ความเข้าใจของเสียง โดยจะทำการฝึกลักษณะนี้ทุกวันเพื่อให้นักเรียนมีทักษะการฟังเสียงที่ติดเป็นนิสัย

2) การนำหลักการจากแบบฝึกหัดมาใช้ในการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

เนื่องจากโรงเรียนเป็นโรงเรียนที่เน้นทักษะทางด้านดนตรี แบบฝึกหัดที่ใช้ในการซ้อมจะเป็นแบบฝึกหัดเฉพาะเครื่อง ตามที่ผู้ฝึกซ้อมจะจัดทำให้ ซึ่งจะนำวิธีการเทคนิคการเป่าต่างๆของเครื่องดนตรีมาใช้ในการฝึกซ้อม เช่น การฝึกโน้ตที่มีการควบคุมลักษณะเสียง (Articulation) การฝึกการเป่าเสียงยาว (Long Tone) การฝึกการเป่าแบบเทียบเสียง เป็นต้น

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

ผู้ฝึกซ้อมนำแบบฝึกหัด Essential Element โดยจะเอารูปแบบของโน้ตมาเป็นการอบอุ่นกล้ามเนื้อการเป่า (Warm up) บรรเลงโน้ตประสานเสียงแบบง่ายๆเข้ามาฝึกให้นักเรียนรู้จักการฟังคอร์ดเสียงประสานของโน้ต การนำเทคนิคการฝึก เช่น การเปลี่ยนเสียงด้วยริมฝีปาก (Lip

Slur) การเป่าการหายใจตามวลีเพลง (Phrasing) การเป่าอัตราส่วนโน้ตต่างๆ มาใช้ในการประกอบการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

เนื่องจากการฝึกซ้อมทางด้านคุณภาพเสียงของวงจะเน้นที่การฝึกจากการร้องจึงนำเอาแบบฝึกหัดที่เป็นรูปแบบของเพลงประสานเสียงง่าย เช่น แบบฝึกหัด 3D Band Book มาฝึกนักเรียนโดยวิธีการฝึกจากคีย์บอร์ด จากนั้นจะให้นักเรียนทำการเป่าแล้วครูจะกดเสียงจากโน้ตที่นักเรียนเป่าเพื่อฝึกให้นักเรียนได้ฟังถึงความเที่ยงตรงของเสียงและความกลมกลื่นของการประสานเสียง

3) ปัญหาจากการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงและมีวิธีการแก้ไขปัญหา

วงโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัญหาที่พบในด้านคุณภาพเสียงนั้นส่วนใหญ่จะไม่ค่อยได้พบเจอเนื่องจากนักเรียนมีการฝึกซ้อมการเป่าเบสิคการจูนเสียงกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่จากการเรียนรู้ในวิชาเรียน ซึ่งนักเรียนสามารถทำการปรับจูนเสียงและสร้างคุณภาพเสียงที่ดีได้

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

ในด้านการฝึกซ้อมคุณภาพเสียงที่พบคือเสียงที่เป่าไม่มีความชัดเจน เสียงฟังแล้วไม่ผ่อนคลายเนื่องจากนักเรียนใหม่ยังมีกล้ามเนื้อปากที่ไม่แข็งแรง ซึ่งวิธีการแก้ปัญหาคือผู้ฝึกซ้อมจะทำการปรับเปลี่ยนการวางรูปปากใหม่ด้วยวิธีการอธิบาย สาธิตทำเป็นตัวอย่างและให้นักเรียนทำตาม แล้วจึงทำการเป่าเสียงยาว (Long Tone) เพิ่มเติม โดยจะต้องใช้ลมที่พอเหมาะกับการใช้รูปปาก ไม่มีบีบปากมากเกินไปหรือการอัดลมมากเกินไป

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

ปัญหาที่พบในด้านคุณภาพเสียงนั้นส่วนใหญ่จะเกิดจากการที่นักเรียนยังไม่มีสมาธิสนใจในเรื่องของการเป่าจูนเสียงให้เข้ากันเมื่อทำการรวมวงแล้วการจูนเสียงของวงจะพบปัญหาเนื่องจากนักเรียนทำการฝึกซ้อมกลุ่มย่อยกับเครื่องตนเองมากกว่าและเวลาการรวมวงมีน้อย

2.3 การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ

1) วิธีการฝึกซ้อมเพื่อให้เกิดคุณภาพทางด้านเสียงกระทบ

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

คุณภาพเสียงที่ดีจะต้องมีเครื่องดนตรีที่ดีและนักเรียนที่มีความพร้อมทางด้านกายภาพ ซึ่งจะคำนึงถึงพื้นฐานที่สำคัญของการฝึกซ้อมทั้งทางการสร้างกล้ามเนื้อ การวอร์มอัพ การซ้อมตามจังหวะที่กำหนด ซึ่งการซ้อมจะทำการแยกเป็นกลุ่มซ้อมย่อยตามชนิดเครื่องดนตรี (Section) ได้แก่ กลุ่มกลองใหญ่ (Bass Drum) กลองเล็ก (Snare Drum) และฉาบ (Cymbal) โดยจะมีการฝึกที่คำนึงถึงความดัง - เบา (Dynamic) ความเที่ยงตรงของเสียง (Intonation) จังหวะความพร้อมของการตี (Beat) และการควบคุมลักษณะของเสียง (Articulation) ถึงจะฝึกซ้อมเป็นกลุ่มเครื่อง (Part)

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

ในด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบแรกเริ่มจะทำการอบอุ่นกล้ามเนื้อของข้อมือและแขน เพื่อให้ให้นักเรียนกลุ่มเครื่องกระทบนั้นมีกล้ามเนื้อที่แข็งแรงใกล้เคียงกัน ซึ่งในส่วนของกลุ่มเครื่องกระทบจะทำการแยกซ้อมตามชนิดของเครื่อง ได้แก่ กลุ่มกลองใหญ่ (Bass Drum) กลองเล็ก (Snare Drum) และฉาบ (Cymbal) ซึ่งจะไปทำการฝึกซ้อมโน้ตเพลงที่จะใช้ในการบรรเลงโดยเก็บรายละเอียดของความดัง - เบาของเสียง (Dynamic) ความสมดุลของเสียง (Balance) การควบคุมลักษณะของเสียง (Articulation) และเทคนิคต่างๆของเครื่องกระทบ (Technique) แล้วจึงจะทำการรวมกลุ่มของเครื่องกระทบทั้งหมดเพื่อปรับคุณภาพเสียงให้มีความสมดุลของกลุ่มเครื่องกระทบ

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

การฝึกซ้อมในด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบนั้นผู้ฝึกซ้อมจะเน้นการฝึกซ้อมพื้นฐานของการตี เทคนิคการตี การฝึกฟังเสียงของการรวมกลุ่มการตี ว่าควรมีความดัง - เบาเท่าไร และการฝึกซ้อมจะเน้นการซ้อมเทคนิคของบทเพลง โดยการซ้อมจากจังหวะที่ช้าและทำการตรวจเช็คบทเพลงที่สะท้อนเพลง การตั้งจูนเสียงกลองใหญ่ ทำตามลักษณะการตีฉาบและการฝึกความพร้อมเพรียงของการตีกลองเล็ก (Snare Drum)

2) หลักการจากแบบฝึกหัดมาใช้ในการฝึกซ้อมเพื่อให้เกิดคุณภาพเสียงของเครื่องกระทบ

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

ส่วนใหญ่แล้วนักเรียนกลุ่มเครื่องกระทบจะมีการฝึกเบสิกการตีของเครื่องกระทบซึ่งจะนำวิธีการฝึกจากแบบฝึกหัด (Rudiment) ต่างๆ มาใช้ฝึกซ้อม โดยการฝึกจะต้องใส่ความหนัก - เบาของเสียงได้ ควบคุมความดัง - เบาได้ สร้างมิติของเสียงได้และจะต้องคำนึงถึงความพร้อมเพรียงของจังหวะ ทำทาง

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

ผู้ฝึกซ้อมจะทำการวิเคราะห์แบบฝึกหัดจากที่มีอยู่ทั้งจากแบบฝึกหัดที่เป็นรูปแบบของตำราหรือแบบฝึกหัดที่คิดค้นขึ้นเอง เช่น แบบฝึกหัดการตี 8 จังหวะ (Eight on hand) , แบบฝึกหัดการตีส่วนโน้ต 6 พยางค์ (Six Control) ,แบบฝึกการตีซ้ำ2จังหวะ (Double Stork Roll) เป็นต้น มาปรับใช้โดยนำแบบฝึกหัดมาใส่ระดับความดัง - เบา ของเสียง การตีเสียงสั้น - ยาว การใส่ทักษะการตีสลับมือหรือลูกเล่นต่างๆและอาศัยการควบคุมจังหวะความพร้อม โดยการฝึกจากซ้ำและปรับความเร็วเพิ่มขึ้นแล้วสุดท้ายให้นักเรียนฝึกซ้อมโดยไม่ต้องใช้เครื่องกำหนดจังหวะ เพื่อที่จะควบคุมคุณภาพจังหวะของเพลงได้ดี

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

ผู้ฝึกซ้อมทำการฝึกซ้อมเบสิกพื้นฐานการตีในทุกรูปแบบตั้งแต่เริ่มจากการยกไม้ การลงไม้ แล้วยังทำการศึกษาโน้ตเพลงที่จะนำไปใช้สำหรับการแข่งซึ่งจะนำส่วนของท่อนเพลงมาปรับเป็นแบบฝึกให้กับนักเรียน โดยจะมีการซ้อมจากจังหวะช้าไปเร็วขึ้นจนนักเรียนเกิดความชำนาญ

3) ปัญหาจากการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบและวิธีการแก้ไข

ปัญหา

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

ในด้านคุณภาพเสียงของเครื่องกระทบในการฝึกซ้อมนั้นปัญหาที่พบคือความพร้อมของการตีที่ไม่เท่ากันและไม่พร้อมกัน ซึ่งทำการแก้ปัญหาโดยการฝึกตีตามจังหวะโดยผู้ฝึกซ้อมจะ

ทำการสังเกตการยกมือ การตี โดยจะค่อยๆเพิ่มความเร็วขึ้น เพื่อสร้างความชำนาญและความคุ้นชินของจังหวะ

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

ในเรื่องการฝึกคุณภาพเสียงนั้นพบจากการตีของ 2 มือที่ไม่เท่ากัน ทำให้น้ำหนักเสียงของการตีไม่เกิดความเท่ากันไม่เกิดความสมดุลของเสียง (Balance) ซึ่งวิธีการแก้ไขปัญหาจะเน้นการฝึกตีมือข้างซ้ายหนักขึ้นเป็น 2 เท่าของมือข้างขวาเพื่อที่จะได้สร้างกำลังแขนให้เสมอหรือเท่าเทียมกับมือข้างขวา

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

ปัญหาที่พบในด้านคุณภาพของเสียงเครื่องกระทบนั้นส่วนใหญ่จะเป็นการในเรื่องของการตีไม้ไม่พร้อมกันและการควบคุมจังหวะได้ไม่สม่ำเสมอ ซึ่งการแก้ไขปัญหาจะเน้นย้ำให้นักเรียนได้ฝึกซ้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะบ่อยๆจนนักเรียนสามารถควบคุมความพร้อมของจังหวะและควบคุมจังหวะได้สม่ำเสมอ

2.4 การฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง

1) กระบวนการฝึกซ้อมด้านการปรับสมดุลของเสียง

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

ผู้ฝึกซ้อมจะให้นักเรียนได้ฝึกการเป่าควบคุมไปกับคีย์บอร์ดโดยให้นักเรียนได้ฝึกฟังคอร์ดจากเครื่องคีย์บอร์ดแล้วทำการเป่าตามเพื่อให้ฝึกฟัง จากนั้นจะทำการซ้อมแบบฝึกหัดที่ผู้ฝึกซ้อมเขียนขึ้นมาโดยกำหนด Articulation ลงในโน้ต หลังจากนั้นจะให้นักเรียนเป่าเสียงบีแฟลต (Bb Concert) โดยเป่าไล่ตั้งแต่กลุ่มเครื่องเสียงต่ำจนถึงกลุ่มเครื่องเสียงสูง โดยจะทำการปรับและบอกกล่าวให้กับนักเรียนเป็นระยะๆ

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

การฝึกซ้อมด้านสมดุลเสียงจะทำการดูปริมาณของจำนวนเครื่องดนตรีที่มีอยู่ภายในวงแล้วจะทำการวิเคราะห์บทเพลงเนื่องจากจำนวนเครื่องดนตรีไม่มีความสมดุลเพราะฉะนั้นวิธีการฝึกซ้อมจะทำการรวมวงโดยที่ให้งวงบรรเลงเพลงตั้งแต่ต้นจนจบแล้วทำการวิเคราะห์ปรับการควบคุมลักษณะเสียง (Articulation) ของทั้งเครื่องเป่าและเครื่องกระทบ โดยจะบรรเลงตามโน้ตเพลงแต่จะมี

การปรับเปลี่ยนเครื่องหมายต่างๆของบทเพลงเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพจำนวนและปริมาณของเครื่องดนตรีภายในวง

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

ผู้ฝึกซ้อมจะทำการซ้อมจากกลุ่มย่อยก่อนโดยให้แต่ละกลุ่มแบ่งระดับเครื่องดนตรีในการเป่าแล้วให้ทำการเป่าโดยฝึกการเป่าด้วยวิธีการใช้การควบคุมเสียง (Articulation) เมื่อทำการรวมวงจะให้ทำการเป่าบันไดเสียง Bb Concert และการเป่าคอร์ด เพื่อฟังความสมดุลของเสียง นอกจากนั้นยังให้รุ่นพี่ที่มีความชำนาญสาธิตการเป่าคอร์ดต่างๆให้กับวงได้ฟังถึงสมดุลของเสียงที่ดี

2) การนำหลักการจากแบบฝึกหัดมาใช้ในการฝึกซ้อมเพื่อให้เกิดความสมดุลเสียง

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

ผู้ฝึกซ้อมใช้แบบฝึกหัด Essential Element มาใช้สำหรับการฝึกซ้อมโดยจะทำการวิเคราะห์โน้ตในแบบฝึกหัดแล้วทำการกำหนด Articulation ให้กับนักเรียนได้ทำการร้องแล้วทำการเป่า เพื่อเป็นการฝึกให้นักเรียนได้ฟังสมดุลของเสียงที่จะเกิดขึ้น

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

ผู้ฝึกซ้อมนำตำราแบบฝึกหัด Essential Element และตำราแบบฝึกหัด Dynasty Band Book มาใช้ประกอบการฝึกด้านสมดุลเสียงสำหรับนักเรียนใหม่เนื่องจากเป็นแบบฝึกหัดที่มีอยู่แล้วและเป็นแบบฝึกหัดง่ายๆ นักเรียนทุกคนสามารถฝึกเป่าโน้ตได้ มีเนื้อหาและคำอธิบายครอบคลุม มีการอธิบายและแบ่งวิธีการซ้อมที่ชัดเจน มีเพลงที่หลากหลายและง่ายต่อการฝึกการควบคุมสมดุลเสียง

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

ผู้ฝึกซ้อมนำโน้ตตำราแบบฝึกหัด Essential Element มาปรับใช้ในทักษะของการร้องและการฟัง การทำความเข้าใจของส่วนโน้ต โดยการใช้ลักษณะเสียง (Articulation) และนำแบบฝึกที่เป็นรูปแบบของเพลงสวดคอรอลล์ (Choral) เพื่อฝึกการเป่าและฝึกทักษะการฟังในการรักษาความสมดุลของเสียง เนื่องจากบทเพลงเป็นบทเพลงง่ายและคุ้นหู มีการประสานเสียงที่ไม่ซับซ้อน

3) ปัญหาจากการฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียงและวิธีการแก้ไขปัญหา

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

ปัญหาที่พบเนื่องจากนักเรียนกลุ่มใหญ่เป็นกลุ่มนักเรียนใหม่เพราะฉะนั้นเรื่องพื้นฐานของการฟังนั้นเป็นปัญหามากสำหรับนักเรียนกลุ่มนี้ ซึ่งผู้ฝึกซ้อมจะต้องทำการฝึกซ้อมให้กับนักเรียนกลุ่มนี้มากขึ้นฝึกจากการเป่าลากเสียงยาว (Long tone) แบบฝึกหัดโดยควบคุมการเป่าจากการปรับความดัง - เบา ของเสียงเพื่อให้นักเรียนได้คุ้นเคยและสามารถปรับความสมดุลได้ในระดับที่ดี

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

ปัญหาที่พบในด้านความสมดุลของเสียงนั้นส่วนใหญ่จะเป็นที่จำนวนของเครื่องดนตรีที่มีอยู่ในวงโยธวาทิตบางเครื่องมีมากเกินไปจนความจำเป็นสำหรับวงแต่จำนวนนักเรียนมีมากที่จะใช้เครื่องดนตรีของโรงเรียนเท่าที่มี ซึ่งวิธีการแก้ปัญหาคือการที่ให้นักเรียนบางกลุ่มเครื่องที่มีจำนวนมากทำการเป่าที่ต้องลากระดับเสียงให้เบาลงและให้นักเรียนกลุ่มเครื่องที่มีน้อยปรับระดับเสียงให้ดังขึ้นแต่ต้องมีคุณภาพเสียงไว้ให้ได้

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

ปัญหาของความสมดุลของเสียงที่พบเจอจะมาจากที่นักเรียนไม่ค่อยเข้าใจในเรื่องของการสร้างความสมดุลของเสียงซึ่งผู้ฝึกซ้อมจะทำการควบคุมและบอกกล่าวเป็นระยะๆอีกทั้งในบางครั้งจะทำการฝึกซ้อมจากการเป่าลากเสียงยาว การเป่าคอร์ดเพลง โดยให้กลุ่มเครื่องที่มีปัญหาเป่าให้ฟังแล้วทำการปรับทันที ซึ่งนักเรียนทุกคนจะต้องฟังแล้วนำหลักการนี้ไปปฏิบัติตาม

2.5 การฝึกซ้อมระเบียบแถว

1) การฝึกซ้อมระเบียบแถว

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

การฝึกระเบียบแถวจะเน้นการตั้งท่าทั้งหมด (Posture) การตั้งเครื่องดนตรี (Set up) การขึ้นเครื่องดนตรี (Horn up) การก้าวเท้าออกจังหวะแรก การหยุดแถว โดยที่ผู้ฝึกซ้อมจะทำการแสดงเป็นตัวอย่างให้กับนักเรียนได้เห็นภาพก่อนเพื่อที่นักเรียนจะได้เกิดการเลียนแบบที่ถูกต้องและนักเรียนจะต้องมีความเข้าใจในรูปแบบของการเดินแถวมาร์ชซึ่งทุกคน เพื่อที่จะง่ายต่อการ

ฝึกซ้อม โดยผู้ฝึกซ้อมจะทำการเปิดวิดีโอจากเว็บไซต์ยูทูบ (Youtube) เพื่อให้นักเรียนดูและสังเกตวิธีการเดินอย่างถูกต้อง ทีละขั้นตอน

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

สิ่งแรกของการฝึกกระเบียบแถวที่สำคัญมากคือท่าทางต่างๆ (Posture) เช่น การยืน การตั้งเครื่อง (Set Up) การเตรียมถือเครื่อง (Horn Up) การจับเครื่องดนตรี โดยคำนึงภาพที่เหมือนกัน จังหวะการออกเท้า การก้าวเท้าออก การซอยเท้า ตามรูปแบบคำสั่งต่างๆ โดยการทำจุดให้นักเรียนได้ฝึกการเดินที่มีมาตรฐานเดียวกัน แล้วทำการแยกซ้อมเป็นกลุ่มใหญ่เครื่องดนตรี (Part) แล้วให้ผู้ฝึกซ้อมแยกซ้อมกับหัวหน้ากลุ่มเครื่องโดยการแสดงวิธีการเดินให้ดูเป็นขั้นตอนเริ่มตั้งแต่การซอยเท้า การออกจังหวะแรก การรีดเท้า การเดินตามส่วนจังหวะ แล้วให้นักเรียนทุกคนได้ฝึกปฏิบัติ ครั้งละ 1 แถว แล้วทำการเช็ครายละเอียดการเดินทีละแถว เมื่อเวลากำหนดจะทำการรวมวงในการตรวจเช็คระเบียบแถวอีกครั้ง

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

การฝึกกระเบียบจะเริ่มด้วยการเรียนรู้ทุกส่วนของร่างกายตนเองตั้งแต่หัวจรดถึงเท้า ฝึกในเรื่องของจังหวะที่แม่นยำ การตั้งท่า (Posture) การตั้งท่า (Set up) การขึ้นเครื่องดนตรี (Horn up) การเลี้ยวซ้าย - ขวา แบบไม่ยกส้นเท้า การกลับตัว โดยการฝึกจะคำนึงการเคลื่อนไหวตามธรรมชาติ ไม่ดูเกร็ง เห็นชัด โดยการซ้อมระเบียบแถวจะเริ่มการแบ่งงานให้หัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี (Section Leader) แล้วผู้ฝึกซ้อมจะสาธิตให้ดูอย่างช้าแล้วจึงให้หัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีทุกคนปฏิบัติให้ผู้ฝึกซ้อมดูแล้วทำการแยกฝึกซ้อมตามกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section)

2) การฝึกซ้อมการเดินในรูปแบบต่าง ๆ และมีวิธีการฝึก

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

รูปแบบการเดินของวงโยธวาทิตโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา ผู้ฝึกซ้อมจะทำการเดินในรูปแบบที่ที่กำหนดขึ้นตามระเบียบของการแข่งขัน ซึ่งการฝึกซ้อมนั้นจะทำการซ้อมเป็นชุดของจังหวะ 4 จังหวะหยุด 4 จังหวะ แล้วจึงเพิ่มจังหวะขึ้นเรื่อยๆเป็นชุดๆ โดยจะทำการตรวจเช็คตามจุดระยะที่กำหนดเอาไว้ทีละจุด แล้วเมื่อนักเรียนเกิดความเข้าใจและความชำนาญขึ้นแล้วจะทำการฝึกเดินอย่างต่อเนื่องไม่มีการหยุดจังหวะไปที่ละ 4 ห้องจังหวะเพลง โดยจะเริ่มจากจังหวะที่ช้า

แล้วค่อยเพิ่มความเร็วขึ้นเรื่อย ๆ แล้วหลังจากนั้นจะทำการนำจุดออกเพื่อทำการฝึกซ้อมคล้ายการเดินจริงในสนาม

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

รูปแบบการเดินจะมีใช้รูปแบบการเดินตามกติกาที่กำหนดมาทั้งหมดและมีการเสริมรูปแบบการเดินใหม่ที่มีการผสมผสานระหว่างการเดินแบบก้าวระยะสั้น (Short March) และการก้าวชะลอจังหวะ (Slow March) เพิ่มเป็นการสร้างสรรค์ความแปลกใหม่ของการเดิน โดยการฝึกจะเริ่มซ้อมที่ละห้อง 4 จังหวะ โดยเช็คความถูกต้องของการออกเท้า การก้าวเท้า ถ้ามีความถูกต้องจะค่อยๆเพิ่มห้องจังหวะ เป็น 8 จังหวะ 12 จังหวะ 16 จังหวะตามลำดับ เมื่อนักเรียนเริ่มเดินได้เหมือนกันแล้วจะทำการซ้อมปล่อยออกเดินที่ละแถวจำนวน 2 ห้อง 8 จังหวะและจะให้หยุดเช็คความถูกต้องแล้วจะแถวที่ 2 จะเดินตามออกจังหวะเป็นขั้นจังหวะ (Step) จนถึงจุดที่กำหนดแล้วให้วนกลับไปเริ่มต้นใหม่ซ้ำๆ แล้วเมื่อเดินจนเกิดความชำนาญจะทำการเดินต่อเนื่องไม่มีการหยุด

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

การเดินในการแข่งขันของประเภทเดินแถวมาร์ชซึ่งนั้นจะมีการเดินในรูปแบบของกติกาที่กำหนดขึ้นมาทั้งหมด ได้แก่ การแบบก้าวระยะสั้น (Short March) และการก้าวชะลอจังหวะ (Slow March) และการเดินจังหวะเร็ว (Quick March) ซึ่งการซ้อมทุกรูปแบบจะทำการอธิบายและสาธิตวิธีการเดินให้กลุ่มหัวหน้าเครื่องดนตรี (Section Leader) โดยจะมีการอธิบายรูปแบบของการเดินแต่ละประเภทว่ามีรูปแบบและวงจะเดินในรูปแบบใดบ้าง เช่น การเดินรูปแบบก้าวระยะสั้น (Short March) มี 2 รูปแบบแล้วจะทำการฝึกซ้อมทั้งหมด เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และฝึกวิธีการเดินยกตัวอย่างโดยจะเริ่มอธิบายเป็นขั้นตอน และเริ่มต้นด้วยจังหวะที่ช้ามากแล้วทำไปพร้อมๆกัน แล้วจึงค่อยเร่งจังหวะการเดินให้เร็วขึ้นตามลำดับ เพื่อให้การเดินเป็นไปตามจังหวะที่กำหนดตามบทเพลง

3) การฝึกซ้อมการเลี้ยวในรูปแบบต่าง ๆ และมีวิธีการฝึก

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

รูปแบบของการเลี้ยวนั้นได้ทำการเลี้ยวตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นจากเกณฑ์การประกวด ซึ่งการฝึกซ้อมการเลี้ยวนั้นจะทำการอธิบายจากการวาดภาพให้นักเรียนดูแล้วอธิบายเป็นจุดๆหลังจากนั้นจะมีการสาธิตจากกลุ่มนักเรียนรุ่นพี่ทำการสาธิตการเดินรูปแบบการเลี้ยวต่างๆให้

นักเรียนทุกคนได้ดู โดยการเดินจะแบ่งการเดินเลี้ยวเป็นขั้นตอนจังหวะของจังหวะ 4 จังหวะ หยุด 4 จังหวะ เพื่อเช็คระยะจุด หลังจากนั้นเมื่อเดินครบการเลี้ยวทั้งแถวแล้วจะให้นักเรียนทุกคนได้ลองฝึกการเลี้ยวตามจังหวะที่กลุ่มนักเรียนรุ่นพี่ได้สาธิตมา แล้วผู้ฝึกซ้อมกับกลุ่มนักเรียนรุ่นพี่จะทำการเช็คความถูกต้องที่ละแถว เมื่อทุกแถวทำการเลี้ยวได้ถูกต้องตามจุดแล้วจะทำการเดินเลี้ยวตามจังหวะที่ต่อเนื่องที่ละแถวเพื่อง่ายต่อการเช็คความถูกต้อง หลังจากนั้นจะทำการเดินเลี้ยวรวมเป็นวงใหญ่แล้วเดินเป็นรูปแบบจังหวะ 4 หยุด 4 ก่อนแล้วจึงทำการเดินตามจังหวะต่อเนื่อง

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

การฝึกซ้อมการเลี้ยวผู้ฝึกซ้อมทำการศึกษาเกณฑ์การประกวด โดยทำการฝึกซ้อมการเลี้ยวตามรูปแบบที่กำหนดขึ้นทั้งหมด ซึ่งการฝึกซ้อมการเลี้ยวนั้นจะทำการซ้อมเป็นลำดับขั้นตามจังหวะซึ่งเริ่มจากการเดินที่ละ 4 จังหวะแล้วทำการหยุด 4 จังหวะเพื่อเช็คความถูกต้องหลังจากนั้นจะทำการเพิ่มจังหวะเป็นการเดิน 8 จังหวะแล้วหยุด 4 จังหวะเมื่อทำการเช็คความถูกต้องในการเลี้ยวได้แล้วจะทำการฝึกการเลี้ยวจากการเดินอย่างต่อเนื่องไม่มีการหยุดจังหวะ โดยจะเริ่มที่ละแถวเพื่อเช็คความถูกต้อง จากนั้นจะให้เดินเป็นกลุ่มใหญ่เครื่องดนตรี (Part) แล้วจึงทำการรวมวงเพื่อเดินตามจังหวะการเลี้ยว ซึ่งจะทำการกำหนดจุดตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน 8 ก้าว 5 หลา ตามจุด

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

การเลี้ยวผู้ฝึกซ้อมได้ใช้รูปแบบการเลี้ยวตามกติกาที่กำหนดขึ้น ได้แก่ การเลี้ยวใบพัด การเลี้ยวหักฉาก การเลี้ยวแบบรังผึ้ง ทั้งนี้โดยจะดูรูปแบบการจัดแถวของวงเป็นหลักว่าจะอยู่ในรูปแบบของแถวขนาด 2 x 3, 3 x 3, 3 x 4, 4 x 4 โดยจะมีการกำหนดจุดตามมาตรฐานเพื่อเป็นแนวทางในการเลี้ยวที่สวยงาม ซึ่งวิธีการฝึกซ้อมจะแยกซ้อมที่ละแถว แล้วค่อยรวมกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section) แล้วค่อยรวมกลุ่มใหญ่เครื่องดนตรี (Part) จึงนำมารวมกันเป็นวง (Band) โดยจะทำการฝึกซ้อมที่ละก้าวตามจังหวะซ้ำแล้วค่อยเพิ่มจังหวะเข้าไปให้เร็วขึ้นและนำจุดที่ตั้งไปออกแล้วทำการซ้อมซ้ำๆ จนนักเรียนเกิดความเข้าใจและเกิดความชำนาญ

4) ปัญหาจากการฝึกซ้อมระเบียบแถวและมีวิธีการแก้ไข้ปัญหา

วงโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา

ปัญหาที่พบจากการฝึกซ้อมระเบียบแถวคือการฝึกการรวมวงที่ไม่ครบเนื่องจากทางนักเรียนจะมีการเรียนเสริมพิเศษในช่วงของวันหยุดและการปิดเทอม การซ้อมรวมวงจะเป็นเรื่อง

ยากมากและทำให้การซ้อมการเดินแถวการแปรแถวลำบาก ซึ่งวิธีการแก้ปัญหาที่มีเพียงทางเดียวคือการจัดสรรวันที่มีจำนวนผู้ฝึกซ้อมอยู่มากที่สุดในการฝึกลงภาคสนามและทำเรื่องขออนุญาตการเก็บตัวเข้าค่ายก่อนแข่งเป็นเวลา 2 สัปดาห์ในการฝึกระเบียบแถวการแปรแถวทั้งหมด

วงโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์

ปัญหาที่พบส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของการออกเท้าและกล้ามเนื้อความแข็งแรงของนักเรียนแต่ละคนไม่เท่ากัน เนื่องจากการฝึกซ้อมของกลุ่มนักเรียนรุ่นพี่นั้นจะทำการฝึกมาอย่างต่อเนื่องส่วนนักเรียนใหม่ที่เข้ารับการฝึกฝนนั้นยังไม่มีมีความแข็งแรงของกล้ามเนื้อส่วนขา ซึ่งทำให้การเดินยังไม่เกิดความสวยงามเท่ากันและพร้อมเพรียงกัน ซึ่งการแก้ไขปัญหานักเรียนกลุ่มนี้จะทำการฝึกซ้อมเพิ่มขึ้นและทำการฝึกซ้อมทุกวันในช่วงของการฝึกซ้อมนอกเวลาเพื่อให้ นักเรียนใหม่ได้มีความแข็งแรงของกล้ามเนื้อส่วนขาใกล้เคียงกับนักเรียนรุ่นพี่

วงโรงเรียนวัดราชบพิธ

ปัญหาที่พบคือนักเรียนมีสรีระร่างกายที่ไม่เท่ากัน บางคนอ้วน ซึ่งเป็นปัญหาในการเดินให้มีลักษณะที่เท่ากัน จะใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยการปรับแบบการก้าวทำเล็กลงเพื่อให้เหมาะสมกับสรีระร่างกายเด็ก ในบางกลุ่มนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเข้าใจในเรื่องของจังหวะผู้ฝึกซ้อมจะคำนึงถึงการใช้จิตวิทยาในการสอนแล้วนำนักเรียนกลุ่มนั้นแยกฝึกจนเกิดความชำนาญและทำการสอนเป็นรายบุคคล

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง ระหว่างปีพ.ศ. 2557 - 2559 ผู้วิจัยขอนำเสนอการสรุปสาระสำคัญของการวิจัยดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง ระหว่างปี พ.ศ.2557 - 2559

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้มาจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงโยธวาทิตของโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวด 3 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 12 คน ได้แก่

1. ผู้ควบคุมวงโยธวาทิต จำนวน 3 คน ดังนี้
 - 1.1 ผู้ควบคุมวงโยธวาทิตโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ 1 คนคือ นางวัชรภา ทองมี
 - 1.2 ผู้ควบคุมวงโยธวาทิตโรงเรียนวัดราชบพิตร 1 คนคือ นายนรินทร์ ภูวนเจริญ
 - 1.3 ผู้ควบคุมวงโยธวาทิตโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา 1 คน คือ

นาย ธนบดี ตริภพธัมม์

2. ผู้ฝึกซ้อม จำนวน 3 โรงเรียน รวม 8 คน ดังนี้
 - 2.1 ผู้ฝึกซ้อมวงโยธวาทิตโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ 3 คนคือ
 - 2.1.1 นายเจษฎา ธนมหาวงศ์
 - 2.1.2 นายธนดล เกตุแก้ว
 - 2.1.3 นายวุฒิชาติ วงแสนชุม
 - 2.2 ผู้ฝึกซ้อมวงโยธวาทิตโรงเรียนวัดราชบพิตร 3 คนคือ
 - 2.2.1 นายนาติส บุญรอด

2.2.2 นายภักดิ์นันต์ แจ่มแจ้ง

2.2.3 นายอัมภางค์ รุกขรังษฤษฎ์

2.3 ผู้ฝึกซ้อมวงโยธวาทิตโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษา 2 คนคือ

2.3.1 นายสุรศักดิ์ ลีจินดา

2.3.2 นายธีระธนา บุญญาธิกุล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นรูปแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สร้างเครื่องมือการสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่1 แบบสัมภาษณ์ผู้ควบคุมวงโยธวาทิต

ฉบับที่2 แบบสัมภาษณ์ผู้ฝึกซ้อมวงโยธวาทิต

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากการศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง ระหว่างปีพ.ศ. 2557 - 2559 สรุปผลและอภิปรายผลจากแบบสัมภาษณ์ดังนี้

1 ครูผู้ควบคุมวง

- 1.1 การวางแผนการฝึกซ้อม
- 1.2 การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง
- 1.3 การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ
- 1.4 การฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง
- 1.5 การฝึกซ้อมระเบียบแถว

2 ผู้ฝึกซ้อม

- 2.1 การวางแผนการฝึกซ้อม
- 2.2 การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง
- 2.3 การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ
- 2.4 การฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง
- 2.5 การฝึกซ้อมระเบียบแถว

1.1 การวางแผนการฝึกซ้อม

1) การวางแผนการจัดตารางการฝึกซ้อมช่วงเปิดภาคเรียน

สรุปผล

จากการศึกษาผลการจัดตารางการฝึกซ้อมช่วงเปิดภาคเรียน ของทั้ง 3 โรงเรียน ได้แบ่งรูปแบบออก ดังนี้

รูปแบบตารางการฝึก	วัน	ช่วงเวลา	การจัดการฝึกซ้อม
รูปแบบที่ 1	จันทร์ – ศุกร์	7.30 – 8.00 น.	แยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section)
		16.00 – 17.30 น.	แยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรีและรวมวง (Section and Band)
	เสาร์	9.00 – 12.30 น.	แยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section)
		13.35 – 15.30 น.	แยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรีและรวมวง (Section and Band)
รูปแบบที่ 2	อังคารและพฤหัสบดี	15.00 – 18.00 น.	แยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรีและรวมวง (Section and Band)
	เสาร์	8.30 – 12.00 น.	แยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section)
		13.00 – 18.30 น.	รวมวง (Band)
รูปแบบที่ 3	จันทร์ พุธ ศุกร์	15.10 – 17.30 น.	แยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรีหรือรวมวง (Section or Band)

จากตารางการจัดการฝึกซ้อมในช่วงของการเปิดภาคเรียน พบว่า ครูผู้ควบคุมวงได้จัดช่วงเวลาการฝึกซ้อมออกเป็นช่วงวันธรรมดาจันทร์ถึงศุกร์และช่วงเวลารวันเสาร์ เพื่อที่จะไม่ให้มีผลกระทบกับทางด้านการเรียนด้านวิชาการและยังเป็นการฝึกซ้อมเพิ่มเติมในช่วงของวันที่ไม่มีการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การฝึกซ้อมสามารถทำตามเป้าหมายที่วางไว้ได้รวดเร็วขึ้น

2) การวางแผนการจัดตารางการฝึกซ้อมช่วงปิดภาคเรียน

จากการศึกษาผลการจัดตารางการฝึกซ้อมช่วงปิดภาคเรียน ของทั้ง 3 โรงเรียน ได้แบ่งรูปแบบออก ดังนี้

รูปแบบตารางการฝึก	วัน	ช่วงเวลา	การจัดการฝึกซ้อม
รูปแบบที่ 1	จันทร์ – เสาร์	9.00 – 12.30 น. 13.35 – 15.30	แยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรีหรือ รวมวง (Section or Band) แยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรีและ รวมวง (Section and Band)
รูปแบบที่ 2	อังคารและ พฤหัสบดี	8.30 – 9.00 น. 13.00 – 18.30 น.	แยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section) รวมวง (Band)
	เสาร์	9.00 – 11.00 น. 11.00 – 12.00 น. 13.00 – 16.00 น. 16.00 – 18.30 น.	แยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section) รวมวง (Band) แยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section) รวมวง (Band)
รูปแบบที่ 3	พฤหัสบดี – เสาร์	8.30 – 11.00 น. 11.00 – 12.00 น. 13.00 – 16.00 น. 16.00 – 17.00 น. 19.00 – 22.00 น.	แยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section) รวมวง (Band) แยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรีหรือ แยกกลุ่มใหญ่เครื่องดนตรี (Section or Part) รวมวง (Band) แยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรีหรือ แยกกลุ่มใหญ่เครื่องดนตรี (Section or Part)
รูปแบบที่ 4	จันทร์ – พฤหัสบดี	8.00 – 11.30 น. 11.30 – 12.00 น. 13.00 – 14.45 น. 14.45 – 15.00 น. 16.00 – 18.00 น.	แยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรีหรือ แยกกลุ่มใหญ่เครื่องดนตรี (Section or Part) Band แยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรีหรือ แยกกลุ่มใหญ่เครื่องดนตรี (Section or Part) รวมวง (Band) แยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรีหรือ

		19.00 – 22.30 น.	แยกกลุ่มใหญ่เครื่องดนตรี (Section or Part) รวมวง (Band)
	ศุกร์	8.30 – 12.00 น.	แยกกลุ่มย่อยเครื่องดนตรีหรือ แยกกลุ่มใหญ่เครื่องดนตรี (Section or Part)
		13.00 – 14.30 น.	รวมวง (Band)

จากตารางการจัดการฝึกซ้อมในช่วงของการปิดภาคเรียน พบว่า ครูผู้ควบคุมวงได้มีการจัดช่วงเวลาการฝึกซ้อมเต็มช่วงเวลาของวัน เนื่องจากการจัดตารางการซ้อมไม่มีช่วงเวลาของตารางเรียนเข้ามา เพื่อที่จะทำการฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่องและเต็มที่ในการสร้างประสิทธิภาพในการฝึกซ้อมอย่างเต็มความสามารถ โดยเริ่มต้นด้วยการอบอุ่นร่างกายและกล้ามเนื้อสำหรับการเป่า เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมการซ้อมเป่าบทเพลงและในช่วงของวันหยุดจะเน้นกระบวนการฝึกเดินแถวโดยลำดับแรกจะทำการยืดหยุ่นร่างกายเพื่อทำให้กล้ามเนื้อบริเวณส่วนต่างๆ ของร่างกายฝึกซ้อมการเดินไม่ให้เกิดการบาดเจ็บหรือปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ในส่วนของการฝึกซ้อมแยกกลุ่มย่อยเป็นการฝึกซ้อมในการเก็บรายละเอียดการเป่าและการฝึกเดินตามกลุ่มเพื่อที่จะตรวจสอบความถูกต้องแบบเจาะลึก ในด้านการฝึกซ้อมกลุ่มใหญ่จะเป็นการฝึกซ้อมที่เน้นในส่วนของภาพรวมจากการเป่าทั้งในด้านการประสานเสียง ความสมดุลของเสียง ความพร้อมของด้านจังหวะ เพื่อสร้างคุณภาพของการบรรเลงดนตรีที่ดี

อภิปรายผล

จากการศึกษาในเรื่องการวางแผนการจัดตารางการฝึกซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียน พบว่า ได้มีการจัดตารางการฝึกซ้อมที่จัดการช่วงเวลาให้มีความพอเหมาะและเหมาะสมกับช่วงเวลาของแต่ละโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนในปัจจุบันได้มีส่งเสริมทางด้านวิชาการมากขึ้นและนักเรียนยังมีการทำการบ้าน กระบวนการจัดตารางการฝึกซ้อมของครูผู้ควบคุมวงจึงต้องคำนึงถึงความเหมาะสมเพื่อให้นักเรียนสามารถจัดการเวลาของการฝึกซ้อมและภาระงานอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความสอดคล้องกับการวางแผนระบบการซ้อมของ ภาสกร สุวรรณพันธ์ (ธนาคาร แพทย์วงศ์. 2541; อ้างอิงถึง ภาสกร สุวรรณพันธ์, 2540: 16) ที่มีการจัดแบ่งเวลาการฝึกซ้อมให้มีความพอเหมาะกับการทุกสถานการณ์

ส่วนในช่วงของการจัดตารางการฝึกซ้อมในช่วงปิดภาคเรียนนั้น จากการศึกษาพบว่าโรงเรียนทั้ง 3 โรงเรียน ได้มีแนวทางการจัดตารางการฝึกซ้อม คล้ายกับแนวทางการจัดตารางการ

ฝึกซ้อมของกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยของณัฐรัตน์ ทฤษฎีคุณ (2555: 22) ที่มีการจัดรูปแบบการซ้อมในช่วงเวลาเต็มวัน โดยจะทำการหยุดซ้อมในวันอาทิตย์ เพื่อที่จะทำให้การฝึกซ้อมของวงได้มีการฝึกซ้อมที่ต่อเนื่องและสามารถทำการฝึกซ้อมได้เต็มประสิทธิภาพ

นอกจากนี้การจัดตารางการฝึกซ้อมยังแบ่งการจัดตารางการฝึกซ้อมที่มีความสอดคล้องกับรูปแบบการจัดตารางการซ้อมของการโรฟาโร (1976) ที่เป็นการแยกการซ้อมในรูปแบบเดียวกันออกเป็นแต่ละวัน

3) หลักการคัดเลือกเพลงสำหรับการประกวด

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า วงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียนใช้หลักการของการคัดเลือกบทเพลงที่จะนำมาใช้ในการประกวดจากการประเมินทักษะความสามารถทางด้านการบรรเลงดนตรีของนักเรียนก่อน โดยจะเลือกใช้บทเพลงที่ไม่มีความยากจนเกินความสามารถของนักเรียนหรืออาจจะเป็นบทเพลงที่นักเรียนสามารถบรรเลงได้แล้วเพื่อง่ายต่อการปรับปรุงและพัฒนาบทเพลงให้ดีขึ้น

อภิปรายผล

โดยการศึกษาพบว่าทุกวงมีการประเมินผลการฝึกซ้อมของนักเรียนก่อนหน้าที่จะทำการเลือกบทเพลงเข้ามาใช้ แล้วจะดูทักษะพื้นฐานและความพร้อมของตัวนักเรียนที่จะพัฒนาของการบรรเลงบทเพลง เพื่อความเหมาะสมกับวงตนเอง อีกทั้งยังเป็นการจัดลำดับการฝึกซ้อมบทเพลงได้ง่ายเนื่องจากบทเพลงจะมีทักษะ เทคนิคการบรรเลงที่เป็นรูปแบบเฉพาะง่ายต่อการฝึกซ้อมทักษะเฉพาะทาง ซึ่งมีความสอดคล้องของหลักการเตรียมความพร้อมในการวางแผนของเพียร์สัน (Pearson. 2009: ออนไลน์)

4) ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการจัดการวางแผนซ้อม

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่าวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียนพบปัญหาในเรื่องการจัดการตารางการซ้อมเปิดภาคเรียนซึ่งมีเวลาการฝึกซ้อมน้อยเพียง 1-2 ชั่วโมง และในช่วงปิดภาคเรียนนักเรียนไม่สามารถซ้อมรวมวงได้เนื่องจากมีการเรียนพิเศษเสริมในช่วงปิดภาคเรียน

โดยการแก้ไขปัญหของทั้ง 3 โรงเรียนคือการดำเนินการซ้อมตามปกติเท่าที่มีและจะทำการฝึกซ้อมเสริมให้กับนักเรียนที่ไม่สามารถมาซ้อมในวันที่กำหนด

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าปัญหาของการจัดตารางในแต่ละโรงเรียนนั้นมีช่วงระยะเวลาที่น้อยสำหรับในช่วงของการซ้อมเปิดภาคเรียน ซึ่งครูผู้ควบคุมวงจะต้องทำการศึกษาวางแผนกำหนดการต่างๆของทางโรงเรียนล่วงหน้าและจะต้องเจาะวิธีการฝึกซ้อมเฉพาะจุดเพื่อลดเวลาการฝึกซ้อมและพัฒนาวงให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดในเวลาที่มีจำกัด ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของแนวของ อภิชัย เลี่ยมทอง (2555) ที่กล่าวถึงหลักการและข้อคิดสำหรับการฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ตรงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการฝึกซ้อมดนตรี

1.2 การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง

1) หลักการพัฒนากการซ้อมด้านคุณภาพเสียงให้เหมาะสมกับการประกวด

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่าวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน ได้ให้ความสำคัญการฝึกซ้อมเรื่องคุณภาพเสียงที่เน้นในเรื่อง ดังนี้

- การหายใจอย่างถูกวิธี โดยที่จะคำนึงถึงการหายใจที่ใช้พลังเสียงที่แข็งแรงจากการออกกำลังกายโดยการวิ่ง การบริหารการหายใจ เพื่อให้นักเรียนสามารถสร้างเสียงที่มีคุณภาพ
- การฟัง โดยครูผู้ควบคุมวงจะให้ฟังเสียงที่มีคุณภาพจากรุ่นพี่ และทำการเลียนเสียงตาม

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่า วงโยธวาทิตของโรงเรียนทั้ง 3 โรงเรียนครูผู้ควบคุมได้มีหลักการฝึกจากการที่เน้นทักษะของการฟังและมีต้นแบบของเสียงเป็นหลักให้กับนักเรียนเพื่อที่จะทำให้นักเรียนมีแนวคิดของการสร้างเสียงที่ดีมีคุณภาพซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ ลาเฟฟ (2001), วินเทอร์ (2001) ที่กล่าวถึงหลักของการฝึกคุณภาพเสียงที่ดีโดยนักเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจของหลักการสร้างเสียงที่ดีก่อนจึงสามารถสร้างเสียงที่มีคุณภาพได้

2) การเลือกใช้แบบฝึกหัดประกอบการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า วงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน เลือกใช้แบบฝึกหัด ดังนี้

- ตำราแบบฝึกหัด Essential Element
- แบบฝึกหัด Chromatic scale
- แบบฝึกหัดเฉพาะเครื่องดนตรี

1.3 การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ

1) การจัดสัดส่วนเครื่องกระทบ

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า วงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน มีการจัดสัดส่วนเครื่องกระทบประเภท กลองใหญ่(Bass Drum) จำนวนสองใบ กลองเล็ก (Snare Drum) 3 – 5 ใบ และ ฉาบ (Cymbal) 3 – 5 ใบ โดยการจัดจะเน้นที่สัดส่วนกับวง

อภิปรายผล

จากการศึกษาวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน ในเรื่องของการจัดสัดส่วนเครื่องกระทบเพื่อให้เกิดคุณภาพของเครื่องกระทบที่ดีนั้น มีความสอดคล้องกับแนวทางการตัดสินการประกวดของ เผ่าพันธุ์ อำนางธรรม (สัมภาษณ์, 6 พฤศจิกายน 2559) ที่ได้กล่าวถึงการจัดเครื่องกระทบที่มีความเหมาะสมกับบทเพลงที่บรรเลงและขนาดวงของวงที่เหมาะสมในการที่จะสร้างคุณภาพเสียงเครื่องกระทบที่ดี

2) การเลือกใช้แบบฝึกหัดในการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า วงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน เน้นแบบฝึกหัดพื้นฐาน ได้แก่ แบบฝึกหัดการตี 8 จังหวะ (Eight on hand) ,แบบฝึกหัดการตีต่างๆ (Rudiments) และแบบฝึกหัดที่ครูผู้ควบคุมวงของแต่ละโรงเรียนเขียนขึ้นเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับบทเพลงที่จะใช้ในการประกวดแข่งขัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน คำนึงถึงความสำคัญของการฝึกพื้นฐานที่สำคัญของการซ้อมโดยเลือกแบบฝึกหัดที่ใช้สำหรับซ้อมแบบมาตรฐานและยังนำวิธีการของแบบฝึกหัดต่างๆ ออกแบบเป็นรูปแบบการฝึกเฉพาะเพื่อให้นักเรียนได้นำมาฝึกเฉพาะทาง ซึ่งได้นำวิธีการเลือกใช้แบบฝึกหัดที่สอดคล้องกับแนวทางการตัดสินการประกวดของ เผ่าพันธุ์ อำนางธรรม (2559: สัมภาษณ์)และ เกษม ทิพย์เมธากุล (2559: สัมภาษณ์) ที่กล่าวถึงในเรื่องของการฝึกซ้อมที่ให้ความสำคัญด้านพื้นฐานของเครื่องกระทบ

3) การติดตามผลและประเมินผลการฝึกซ้อม

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน ได้ดำเนินการติดตามผลการฝึกซ้อมออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ การติดตามผลรายวัน และการติดตามผลรายสัปดาห์ ซึ่งการประเมินผลของครูผู้ควบคุมวงทั้ง 3 โรงเรียน จะประเมินกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (section) แล้วจึงทำการประเมินผลรวมวง (Band) โดยจะให้คำแนะนำวิธีการแก้ไขไปปรับปรุงและจะทำการติดตามการประเมินผลครั้งต่อไป

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียนได้มีรูปแบบการติดตามประเมินผลการซ้อมอยู่เป็นระยะๆ ซึ่งมีความสอดคล้องกับหลักการวางแผนและการฝึกซ้อมของ ชีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย (2553: 81-86) ที่ได้กล่าวถึงการติดตามและประเมินเป็นระยะๆสม่ำเสมอ และยังมีความสอดคล้องกับ เพียร์สัน (Pearson. 2009: ออนไลน์) ในเรื่องของหลักการเตรียมความพร้อมที่จะต้องมีการประเมินผลการฝึกซ้อม

1.4 การฝึกซ้อมด้านสมดุลของเสียง

1) การจัดสัดส่วนจำนวนเครื่องดนตรีวงโยธวาทิต

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่าการจัดสัดส่วนจำนวนเครื่องดนตรีวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียนได้คำนึงผลด้านความสมดุลดังนี้

- การคำนึงในด้านทักษะของนักเรียน
- การคำนึงสัดส่วนกลุ่มเครื่องดนตรีจากบทเพลงที่เลือก
- การจัดสัดส่วนเครื่องดนตรีตามสภาพที่โรงเรียนมีให้

ทั้งนี้ ผู้ควบคุมวงได้คำนึงถึงการจัดสัดส่วนเครื่องดนตรีเพื่อให้เกิดความสมดุลของเสียงมากที่สุดเท่าที่ทำได้

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน ได้นำหลักการการจัดวงจากการเลือกบทเพลง ทักษะของนักเรียนและทำการพิจารณาสัดส่วนของเครื่องดนตรีที่จะส่งผลกับความสมดุลของเสียงซึ่งการจัดเครื่องดนตรีเป็นสิ่งที่ควบคุมได้ยาก จึงคำนึงรูปแบบการจัดวงเครื่องที่ต้องเน้นในเรื่องของการฝึกความดัง - เบา (Dynamic) ของวง เพื่อที่จะควบคุมความสมดุลของเสียงได้ โดย

สอดคล้องกับหลักการฝึกซ้อมของ เพียร์สัน (Pearson. 2009: ออนไลน์) ลาเฟฟ (2001) และ วินเทอร์ (2001) ที่ให้นักเรียนคำนึงถึงการซ้อมที่การฝึกที่เรื่องของความสมดุลของเสียงจาก Dynamic

2) การเลือกใช้แบบฝึกหัดในการฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า วงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน ได้นำแบบฝึกหัดต่างๆเข้ามาใช้ดังนี้

- ตำราแบบฝึกหัด Essential Element
- ตำราแบบฝึกหัด Dynasty of Brass
- โน้ตเพลงรูปแบบของเพลงสวดคอรอล (Choral)

ทั้งนี้ผู้ควบคุมวงได้เลือกแบบฝึกหัดที่เน้นในเรื่องของการประสานเสียงจากแบบฝึกหัดข้างต้นที่ใช้ในการฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง

3) การติดตามผลและประเมินผลการฝึกซ้อมด้านสมดุลเสียง

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า ผู้ควบคุมวงทั้ง 3 โรงเรียนได้ดำเนินการติดตามผลทุกครั้งจากการฝึกซ้อมและทำการประเมินผลการฝึกซ้อมทันทีเพื่อให้นักเรียนนำไปแก้ไขตามคำแนะนำในการฝึกซ้อมครั้งต่อไป

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่ากระบวนการการติดตามผลและประเมินของผู้ควบคุมวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียนนั้น ได้มีการติดตามอย่างต่อเนื่องเพื่อให้วงได้เกิดประสิทธิภาพในด้านของการฝึกซ้อมซึ่งเป็นผลดีต่อการเก็บรายละเอียดการประเมินคุณภาพของการฝึกซ้อมที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับหลักการรูปแบบของ ชีร์ศักดิ์ อุปไมยอริชัย (2553 : 81-86) ที่ได้นำหลักการของเทคนิคการประเมินผลและตรวจสอบโครงการเข้ามาใช้เพื่อประสิทธิภาพของกระบวนการฝึกซ้อมที่ดีขึ้น

1.5 การฝึกซ้อมระเบียบแถว

1) รูปแบบการจัดแถว

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า วงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน มีการจัดรูปแบบการแถวของวงจะเป็นรูปแบบทั้งสไตล์อเมริกัน (American Style) และสไตล์บริติช (British Style) ซึ่งแล้วแต่ความเหมาะสมของเพลงที่เลือกใช้ในการประกวดแข่งขัน อีกทั้งยังเป็นรูปแบบของการแสดงที่จัดรูปแบบของบทเพลงตามแบบฉบับของเพลงที่เลือกบรรเลง

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่ารูปแบบของการจัดวงโยธวาทิตของทั้ง 3 โรงเรียนนั้นได้มีการจัดรูปแบบวงโยธวาทิตตามสไตล์ของบทเพลงที่จะบรรเลงซึ่งยังคงรูปแบบการจัดวงเพียง 2 รูปแบบหลัก ได้แก่ การจัดวงรูปแบบยุโรปและการจัดวงรูปแบบอเมริกัน แล้วจะทำการปรับเปลี่ยนรูปแบบของวงไปตามความสอดคล้องของบทเพลงที่ใช้ในการบรรเลงซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการจัดวงโยธวาทิตของ ไพรัช มากกาญจนกุล (2530: 53-55) ที่กล่าวถึงการรูปแบบการจัดวงโยธวาทิตนั้นสามารถที่จะจัดรูปแบบได้หลากหลาย แต่ที่นิยมใช้ในการจัดรูปแบบมี 2 รูปแบบ หลักๆ คือการจัดวงแบบอเมริกันและการจัดวงแบบอังกฤษ

2) แนวคิดการออกแบบลูกเล่นการเดินแถว

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า ผู้ควบคุมวงของแต่ละโรงเรียนมีแนวความคิดดังนี้

- การออกแบบที่สอดคล้องกับสไตล์เพลง
- การออกแบบปรับประยุกต์จากรูปแบบการเดินมาตรฐานเป็นรูปแบบใหม่เฉพาะตัว
- การออกแบบจากวงโยธวาทิตต้นแบบที่ชื่นชอบและเพิ่มเติมวิธีการแปรแถว
- การออกแบบรูปแบบการใช้เครื่องดนตรีที่มีความดั้งเดิม

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าแนวคิดของผู้ควบคุมวงในการออกแบบวิธีการเดินแถวนั้นยังคำนึงถึงรูปแบบของหลักการจัดวงโยธวาทิตที่มีความเป็นมาตรฐานการจัดวงสไตล์ยุโรปและอเมริกัน ซึ่งสอดคล้องกับการจัดรูปแบบวงของ ไพรัช มากกาญจนกุล (2530: 53-55) และยังมีการเสริมรูปแบบต่างๆ เช่นการใช้เครื่องดนตรีที่มีอยู่นอกเหนือของเครื่องวงโยธวาทิต รูปแบบการแปรแถวเพื่อให้เกิดรูปแบบใหม่ขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการตัดสินใจการประกวดของเกษม ทิพย์เมธากุล (2559: สัมภาษณ์) และเผ่าพันธ์ อำนาจธรรม (2559: สัมภาษณ์) ในส่วนของการปรับประยุกต์รูปแบบที่เหนือกว่าที่คาดหวังของกลุ่มเครื่องดนตรี

2 ผู้ฝึกซ้อมวงโยธวาทิต

2.1 การวางแผนการฝึกซ้อม

1) การมีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกซ้อมกับผู้ควบคุมวง

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่าผู้ฝึกซ้อมทั้ง 3 โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกซ้อมร่วมกับผู้ควบคุมวงในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- การจัดทำตารางการฝึกซ้อมในช่วงเปิดภาคเรียน
- การจัดทำตารางการฝึกซ้อมในช่วงปิดภาคเรียน
- การจัดลำดับการฝึกซ้อมกลุ่มย่อยเครื่องดนตรี (Section)
- การเลือกบทเพลง

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าผู้ฝึกซ้อมของวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกซ้อมกับผู้ควบคุมวงในเรื่องของรายละเอียดการจัดตารางการซ้อม โดยผู้ฝึกซ้อมจะมีการประเมินสถานการณ์ การซักถามถึงช่วงเวลาตามความเหมาะสมในการฝึกซ้อม เพื่อที่จะลดปัญหาในการจัดตารางระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งการมีส่วนร่วมของผู้ควบคุมและผู้ฝึกซ้อม มีความสอดคล้องกับรูปแบบทฤษฎีองค์การแห่งการเรียนรู้ของ เซงเก้ (Senge, 2000, pp. 59-79) ที่ได้ให้แนวทางในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมในทุกกลุ่มเพื่อที่จะนำไปสู่ในวิสัยทัศน์ที่วางไว้ร่วมกัน

2) ระยะเวลาการฝึกซ้อมรวมวงและการวางแผนการฝึกซ้อม

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า การซ้อมรวมวงของวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน มีระยะเวลาการฝึกซ้อมประมาณ 1 – 3 ชั่วโมงในแต่ละวัน โดยการฝึกซ้อมรวมวงจะเน้นในเรื่องการเช็คโน้ตเพลงในเรื่องของความเที่ยงของเสียง (Intonation) สมดุลของเสียง (Balance) และการฝึกการเป่ารวมวง (Ensemble) เพื่อตึงภาพรวมการฝึกซ้อม

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าวิธีการฝึกซ้อมรวมวงของวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียนนั้นมีช่วงเวลาที่ถูกจำกัดซึ่งการฝึกซ้อมรวมวงจะต้องมีความเน้นการฝึกเฉพาะเรื่องเท่านั้น ซึ่งจะเป็นการลดระยะเวลาในการฝึกซ้อมและมุ่งเป้าหมายในการซ้อมที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับ อภิชัย

เลียมทอง (2555: 29-38) ที่กล่าวถึงการฝึกซ้อมเฉพาะที่จะช่วยในการลดเวลาการฝึกซ้อมและบริหารการใช้เวลาอย่างคุ้มค่า

3) ระยะเวลาการฝึกซ้อมกลุ่มย่อยและการวางแผนการฝึกซ้อม

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า การฝึกซ้อมกลุ่มย่อยของวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน ใช้ระยะเวลาการฝึกซ้อมกลุ่มย่อยอยู่ในช่วงประมาณ 1 – 3 ชั่วโมง โดยลำดับการวางแผนการฝึกซ้อม จะเป็นมีการฝึกซ้อม ดังนี้

- การอบอุ่นร่างกาย (Warm up)
- การปรับจูนเสียง (Tuning)
- การซ้อมเทคนิคต่างๆ
- การซ้อมบทเพลง
- การซ้อมแถว

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่า การฝึกซ้อมกลุ่มย่อยและการวางแผนการฝึกซ้อมของวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียนนั้น ได้มีวิธีการฝึกซ้อมที่ได้ลำดับขั้นตอนการฝึกซ้อมไว้อย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการอบอุ่นร่างกายเพื่อเตรียมความพร้อมในด้านการฝึกซ้อมต่างๆ และจัดลำดับการฝึกซ้อมขั้นตอนต่างๆ ซึ่งมีความสอดคล้องกับวิธีการฝึกซ้อมของ เพียร์สัน (Pearson. 2009: ออนไลน์) และ สวัสดิ์ เงินแย้ม (สุพจน์ เจริญสมบัติ. 2542; อ้างอิงถึง สวัสดิ์ เงินแย้ม. 2542: 135) ที่จัดลำดับการฝึกซ้อมโดยเริ่มต้นจากการอบอุ่นร่างกายแล้วจึงเพิ่มการฝึกซ้อมขึ้นเป็นลำดับขั้น

4) อุปสรรคปัญหาด้านการวางแผนการฝึกซ้อมและวิธีการแก้ปัญหา

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า วงโยธวาทิตของโรงเรียนสารสาสน์วิเทศศึกษาและโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์จะประสบปัญหากับตารางเวลาการฝึกที่วางไว้ไม่สามารถควบคุมตามที่ต้องการได้เนื่องจากโรงเรียนมีนโยบายที่จะสนับสนุนทางด้านวิชาการและผู้ปกครองส่วนใหญ่ได้ส่งเสริมการเรียนเสริมพิเศษทำให้ช่วงเวลาของนักเรียนมาฝึกซ้อม โดยที่การแก้ปัญหาจะเป็นการซ้อมซ้อมเสริมหรือการซ้อมในกรณีที่มีผู้ฝึกซ้อมมีจำนวนมากสำหรับการรวมวง

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาที่วงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียนพบนั้นจะเป็นเรื่องของเวลาในการฝึกซ้อมซึ่งผู้ฝึกซ้อมจะทำการแก้ปัญหาเฉพาะเรื่องและหาแนวทางวิธีการแก้ปัญหาให้ตรงกับเรื่องที่เกิดขึ้นซึ่งมีความสอดคล้องกับ อภิชัย เลี่ยมทอง (2555: 29-38) ที่กล่าวถึงวิธีการจัดการแก้ไขปัญหาแบ่งปัญหาออกเป็นเรื่องต่างๆแล้วนำไปหาแนวทางการแก้ไขปัญหา

2.2 การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง

1) วิธีการหรือกระบวนการฝึกซ้อมให้วงโยธวาทิตมีคุณภาพเสียงที่ดี

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า วงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน ได้ให้ความสำคัญในด้านของคุณภาพเสียงโดยคำนึงถึงเบสิกพื้นฐาน ได้แก่ การหายใจ การฟังเสียง การฝึกควบคุมลักษณะเสียง (Articulation) ความเที่ยงของเสียง (Intonation) โดยมีกระบวนการฝึกซ้อม ดังนี้

- 1) การฟังเสียงตัวอย่างที่ดีมาจากสื่อทางอินเทอร์เน็ต
- 2) การฟังเสียงที่ดีจากรุ่นพี่ที่มีความชำนาญ
- 3) การฟังเสียงจากผู้ฝึกซ้อมเป่าเป็นตัวอย่างของเสียง
- 4) การฟังจากเครื่องคีย์บอร์ดในการสร้างคุณภาพเสียงที่ดี

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน ได้ทำการฝึกซ้อมคุณภาพเสียงที่ดีเริ่มจากการมีแบบอย่างของเสียงที่ดีแล้วเน้นหลักจากการให้นักเรียนได้ฟังเพื่อให้นักเรียนได้มีกระบวนการความเข้าใจในเรื่องของเสียงแล้วทำให้นักเรียนมีแนวคิดของเสียงที่ดีมีคุณภาพ โดยสอดคล้องกับแนวการฝึกของ ฮาร์ลเลมม์ (ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ. 2555; อ้างอิงถึงฮาร์ลเลมม์. 1998: 255-256) และ วินเทอร์ (2001)

2) หลักการจากแบบฝึกหัดมาใช้ในการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า วงโยธวาทิตของทั้ง 3 โรงเรียนได้นำหลักการของแบบฝึกหัดที่เป็น การซ้อมเทคนิคต่างๆ ที่เน้นในเรื่องของโน้ตที่มีการควบคุมลักษณะเสียง (Articulation) การเป่าโน้ตลากเสียงยาว (Long Tone) การเป่าส่วนโน้ต มาใช้ประกอบการฝึกซ้อม

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่า วงโยธวาทิตของทั้ง 3 โรงเรียน นำหลักการของการของแบบฝึกที่เหมาะสมเฉพาะจุดมาใช้ในการฝึกซ้อมโดยที่คัดเลือกเฉพาะทักษะสำหรับการบรรเลงที่เน้นอยู่ในเพียงโน้ตเพลงที่ใช้สำหรับการประกวดเท่านั้น โดยหลักการนี้สอดคล้องกับหลักการฝึกซ้อมที่ดีของ ศุภมิตร ประสบเกียรติ (2559: ออนไลน์) ที่ได้วางแผนการเลือกแบบฝึกหัดจาก repertoire มาทำการฝึกซ้อม

3) ปัญหาจากการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงและวิธีการแก้ไข

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า วงโยธวาทิตของโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์และโรงเรียนราชบพิธยังมีทักษะการเป่าที่ยังไม่มีความเที่ยงตรง เนื่องจากพื้นฐานการเป่ายังไม่ดี นักเรียนบางกลุ่มไม่มีความเข้าใจในการเป่าเสียง แต่โรงเรียนสาธิตสาธิตศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่มีพื้นฐานจากการเป่าโดยครูผู้ซ้อมตามเครื่องดนตรีและมีการฝึกซ้อมแบบตัวต่อตัวในวิชาเรียนจึงไม่มีปัญหาในเรื่องคุณภาพเสียง

โดยวิธีการแก้ไขปัญหของวงโยธวาทิตทั้ง 2 โรงเรียนนั้นจะให้วิธีการนำตัวอย่างที่ดีทั้งในด้านของการสร้างเสียงและวิธีการวางปาก สาธิตให้นักเรียนได้เห็นได้ฟังแล้วปฏิบัติตาม

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าวงโยธวาทิต 2 โรงเรียน ยังพบปัญหาในเรื่องของเสียงโดยกระบวนการแก้ไขปัญหของวงโยธวาทิตทั้ง 2 โรงเรียนได้ให้ความสำคัญของของเรื่องพื้นฐานการวางรูปปาก การใช้ลมและการหาตัวอย่างเสียงที่ดีให้กับนักเรียนเพื่อที่จะให้นักเรียนได้ทำการเลียนแบบเสียงตามตัวอย่างที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการแก้ไขปัญหของ อภิชัย เลี่ยมทอง (2555: 29-38) และศุภมิตร ประสบเกียรติ (2559: ออนไลน์) ที่ให้ความสำคัญในด้านคุณภาพของเสียงโดยที่ให้ความสำคัญกับลมพร้อมกับการฝึกรูปแบบอื่นๆ

2.3 การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ

1) วิธีการฝึกซ้อมเพื่อให้เกิดคุณภาพทางด้านเสียงเครื่องกระทบ

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า วงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียนได้ให้ความสำคัญตั้งแต่ในเรื่องของการฝึกกล้ามเนื้อแขน มือ การวอร์มอัพ การฝึกซ้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ โดยการฝึกซ้อมจะแยกเป็นตามกลุ่มเครื่อง แล้วทำการฝึกซ้อมโดยคำนึงองค์ประกอบการฝึกซ้อมต่างๆ ได้แก่ ความดัง – เบา

(Dynamic) ความสมดุลเสียง (Balance) ความเที่ยงตรงของเสียง (Intonation) การควบคุมลักษณะเสียง (Articulation) และการฝึกซ้อมเทคนิคต่างๆ

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียนคำนึงถึงพื้นฐานตั้งแต่ของกล้ามเนื้อของแขนที่ต้องมีความแข็งแรง การฝึกซ้อมที่ต้องมีจังหวะคอยควบคุม และทำการฝึกซ้อมที่คำนึงถึงความดัง – เบา (Dynamic) ความสมดุลเสียง (Balance) ความเที่ยงตรงของเสียง (Intonation) การควบคุมลักษณะเสียง (Articulation) และการฝึกซ้อมเทคนิคต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการฝึกซ้อมดนตรีของ เพียร์สัน (Pearson. 2009: ออนไลน์) โดยคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ ซึ่งเป็นทักษะสำหรับการฝึกซ้อม ทั้งการอบอุ่นกล้ามเนื้อ อีกทั้งยังสอดคล้องวิธีการฝึกซ้อมของ ลาเฟฟ (2001) ที่นักเรียนนักเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจในฝึกซ้อมและฝึกซ้อมอย่างถูกวิธีโดยเน้นในเรื่องขององค์ประกอบทางด้านดนตรี

2)การนำหลักการจากแบบฝึกหัดมาใช้ในการฝึกซ้อมเพื่อให้เกิดคุณภาพเสียงเครื่อง

กระแทบ

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า วงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน ได้มีการนำหลักการฝึกหรือนำแบบฝึกที่เป็น Rudiment มาใช้สำหรับการฝึกซ้อมและมีการสร้างสรรค์แบบฝึกหัดเองที่มีการซ้อมในส่วนของการบรรเลงโน้ตเพลงที่จะใช้สำหรับการประกวด เพื่อเป็นการฝึกซ้อมเฉพาะเจาะจงและรูปแบบการฝึกซ้อมจะเริ่มการฝึกในจังหวะที่ช้าแล้วค่อยๆเพิ่มอัตราจังหวะความเร็วขึ้นจนถึงความเร็วของเพลงที่ผู้ฝึกซ้อมกำหนด

อภิปรายผล

จากการศึกษาของการนำหลักการจากแบบฝึกหัดมาใช้ในการซ้อมในด้านคุณภาพเสียงของเครื่องกระแทบของวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน พบว่า ผู้ฝึกซ้อมได้มีการปรับประยุกต์จากการนำ Rudiment ในส่วนต่างๆมาฝึกเฉพาะให้ตรงกับจุดของบทเพลงที่ใช้ในการประกวดเพื่อลดระยะเวลาการฝึกซ้อมและเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด โดยสอดคล้องกับแนวความคิดการฝึกซ้อมของ อภิชัย เลี่ยมทอง (2555: 29-38) ที่นำแต่ละช่วงของบทเพลงมาทำการฝึกซ้อมและทำการฝึกซ้อมด้วยจังหวะที่ช้าก่อนแล้วจึงเพิ่มความเร็วในการฝึกซ้อมเพื่อจะไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการซ้อมในระยะยาว

3) ปัญหาการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบและวิธีการแก้ไขปัญหา

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาใหญ่ของการฝึกซ้อมคุณภาพเสียงเครื่องกระทบของวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียนจะเป็นในเรื่องของความพร้อมในด้านจังหวะ การสร้างมิติของเสียง ซึ่งวิธีการแก้ไขปัญหาจะเป็นการฝึกซ้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะและการฝึกซ้ำๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความเคยชินและความชำนาญ

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาในส่วนของการฝึกซ้อมคุณภาพเสียงของเครื่องกระทบของวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียนนั้น ส่วนใหญ่จะพบในส่วนความพร้อมทางด้านจังหวะ ซึ่งกระบวนการแก้ปัญหาของผู้ฝึกซ้อมได้คำนึงถึงวิธีการฝึกซ้อมพื้นฐานการควบคุมจังหวะโดยมีการใช้เครื่องกำหนดจังหวะเป็นตัวควบคุมและให้นักเรียนทำการฝึกซ้อมซ้ำๆ เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยและความชำนาญ โดยหลักการฝึกซ้อมเช่นนี้ได้สอดคล้องกับวิธีการฝึกซ้อมดนตรีของ เพียร์สัน (Pearson. 2009: ออนไลน์) สวัสดิ์ เงินแย้ม (สุพจน์ เจนณะสมบัติ. 2542; อ้างอิงถึง สวัสดิ์ เงินแย้ม. 2542: 135) และณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2535: 141-143) ที่คำนึงถึงองค์ประกอบซ้อมในด้านของจังหวะ การฝึกซ้อมบ่อยครั้งเพื่อให้เกิดความชำนาญเพื่อที่จะแก้ไขในจุดที่บกพร่องได้

2.4 การฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง

1) กระบวนการฝึกซ้อมด้านการปรับสมดุลเสียง

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า วงโยธวาทิตทั้ง 3 วง ได้มีกระบวนการฝึกซ้อมในเรื่องความสมดุลของเสียง โดยมุ่งเน้นไปที่กระบวนการฟังเสียงจากเครื่องดนตรีเป็นหลักของเสียง โดยมีกระบวนการฝึกซ้อมในการสร้างความสมดุลของเสียงได้ ดังนี้

- ฝึกการฟังเสียงจากคีย์บอร์ดโดยปรับการเป่าให้เข้ากับเสียงที่ละกลุ่มเครื่อง
- ฝึกการเป่าจากการควบคุมลักษณะเสียง (Articulation)
- ฝึกจากการฟังเสียงเครื่องดนตรีรุ่นพี่ที่มีคุณภาพเสียงที่ดีแล้วปรับความสมดุลเสียงภายในกลุ่มเครื่อง
- ฝึกการฟังจากการไล่ระดับเครื่องดนตรีที่มีเสียงต่ำไล่ขึ้นไปถึงเสียงที่สูง

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่ากระบวนการฝึกซ้อมในด้านของการปรับสมดุลของเสียงสำหรับวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียนนั้นได้มีรูปแบบการฝึกซ้อมที่เน้นวิธีการฟังเสียงต้นแบบที่ดีซึ่งกระบวนการฝึกซ้อมนี้สอดคล้องกับหลักการของ ลาเฟฟ (2001) และวินเทอร์ (2001) ในด้านการพัฒนาทักษะการฟังเสียงเพื่อให้นักเรียนมีแนวคิดในการสร้างเสียงที่ดีและยังสร้างความสมดุลของเสียงให้กับวงได้

2) การนำหลักการจากแบบฝึกหัดมาใช้ในการฝึกซ้อมเพื่อให้เกิดความสมดุลของเสียง สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า วงโยธวาทิตทั้ง 3 วง เลือกใช้ตำราแบบฝึกหัด Essential Element โดยที่โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์จะใช้ตำราแบบฝึกหัด Dynasty Band Book เพิ่มอีก 1 แบบฝึก ซึ่งจะนำแบบฝึกหัดที่มีอยู่ภายในเล่มที่มีส่วนของการเป่าประสานเสียงมาใช้ฝึกกับนักเรียนโดยให้นักเรียนทำความเข้าใจกับเสียงของโน้ตแล้วทำการร้องแล้วถึงทำการเป่า โดยจะเน้นการใช้การควบคุมลักษณะเสียง (Articulation) เข้ามาประกอบการฝึกซ้อม

อภิปรายผล

จากการศึกษาการนำหลักการของแบบฝึกหัดมาใช้ในการซ้อมในด้านของสมดุลของเสียงนั้น พบว่าวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน ได้นำแบบฝึกที่เน้นในด้านของการใช้การควบคุมลักษณะเสียง (Articulation) เพื่อให้นักเรียนได้มีกระบวนการฟังและมีความเข้าใจในการสร้างสมดุลของเสียงที่ดีซึ่งสอดคล้องกับวิธีการฝึกของ เพียร์สัน (Pearson. 2009: ออนไลน์) สวัสดิ์ เงินแย้ม (สุพจน์ เจนณะสมบัติ. 2542; อ้างอิงถึง สวัสดิ์ เงินแย้ม. 2542: 135) และลาเฟฟ (2001) ที่คำนึงถึงทักษะวิธีการฝึกซ้อมในเรื่องของ Articulation เพื่อให้นักเรียนบรรเลงเพลงด้วยเสียงที่มีคุณภาพ การปรับความสมดุลของเสียงภายในวง

3) ปัญหาจากการฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียงและแนวทางการแก้ไขปัญหา

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่าปัญหาของด้านสมดุลเสียงจะแบ่งออกเป็น 2 เรื่อง คือ

- เรื่องจำนวนเครื่องดนตรีที่มีจำกัดทำให้การจัดสรรเครื่องดนตรีเกิดความไม่สมดุลโดยวิธีการแก้ไขปัญหาจะทำการปรับความดัง – เบา (Dynamic) ตามกลุ่มเครื่องดนตรี
- เรื่องการเป่าของนักเรียนเนื่องจากวงโยธวาทิตมีจำนวนนักเรียนใหม่ที่เข้ามาเป็น

จำนวนมากจึงทำให้สมดุลของเสียงจากการเป่าของกลุ่มนักเรียนใหม่ยังได้ไม่เท่ากับนักเรียนรุ่นพี่ ซึ่งวิธีการแก้ไขปัญหาคือผู้ฝึกซ้อมจะทำการฝึกซ้อมมากขึ้นโดยใช้การซ้อมจากการฟังรุ่นพี่แล้วทำการเลียนแบบเสียง

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าปัญหาของการฝึกซ้อมด้านความสมดุลเสียงของวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียนนั้นเกิดจากการจัดสมดุลของเครื่องดนตรีที่มีอยู่อย่างจำกัดและพื้นฐานวิธีการเป่าของกลุ่มนักเรียน ซึ่งวิธีการแก้ไขปัญหาคือผู้ฝึกซ้อมนั้น ได้มีแนวทางในการฝึกซ้อมให้กับนักเรียนในเรื่องของการฟังเป็นหลักเพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจในเรื่องของสมดุลของเสียงที่ดีจากวิธีการฝึกซ้อมของเพียร์สัน (Pearson. 2009: ออนไลน์) ที่คำนึงถึงองค์ประกอบของคุณภาพเสียง ความดัง-เบา การฝึกซ้อมในรูปแบบของ ฮาร์ลเลมม์ (ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ. 2555; อ้างถึงฮาร์ลเลมม์. 1998: 255-256) ตามแผนการฝึกรูปแบบที่ 4 ที่มีตัวอย่างให้ฟังก่อนการฝึกซ้อมเพื่อให้ให้นักเรียนได้มีความเข้าใจที่ดีในการสร้างความสมดุลของเสียง

2.5 การฝึกซ้อมระเบียบแถว

1) วิธีการฝึกซ้อมระเบียบแถว

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่าวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน ได้ให้ความสำคัญกับรายละเอียดการฝึกซ้อมทุกส่วนตั้งแต่เรื่องของการยืน การตั้งท่า (Posture) การตั้งเครื่องดนตรี (Set Up) การขึ้นเครื่องดนตรี (Horn Up) จังหวะการก้าวเท้าออก การก้าวเท้า การซอยเท้า โดยวิธีการฝึกซ้อมใช้วิธีการฝึกซ้อมเลียนแบบจากรุ่นพี่ โดยรุ่นพี่หรือผู้ฝึกซ้อมจะทำการสาธิตวิธีการต่างๆ แล้วให้นักเรียนทุกคนทำตาม แล้วรุ่นพี่หรือผู้ฝึกซ้อมจะทำการตรวจเช็คความถูกต้องเป็นรายบุคคล

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าวิธีการฝึกซ้อมของวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน พบว่าวิธีการซ้อมของผู้ฝึกซ้อมเป็นรูปแบบของการฝึกซ้อมที่มีต้นแบบหรือตัวอย่างที่ดีในการฝึกซ้อมเพื่อให้กลุ่มนักเรียนมีความเข้าใจวิธีการเดินที่ถูกต้องและจะมีการกระจายองค์ความรู้ลงไปสู่ นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งหลักการซ้อมสอดคล้องกับการฝึกซ้อมของ โยโกโตะ (2010) ที่ใช้รูปแบบการฝึกซ้อมแบบรุ่นพี่สู่รุ่นน้องเพื่อเป็นการทบทวนความรู้ของรุ่นพี่ไปในตัว อีกทั้งรูปแบบกระบวนการซ้อมยังสอดคล้องกับรูปแบบของทฤษฎีองค์การแห่งการเรียนรู้ของ เซงเก้ (Senge, 2000, pp. 59 - 79) ที่ใช้ลักษณะ

ขององค์การการเรียนรู้และทำงานร่วมกันระหว่างผู้ฝึกซ้อม กลุ่มนักเรียนรุ่นพี่และกลุ่มนักเรียนรุ่นน้อง

2) การฝึกซ้อมรูปแบบการเดินและวิธีการฝึกซ้อม

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า วงโยธวาทิต ทั้ง 3 โรงเรียนได้ทำการฝึกซ้อมรูปแบบการเดิน ดังนี้

- การเดินแถวก้าวช่วงสั้น (Short March)
- การเดินแถวก้าวชะลอจังหวะ (Slow March)
- การเดินแถวอัตราจังหวะเร็ว (Quick March)

ซึ่งการเดินทั้ง 3 รูปแบบ วิธีการฝึกซ้อมของวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน จะมีวิธีการฝึกซ้อมเป็น 1 ห้องเพลงหรือ 4 ก้าว โดยการฝึกนั้นจะทำการเช็ครายละเอียดของการก้าวท่าทางการเดินแล้วจึงค่อยๆเพิ่มจังหวะห้องเพลงเพิ่มเข้าไปและทำการฝึกซ้อมซ้ำๆเพื่อให้นักเรียนเกิดความชำนาญ

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียนทำการฝึกการเดินตามรูปแบบที่มีความสอดคล้องกับ เกณฑ์การประกวดวงโยธวาทิตประเภทเดินแถวมาร์ชชิง (กรมพลศึกษา. 2558: 67-76) ที่ระบุกำหนดรูปแบบการเดินในลักษณะต่างๆและกระบวนการฝึกซ้อมยังสอดคล้องกับแนวทางการฝึกของ อภิชัย เลี่ยมทอง (2555: 29-38) และ ศุภมิตร ประสบเกียรติ (2559: ออนไลน์) ที่คำนึงถึงการฝึกซ้อมที่ฝึกซ้อมจากหวั่นที่ซ้ำแล้วจึงพัฒนาความเร็วขึ้นและไม่ละเลยที่จะต้องทำการฝึกซ้อมซ้ำๆเพื่อให้เกิดความชำนาญ

3) การฝึกซ้อมรูปแบบการเลี้ยวและวิธีการฝึกซ้อม

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า วงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียนได้ทำการฝึกรูปแบบการเลี้ยว ดังนี้

- การเลี้ยวไปพัด
- การเลี้ยวหักฉาก
- การเลี้ยววิ่งฝั่ง
- การเลี้ยวกลับตัว

ซึ่งวิธีการฝึกซ้อมผู้ฝึกซ้อมจะทำการสาธิตวิธีการให้กับหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี (Section Leader) แล้วจะเริ่มการฝึกจากจังหวะที่ช้าก่อนทุกครั้งแล้วจึงค่อยๆเพิ่มความเร็วของจังหวะ จากนั้นจึงทำการตรวจเช็คความถูกต้องกับหัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรีแล้วจึงมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มเครื่องไปทำการฝึกซ้อม

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน ได้ทำการฝึกรูปแบบการเลี้ยวที่มีความสอดคล้องกับ เกณฑ์การประกวดวงโยธวาทิตประเภทเดินแถวมาร์ชชิง (กรมพลศึกษา. 2558: 67-76) ที่ระบุกำหนดรูปแบบการเลี้ยว

โดยการฝึกซ้อมของวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียนมีรูปแบบการสอนที่ผู้ฝึกซ้อมถ่ายทอดการสอนให้กับกลุ่มนักเรียนซึ่งการวิธีการฝึกซ้อมนั้นสอดคล้องกับแนวคิดการฝึกซ้อมของ โยโกโตะ (2010) ที่เป็นรูปแบบระบบการสอนจากรุ่นพี่สู่รุ่นน้องโดยทำการจัดการฝึกซ้อมร่วมกันได้

4) ปัญหาจากการซ้อมระเบียบแถวและวิธีการแก้ปัญหา

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาในเรื่องของการซ้อมระเบียบแถวของวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียน ได้พบปัญหา ดังนี้

- การรวมวงของนักเรียนที่จะมาฝึกซ้อมมาไม่ครบ ซึ่งมีแนวทางการแก้ไข โดยการให้จัดสรรการฝึกซ้อมในวันที่มีนักเรียนมาฝึกมากที่สุดและทำการฝึกซ้อมในช่วงของการเข้าค่ายพักแรม
- สรีระร่างกายของนักเรียนที่ไม่เท่ากัน ทำให้การเดินไม่มีความสง่างาม ซึ่งแนวทางการแก้ไข ผู้ฝึกซ้อมจะทำการแยกการฝึกเป็นรายบุคคลแล้วแนะนำวิธีการเฉพาะทางตามสรีระร่างกายของนักเรียนคนนั้นๆ
- ความไม่พร้อมเพรียงระหว่างกลุ่มนักเรียนใหม่กับกลุ่มนักเรียนเก่า ซึ่งแนวทางการแก้ไขทำโดยการให้กลุ่มนักเรียนเก่าหรือผู้ฝึกซ้อมทำการสาธิตกลุ่มนักเรียนใหม่ดูแล้วปฏิบัติตามและทำการฝึกเพิ่มจนเกิดความชำนาญ

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าวงโยธวาทิตทั้ง 3 โรงเรียนพบปัญหาในส่วนของเรื่องการซ้อมระเบียบแถวที่ไม่มีความพร้อมกัน ผู้ฝึกซ้อมจึงแก้ปัญหาด้วยวิธีการฝึกซ้อมซ้ำๆเพื่อให้นักเรียนเกิดความ

เข้าใจและความชำนาญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการฝึกซ้อมของ ณรุทธิ์ สุทธจิตต์ (2535: 141-143) ที่ให้ความสำคัญของการฝึกซ้อมเป็นประจำเพื่อให้เกิดทักษะ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. การศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง ระหว่างปีพ.ศ. 2557 - 2559 ในครั้งนี้ได้ศึกษาถึงกระบวนการฝึกซ้อมที่มุ่งเน้นในเรื่องของการประกวดวงโยธวาทิตระดับชิงถ้วยพระราชทานฯ จากเกณฑ์การประกวดที่กำหนดขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางให้ผู้สนใจศึกษาเพิ่มเติมนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับวงโยธวาทิตของผู้ศึกษา

2. ผลการวิจัยในครั้งนี้ยังสามารถนำวิธีการกระบวนการฝึกซ้อมพัฒนางวงโยธวาทิตที่ต้องการฝึกวิธีการซ้อมวงโยธวาทิตในรูปแบบการเดินแถวมาร์ชชิ่ง เพื่อการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตมีความเป็นมาตรฐานที่ดี

ข้อเสนอแนะเพื่องานวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภทรูปแบบการแปรขบวน (Display) เพื่อเป็นแนวทางให้สำหรับวงโยธวาทิตที่มีความพร้อมกับรูปแบบการแข่งขันที่มีการใช้ทักษะการแปรขบวนและความสามารถในระดับที่สูงขึ้นจากการแข่งขันประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง

2. การศึกษาการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา สำหรับการเข้ารับการประกวดระดับนานาชาติ (International) เพื่อเป็นแนวทางให้กับวงโยธวาทิตที่ได้เป็นตัวแทนชนะเลิศจากประเทศไทยในการศึกษาระเบียบการ กติกาการแข่งขัน เกณฑ์การประกวดระดับนานาชาติ แนวคิดวิธีการฝึกซ้อมสำหรับใช้ในการประกวดวงโยธวาทิตระดับนานาชาติ (International)

บรรณานุกรม

- กฤษณ์ ภูริเทเวศร์. (2550). *สภาพและปัญหาการเตรียมวงโยชวาทิตในระดับมัธยมศึกษา เพื่อเข้าร่วมการประกวดวงโยชวาทิตซึ่งถวายเป็นพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ครั้งที่ 25 ประจำปี 2550*. ปริญญาโท วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). *แนวทางการจัดประกวดวงโยชวาทิต*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: เอส.ออฟเซต กราฟฟิคดีไซน์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *หนังสือสำหรับค้นคว้าวงโยชวาทิตระดับมัธยมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เกษม ทิพย์เมธากุล. (2559, 29 ตุลาคม). สัมภาษณ์โดย ณรงค์วิทย์ พงกษาศิลป์.
- ไขแสง สุขะวัฒน์. (2554). *สังคตินิยมว่าด้วยเครื่องดนตรีของวงดุริยางค์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2535). *สาระดนตรีศึกษา : แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐรัตน์ ทฤษฎีคุณ. (2555). *การฝึกซ้อมวงซิมโฟนิคแบนด์ระดับมัธยมศึกษาเพื่อการประกวด*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ดนตรี). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2551). *องค์การแห่งความรู้: จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ The Knowledge Organization: From Concept to Practice*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทรรัตน์.
- ชนาคาร แพทย์วงศ์. (2541). *การศึกษาแผนการฝึกและการคัดเลือกนักดนตรีสำหรับวงโยชวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ดนตรี). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย. (2553). *การบริหารวิชาการดนตรี*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินติ้ง เฮาส์.
- นิพัทธ์ กาญจนะหุต. (2559, 26 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย ณรงค์วิทย์ พงกษาศิลป์ ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญดี บุญญากิจ; และคนอื่นๆ. (2547). *การจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: จีรวัฒน์ เอ็กซ์เพรส.

- ปาริชาติ คุณปลื้ม. (2548). *การพัฒนารูปแบบขององค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- เผ่าพันธ์ อำนาจธรรม. (2559, 6 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์โดย ณรงค์วิทย์ พงกษาศิลป์ ที่มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไพรัช มากกาญจนกุล. (2531). *วงดุริยางค์วงโยชวาทิต*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นีลนาราการพิมพ์.
- ภาสกร สุวรรณพันธ์. (2559). *การจัดแผนการฝึกโยชวาทิต*. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2559, จาก <http://marchingthailand.blogspot.com/p/1.html>
- มังกร จินดาวัฒน์. (2546). *การศึกษาการจัดการวงโยชวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตมูลนิธิดนเคเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ดนตรี). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- วิจารณ์ พานิช. (2559). *การจัดการความรู้ Knowledge Management (KM)*. สืบค้นเมื่อ 14 พฤษภาคม 2559, จาก http://huahin.dusit.ac.th/bg/KM/KM_Article.pdf
- วิทยาลัยการดนตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. (2558). *ระเบียบการว่าด้วยการประกวดวงโยชวาทิตนักเรียนชิงถ้วยพระราชทานฯ*. สืบค้นเมื่อ 4 เมษายน 2559, จาก E-mail: kaeita.thipthanom@gmail.com
- ศุภมิตร ประสบเกียรติ. (2559). *ศิลปะแห่งการซ้อมดนตรีที่ดี : กฎ 10 ข้อ*. สืบค้นเมื่อ 8 พฤษภาคม 2559, จาก http://mcpswis.mcp.ac.th/html_edu/cgi-bin/mcp/main_php/print_informed.php?id_count_inform=17438
- สธน โรจนตระกูล. (2554). *การจัดการวงโยชวาทิต(Marching Band Management)*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สธน โรจนตระกูล. (2554). *เทคนิคการพัฒนางวงโยชวาทิต(Technics an Development Marching Band)*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สธน โรจนตระกูล. (2554). *ดนตรีภาคสนาม(Field Music)*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุกรี เจริญสุข. (2539). *ดนตรีและเครื่องดนตรีของชาวสยาม*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: Dr.Sax.
- สุรัตน์ ดวงชาทม. (2549). *การพัฒนาสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้: กรณีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

- สุพจน์ เจณะสมบัติ. (2542). การศึกษาการบริหารกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดการวงโยธวาทิตของ
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลชนะเลิศแห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ.2539-2542.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
- สุภาวดี เพ็ชรสกุล. (2546). ศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังขององค์กรแห่งการเรียนรู้:
โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยประเภทสายสามัญ ในเขต
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพมนุษย์).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- อพาดา สุวรรณโรจน์. (2548). การรับรู้ของบุคลากรในองค์กรแห่งการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(จิตวิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- อนุรักษ์ บุญจะ. (2539). วงโยธวาทิตกองทัพเรือ THE ROYAL THAI NAVY MILITARY BAND.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
ถ่ายเอกสาร.
- อภิชัย เลี่ยมทอง. (2555, มกราคม-มิถุนายน). หลักสำคัญสำหรับการฝึกซ้อมดนตรีเพื่อประสิทธิภาพ
สูงสุด. วารสารดนตรีรังสิต. 7(1): 29-38.
- Feist, Jonathan. (2006). *How to Rehearsal your Band*. สืบค้นเมื่อ 27 มีนาคม 2559, จาก
<http://www.artistshousemusic.org/articles/how+to+rehearse+your+band>
- Garofalo, Robert. (1976). *Blueprint for band*. Washington, DC: J. Weston Walch Publisher
Portland, Maine.
- Goto, Yo (2010). *The Secret Revealed: Japanese Ideas for Band Teaching and Their Practical
Use for Your Classroom*. Midwest. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2559, จาก
www.midwestclinic.org
- LaFave, Alan. (2001). Preparing the Band for Contest. ใน *Sportlight on Teaching Band*. 39-
40. UK: The National Association for Music Education.
- Pearson, Bruce. (2009). *Rehearsing the very young band*. สืบค้นเมื่อ 27 มีนาคม 2559, จาก
http://www.brucepearsonmusic.com/articles/RehearsingTheVeryYoungBand_Pt1.pdf

Senge, P.M. (1990). *The fifth discipline*. สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2559, จาก

<http://www.tistr.or.th/km/document/Peter%20Senge.pdf>

Winters, Patrick. (2001). Building Ensemble Musicianship for Your Concert Band. ใน *Sportlight on Teaching Band*. 61-63. UK: The National Association for Music Education.

ภาคผนวก ก

- แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยแบบสัมภาษณ์
(สำหรับผู้ควบคุมวงโยธวาทิต)
- แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยแบบสัมภาษณ์
(สำหรับผู้ฝึกซ้อมวงโยธวาทิต)
 - แบบสัมภาษณ์ (สำหรับผู้ควบคุมวงโยธวาทิต)
 - แบบสัมภาษณ์ (สำหรับผู้ฝึกซ้อมวงโยธวาทิต)
- แบบสัมภาษณ์กรรมการผู้ตัดสิน (เกณฑ์การประกวดวงโยธวาทิตประเพณีราชซึ่ง)

แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยแบบสัมภาษณ์
(สำหรับผู้ควบคุมวงโยธวาทิต)

เรื่อง การศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา
กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ
ประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง ระหว่างปีพ.ศ. 2557 - 2559

คำชี้แจง : แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัยเรื่อง การศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง ระหว่างปีพ.ศ. 2557 - 2559 เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อคำถาม มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งกำหนดการประเมินความเที่ยงตรงในตอนที่1และ2 โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- +1 = หัวข้อคำถามนั้นมีคุณภาพและมีความเหมาะสม
 0 = ไม่แน่ใจว่าหัวข้อคำถามนั้นมีคุณภาพและมีความเหมาะสม
 -1 = หัวข้อคำถามนั้นไม่มีคุณภาพและไม่มีความเหมาะสม

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านว่าคำถามมีความสอดคล้องหรือถูกต้องเพียงใด

ข้อ	ข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่ แน่ใจ	ไม่เหมาะสม	
ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป					
1.	ชื่อ - นามสกุล				
2.	อายุ - เพศ				
3.	ตำแหน่งการทำงาน / วิทยฐานะ				
4.	สถานที่ทำงานปัจจุบัน				
5.	ระดับการศึกษา / วุฒิการศึกษา / วิชาเอก				
6.	ประสบการณ์ด้านการสอนวงโยธวาทิต				
7.	ผลงานด้านส่งเข้าประกวดวงโยธวาทิต				

ข้อ	ข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เหมาะสม	
ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ในการทำข้อมูลการทำวิจัย					
1.	การวางแผนการฝึกซ้อม				
	1.1 การวางแผนในช่วงเปิดภาคเรียน ท่านมีวิธีการจัดการวางแผนการฝึกซ้อม อย่างไรบ้าง (อธิบายเป็นรายวันและ ช่วงเวลา รวมถึงรายละเอียดในการ ฝึกซ้อมของแต่ละช่วงเวลา)				
	1.2 การวางแผนในช่วงปิดภาคเรียน ท่านมีวิธีการจัดการวางแผนการฝึกซ้อม อย่างไรบ้าง (อธิบายเป็นรายวันและ ช่วงเวลา รวมถึงรายละเอียดในการ ฝึกซ้อมของแต่ละช่วงเวลา)				
	1.3 หลักการคัดเลือกเพลงสำหรับการ ประกวดแข่งขันท่านมีวิธีการคัดเลือกบท เพลงอย่างไร				
	1.4 ปัญหาที่ท่านได้พบจากการจัดการ วางแผนการซ้อมมีหรือไม่ อย่างไรและมี วิธีการแก้ปัญหานั้นอย่างไร				
2.	การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง				
	2.1 ท่านมีหลักการที่พัฒนาการฝึกซ้อม ด้านคุณภาพเสียงให้เหมาะสมกับการเข้า ประกวดและท่านมีหลักการฝึกทักษะ อย่างไรบ้าง				
	2.2 ท่านเลือกใช้แบบฝึกหัดใดประกอบใน การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง				

ข้อ	ข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เหมาะสม	
ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ในการทำข้อมูลการทำวิจัย (ต่อ)					
3.	การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ				
	3.1 ท่านมีวิธีการจัดสัดส่วนเครื่องกระทบอย่างไรบ้าง				
	3.2 ท่านเลือกใช้แบบฝึกหัดใดในการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ				
	3.3 ท่านได้ทำการติดตามผลและประเมินการฝึกซ้อมหรือไม่และวิธีการประเมินอย่างไร				
4.	การฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง				
	4.1 ท่านจัดสัดส่วนจำนวนเครื่องดนตรีวงโยชวาทิตอย่างไร เพื่อให้เกิดความสมดุลของเสียงของวงโยชวาทิต				
	4.2 ท่านเลือกใช้แบบฝึกหัดใดในการฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง				
	4.3 ท่านได้ทำการติดตามผลและประเมินการฝึกซ้อมหรือไม่และวิธีการประเมินอย่างไร				
5.	การฝึกซ้อมระเบียบแถว				
	5.1 ท่านมีรูปแบบการจัดแถวในรูปแบบใด				
	5.2 การออกแบบลูกเล่นการเดินแถวท่านใช้แนวความคิดจากสิ่งใด				
	5.3 ท่านได้ทำการติดตามผลและประเมินการฝึกซ้อมหรือไม่และวิธีการประเมินอย่างไร				

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสัมภาษณ์

วัน...../...../.....

แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยแบบสัมภาษณ์
(สำหรับผู้ฝึกซ้อมวงโยธวาทิต)

เรื่อง การศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา

กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ

ประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง ระหว่างปีพ.ศ. 2557 - 2559

คำชี้แจง : แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัยเรื่อง การศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง ระหว่างปีพ.ศ. 2557 - 2559 เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อคำถาม มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งกำหนดการประเมินความเที่ยงตรงในตอนที่ 1 และ 2 โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- +1 = หัวข้อคำถามนั้นมีคุณภาพและมีความเหมาะสม
 0 = ไม่แน่ใจว่าหัวข้อคำถามนั้นมีคุณภาพและมีความเหมาะสม
 -1 = หัวข้อคำถามนั้นไม่มีคุณภาพและไม่มีความเหมาะสม

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านว่าคำถามมีความสอดคล้องหรือถูกต้องเพียงใด

ข้อ	ข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่ แน่ใจ	ไม่เหมาะสม	
ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป					
1.	ชื่อ - นามสกุล				
2.	อายุ - เพศ				
3.	ตำแหน่งการทำงาน / วิทยฐานะ				
4.	สถานที่ทำงานปัจจุบัน				
5.	ระดับการศึกษา / วุฒิการศึกษา / วิชาเอก				
6.	ประสบการณ์ด้านการสอนวงโยธวาทิต				
7.	สามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีได้บ้าง				

ข้อ	ข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เหมาะสม	
ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ในการทำข้อมูลการทำวิจัย					
1.	การวางแผนการฝึกซ้อม				
	1.1 ท่านได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกซ้อมและลำดับเนื้อหาการฝึกซ้อมร่วมกับผู้ควบคุมวงโยธวาทิตหรือไม่อย่างไร (อธิบาย)				
	1.2 ท่านมีระยะเวลาการฝึกซ้อมรวมวงแต่ละครั้งนานเท่าไรและท่านวางแผนการฝึกซ้อมรวมวงอย่างไร (อธิบาย)				
	1.3 ท่านมีระยะเวลาการฝึกซ้อมกลุ่มย่อยเป็นอย่างไรและทำการวางแผนการฝึกซ้อมกลุ่มย่อยอย่างไร (อธิบาย)				
	1.4 ท่านพบอุปสรรคปัญหาด้านการวางแผนการฝึกซ้อมหรือไม่และมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร				
2.	การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง				
	2.1 ท่านมีวิธีการหรือกระบวนการอย่างไรในการฝึกซ้อมให้นักดนตรีมีการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงที่ดี (อธิบาย)				
	2.2 ท่านได้นำหลักการหรือแบบฝึกหัดใดในการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง (อธิบาย)				
	2.3 ท่านพบปัญหาจากการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงหรือไม่ อย่างไรและมีวิธีการแก้ปัญหอย่างไร				

ข้อ	ข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เหมาะสม	
ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ในการทำข้อมูลการทำวิจัย (ต่อ)					
3.	การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่อง กระทบ				
	3.1 ท่านมีวิธีการฝึกซ้อมอย่างไรเพื่อให้ เกิดคุณภาพทางด้านเสียงเครื่องกระทบ (อธิบาย)				
	3.2 ท่านได้ใช้แบบฝึกหัดใด เข้ามาใช้ ในการฝึกซ้อมเพื่อให้เกิดคุณภาพเสียง ของเครื่องกระทบ (อธิบาย)				
	3.3 ท่านพบปัญหาจากการฝึกซ้อม ด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบหรือไม่ อย่างไรและมีวิธีการแก้ไขปัญห อย่างไร				
4.	การฝึกซ้อมด้านความสมดุลของ เสียง				
	4.1 ในด้านการปรับสมดุลของเสียง ภายในวงโยธวาทิต ท่านมีกระบวนการ ฝึกซ้อมอย่างไร				
	4.2 ท่านได้นำใช้หลักการหรือ แบบฝึกหัดแบบใดในการฝึกซ้อมด้าน ความสมดุลของเสียง				
	4.3 ท่านพบปัญหาจากการฝึกซ้อมด้าน ความสมดุลของเสียงหรือไม่ อย่างไร และมีวิธีการแก้ไขปัญหอย่างไร				

ข้อ	ข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	ไม่เหมาะสม	
ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ในการทำข้อมูลการทำวิจัย (ต่อ)					
5	การฝึกซ้อมระเบียบแถว				
	5.1 ท่านทำการฝึกซ้อมระเบียบแถวอย่างไรบ้าง (อธิบาย)				
	5.2 ท่านทำการฝึกซ้อมการเดินในรูปแบบใดบ้างและมีวิธีการฝึกอย่างไร				
	5.3 ท่านทำการฝึกซ้อมการเลี้ยวในรูปแบบใดบ้างและมีวิธีการฝึกอย่างไร				
	5.4 ท่านพบปัญหาจากการฝึกซ้อมระเบียบแถวหรือไม่ อย่างไรและมีวิธีการแก้ปัญหามาอย่างไร				

ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสัมภาษณ์

วัน...../...../.....

แบบสัมภาษณ์ (สำหรับผู้ควบคุมวงโยธวาทิต)

เรื่อง การศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา

กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ

ประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง ระหว่างปีพ.ศ. 2557 – 2559

แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ปลายเปิดเกี่ยวกับข้อมูลการทำงานวิจัย

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนตัว

1. ชื่อ.....นามสกุล.....
 2. อายุ.....ปี เพศ.....
 3. ตำแหน่งการทำงาน/วิทยฐานะ.....
 4. สถานที่ทำงาน.....
 5. ระดับการศึกษา.....วุฒิการศึกษา.....วิชาเอก.....
 6. ประสบการณ์ด้านการสอนวงโยธวาทิต.....ปี
 7. ผลงานด้านการส่งเข้าประกวดวงโยธวาทิต
-
-
-

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ปลายเปิดเกี่ยวกับข้อมูลการทำงานวิจัย โดยมุ่งเน้นในเรื่องดังนี้

1. การวางแผนการฝึกซ้อม
2. การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง
3. การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ
4. การฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง
5. การฝึกซ้อมระเบียบแถว

1. การวางแผนการฝึกซ้อม

สำหรับการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตที่มีประสิทธิภาพการวางแผนตารางการฝึกซ้อมก็เป็นส่วนสำคัญเพื่อให้การจัดการฝึกซ้อมให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ท่านได้มีกระบวนการขั้นตอนการจัดการวางแผนการฝึกซ้อมไว้เช่นไร

- 1.1 การวางแผนในช่วงเปิดภาคเรียน ท่านมีวิธีการจัดการวางแผนการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง (อธิบายเป็นรายวันและช่วงเวลา รวมถึงรายละเอียดในการฝึกซ้อมของแต่ละช่วงเวลา)
- 1.2 การวางแผนในช่วงปิดภาคเรียน ท่านมีวิธีการจัดการวางแผนการฝึกซ้อมอย่างไรบ้าง (อธิบายเป็นรายวันและช่วงเวลา รวมถึงรายละเอียดในการฝึกซ้อมของแต่ละช่วงเวลา)
- 1.3 หลักการคัดเลือกเพลงสำหรับการประกวดแข่งขันท่านมีวิธีการคัดเลือกบท เพลงอย่างไร
- 1.4 ปัญหาที่ท่านได้พบจากการจัดการวางแผนการซ้อมมีหรือไม่ อย่างไรและมีวิธีการแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร

2. การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง

- 2.1 ท่านมีหลักการที่พัฒนาการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงให้เหมาะสมกับการเข้าประกวดและท่านมีหลักการฝึกทักษะอย่างไรบ้าง
- 2.2 ท่านเลือกใช้แบบฝึกหัดใดประกอบในการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง

3. การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ

- 3.1 ท่านมีวิธีการจัดสัดส่วนเครื่องกระทบอย่างไรบ้าง
- 3.2 ท่านเลือกใช้แบบฝึกหัดใดในการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ
- 3.3 ท่านได้ทำการติดตามผลและประเมินผลการฝึกซ้อมหรือไม่และมีวิธีการประเมินอย่างไร

4. การฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง

- 4.1 ท่านจัดสัดส่วนจำนวนเครื่องดนตรีวงโยธวาทิตอย่างไร เพื่อให้เกิดความสมดุลของเสียงของวงโยธวาทิต
- 4.2 ท่านเลือกใช้แบบฝึกหัดใดในการฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง

4.3 ท่านได้ทำการติดตามผลและประเมินผลการฝึกซ้อมหรือไม่และมีวิธีการประเมินผลอย่างไร

5. การฝึกซ้อมระเบียบแถว

5.1 ท่านมีรูปแบบการจัดแถวในรูปแบบใด

5.2 การออกแบบลูกเล่นการเดินแถวท่านใช้แนวคิดจากสิ่งใด

5.3 ท่านได้ทำการติดตามผลและประเมินผลการฝึกซ้อมอย่างไร

วัน/เดือน/ปีที่สัมภาษณ์.....

สถานที่การสัมภาษณ์.....

แบบสัมภาษณ์ (สำหรับผู้ฝึกซ้อมวงโยธวาทิต)

เรื่อง การศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตระดับชั้นมัธยมศึกษา

กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ

ประเภทเดินแถวมาร์ชชิ่ง ระหว่างปีพ.ศ. 2557 – 2559

แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ปลายเปิดเกี่ยวกับข้อมูลการทำงานวิจัย

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนตัว

1. ชื่อ.....นามสกุล.....
 2. อายุ.....ปี เพศ.....
 3. ตำแหน่งการทำงาน/วิทยฐานะ.....
 4. สถานที่ทำงาน.....
 5. ระดับการศึกษา.....วุฒิการศึกษา.....วิชาเอก.....
 6. ประสบการณ์ด้านการสอนวงโยธวาทิต.....ปี
 7. ปฏิบัติเครื่องดนตรีใดบ้าง
-
-
-

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ปลายเปิดเกี่ยวกับข้อมูลการทำงานวิจัย โดยมุ่งเน้นในเรื่องดังนี้

1. การวางแผนการฝึกซ้อม
2. การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง
3. การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ
4. การฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง
5. การฝึกซ้อมระเบียบแถว

ในการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตสำหรับการประกวดนั้น กระบวนการฝึกซ้อมในด้านต่าง ๆ มีความสำคัญ ซึ่งกระบวนการฝึกซ้อมให้สอดคล้องกับแนวทางการตัดสินการประกวดนั้น ผู้ฝึกซ้อมต้องให้ความสำคัญในรายละเอียดและกำหนดแนวทางการฝึกซ้อมเพื่อให้วงโยธวาทิตเกิดผลลัพธ์ไปสู่ความสำเร็จ โดยมีแนวทางการฝึกซ้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การวางแผนการฝึกซ้อม

- 1.1 ท่านได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกซ้อมและลำดับเนื้อหาการฝึกซ้อมร่วมกับผู้ควบคุมวงโยธวาทิตหรือไม่ อย่างไร (อธิบายรายละเอียด)
- 1.2 ท่านมีระยะเวลาการฝึกซ้อมรวมวงแต่ละครั้งนานเท่าไรและท่านวางแผนการฝึกซ้อมรวมวงอย่างไร (อธิบายรายละเอียด)
- 1.3 ท่านมีระยะเวลาการฝึกซ้อมกลุ่มย่อยเป็นอย่างไรและทำการวางแผนการฝึกซ้อมกลุ่มย่อยอย่างไร (อธิบายรายละเอียด)
- 1.4 ท่านพบอุปสรรคปัญหาด้านการวางแผนการฝึกซ้อมหรือไม่และมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร

2. การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง

- 2.1 ท่านมีวิธีการหรือกระบวนการอย่างไรในการฝึกซ้อมให้นักดนตรีมีการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงที่ดี (อธิบายรายละเอียด)
- 2.2 ท่านได้นำหลักการหรือแบบฝึกหัดใดในการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียง (อธิบายรายละเอียด)
- 2.3 ท่านพบปัญหาจากการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงหรือไม่อย่างไรและมีวิธีการแก้ไขปัญหอย่างไร

3. การฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบ

- 3.1 ท่านมีวิธีการฝึกซ้อมอย่างไรเพื่อให้เกิดคุณภาพทางด้านเสียงเครื่องกระทบ(อธิบายรายละเอียด)
- 3.2 ท่านได้ใช้แบบฝึกหัดใด เข้ามาใช้ในการฝึกซ้อมเพื่อให้เกิดคุณภาพเสียงของเครื่องกระทบ (อธิบายรายละเอียด)
- 3.3 ท่านพบปัญหาจากการฝึกซ้อมด้านคุณภาพเสียงเครื่องกระทบหรือไม่ อย่างไรและมีวิธีการแก้ไขปัญหอย่างไร

4. การฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง
 - 4.1 ในด้านการปรับสมดุลของเสียงภายในวงโยธวาทิต ท่านมีกระบวนการฝึกซ้อมอย่างไร
 - 4.2 ท่านได้นำใช้หลักการหรือแบบฝึกหัดแบบใดในการฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียง
 - 4.3 ท่านพบปัญหาจากการฝึกซ้อมด้านความสมดุลของเสียงหรือไม่ อย่างไรและมีวิธีการแก้ไขปัญหอย่างไร

5. การฝึกซ้อมระเบียบแถว
 - 5.1 ท่านทำการฝึกซ้อมระเบียบแถวอย่างไรบ้าง (อธิบายรายละเอียด)
 - 5.2 ท่านทำการฝึกซ้อมการเดินในรูปแบบใดบ้างและมีวิธีการฝึกอย่างไร
 - 5.3 ท่านทำการฝึกซ้อมการเลี้ยวในรูปแบบใดบ้างและมีวิธีการฝึกอย่างไร
 - 5.4 ท่านพบปัญหาจากการฝึกซ้อมระเบียบแถวหรือไม่ อย่างไรและมีวิธีการแก้ไขปัญหอย่างไร

วัน/เดือน/ปีที่สัมภาษณ์.....

สถานที่การสัมภาษณ์.....

แบบสัมภาษณ์กรรมการผู้ตัดสิน (เกณฑ์การประกวดวงโยธวาทิตประเภทมาร์ชชิ่ง)

จากเกณฑ์การประกวดวงโยธวาทิตประเภทมาร์ชชิ่ง โดยมีเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นมาจากหลักเกณฑ์การตัดสินในหมวดที่ 6 จึงขอแนวทางจากหลักเกณฑ์ในการประกวดจากคณะกรรมการว่ามีแนวทางไปในทิศทางใด เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการประกอบการฝึกซ้อม โดยมี 7 หลักเกณฑ์ ดังนี้

1. ในส่วนของดนตรี (Music) ท่านมีหลักเกณฑ์ในการประเมินอย่างไร ในด้านดังต่อไปนี้
 - 1.1 คุณภาพเสียง (Tone Quality)
 - 1.2 ระดับเสียง (Intonation)
 - 1.3 ความดัง – เบา (Dynamics)
 - 1.4 การควบคุมระดับเสียง (Articulation)
 - 1.5 เทคนิค (Technique)
 - 1.6 การควบคุมอัตราจังหวะความเร็ว (Rhythm and Tempo)
 - 1.7 ความสมดุลของเสียง (Balance and Ensemble)
 - 1.8 วรรณกรรมดนตรี (Music Literature)
 - 1.9 การแสดงออกทางด้านดนตรี (Creativity)
2. ในส่วนของเครื่องกระทบ (Percussion) ท่านมีหลักเกณฑ์ในการประเมินอย่างไร
 - 2.1 บทเพลงที่ใช้ในการแสดง (Repertoire)
 - 2.2 ระดับเสียง (Intonation)
 - 2.3 ความสมดุล (Balance and Ensemble)
 - 2.4 การควบคุมอัตราจังหวะความเร็ว (Rhythm and Tempo)
 - 2.5 ทักษะส่วนบุคคล (Individual skill)
 - 2.6 ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)
3. ในส่วนของภาพ (Visual) ท่านมีหลักเกณฑ์ในการประเมินอย่างไร
 - 3.1 ภาพรวมและผลสอดคล้องการแสดง (General Effect)
 - 3.2 รูปแบบการแสดง (form & style show)
4. ในส่วนของเครื่องกระทบ (Percussion) ท่านมีหลักเกณฑ์ในการประเมินอย่างไร
 - 4.1 บทเพลงที่ใช้ในการแสดง (General Effect)
 - 4.2 รูปแบบการแสดง (Individual skill)
 - 4.3 ความคิดสร้างสรรค์ (Creative)

5. การบรรเลงมาร์ชชิ่ง (Marching)
 - 5.1 คุณภาพเสียงดนตรี
 - 5.2 คุณภาพเสียงเครื่องกระทบ
6. การจัดหมวดหมู่เครื่องดนตรีและบรรเลงอย่างสมดุล
 - 6.1 ทำนองเพลงที่บรรเลง
7. ความสามารถของคณากรดีเล่น
 - 7.1 พิจารณาจากการใช้สัญญาณคำสั่งแบบสากล
 - 7.2 เทคนิคการใช้สื่อความหมาย
 - 7.3 ความคิดสร้างสรรค์
 - 7.4 ความสวยงาม และ ความสง่างามตลอดช่วงระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการบรรเลงดนตรีสนาม (Marching)
8. ด้านแถวและระเบียบการเดินแถว ได้แก่
 - (ก) การเดิน Slow March
 - (ข) การเดิน Quick March
 - (ค) การเดิน Short March
 - (ง) การสลับแถวหรือการกลับตัวแบบอังกฤษและแบบอเมริกันโดยต้องแสดงทั้งสองแบบ
 - (ฉ) การชอยเท้าสูง
 - (ช) การเลี้ยวใบพัด
 - (ซ) การเลี้ยวหักฉาก
 - (ฌ) การเลี้ยวแบบรั้งฝั่ง หรือแบบตาราง

ภาคผนวก ข

- รายนามผู้เชี่ยวชาญ

- ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ควบคุมวงโยธาวิฑิต
- ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ฝึกซ้อมวงโยธาวิฑิต

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจารย์ ดร.พิมลมาศ พร้อมสุขกุล อาจารย์ภาควิชาพื้นฐานดนตรี
วิทยาลัยการดนตรีมหาวิทยาลัย
ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. อาจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา อาจารย์ภาควิชาการวัดผลและวิจัย
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์เกษม ทิพย์เมธากุล ผู้เชี่ยวชาญการตัดสินการประกวด
วงโยธวาทิตและอาจารย์พิเศษดนตรี
ตะวันตกเครื่องกระทบ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตาราง 1 ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ควบคุม
วงโยธวาทิต

คำถาม ข้อที่	ประเด็น หัวข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	การแปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
2	1	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
3	1	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
4	1	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
5	2	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
6	2	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
7	3	+1	+1	0	0.66	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
8	3	+1	+1	0	0.66	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
9	3	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
10	4	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
11	4	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
12	4	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
13	5	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
14	5	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
15	5	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้

ตาราง 2 ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ฝึกซ้อม
วงโยธวาทิต

คำถาม ข้อที่	วัตถุประสงค์ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของ			IOC	การแปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	+1	+1	0	0.66	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
2	1	+1	+1	0	0.66	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
3	1	+1	0	0	0.66	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
4	1	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
5	2	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
6	2	+1	+1	0	0.66	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
7	2	+1	+1	0	0.66	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
8	3	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
9	3	+1	+1	0	0.66	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
10	3	+1	+1	0	0.66	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
11	4	+1	+1	0	0.66	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
12	4	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
13	4	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
14	5	+1	+1	0	0.66	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
15	5	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
16	5	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้
17	5	+1	+1	+1	1	สอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้

ภาคผนวก ค

- หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
- หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 0519.12/ 3744

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

5 กรกฎาคม 2559

เรื่อง ขออนุญาตขอพระราชทานเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราชบพิธ

เนื่องด้วย นายณรงศ์วิทย์ พุกกาศิลป์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา (ดนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต ระดับชั้นมัธยมศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภท เดินแถวมาร์ชชิ่ง ระหว่างปี พ.ศ. 2557 - 2559" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิขณันต์เศก ย่านเดิม เป็นอาจารย์ ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้แบบสัมภาษณ์ กับอาจารย์ ผู้ควบคุมวงโยธวาทิต และผู้ฝึกซ้อมวงโยธวาทิต เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่ห้องโยธวาทิต ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2559 ถึงเดือนกันยายน 2559 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียด ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรินทร์ ชัยวิสุทธิธำกูฏ)

คณบดีคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 080 257 3977

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 15644

ที่ ศธ 0519.12/ ๓๓๕๓

วันที่ 5 กรกฎาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นายณรงค์วิทย์ พฤกษาศิลป์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา (ดนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต ระดับชั้นมัธยมศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกาศชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภท เดินแถวมาซัวร์ซิง ระหว่างปี พ.ศ. 2557 - 2559” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิขณันต์เศก ย่านเดิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์ ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว และสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 080 257 3977

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายณรงค์วิทย์ พฤกษาศิลป์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรินทร์ ชัยวิสุทธิธาดูร)

คณบดีคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/ ๑๗๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

5 กรกฎาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์เกษม ทิพย์เมธากู

เนื่องด้วย นายณรงค์วิทย์ พุกษาศิลป์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา (ดนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต ระดับชั้นมัธยมศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกาศชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภท เต้นแถวมาซซิ่ง ระหว่างปี พ.ศ. 2557 - 2559" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลิขณัฏเศก ย่านเดิม เป็นอาจารย์ ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายณรงค์วิทย์ พุกษาศิลป์ และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรินทร์ ชัยวิสุทธางกูร)
คณบดีคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 080 257 3977

ที่ ศธ 0519.12/ 3960

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

5 กรกฎาคม 2559

เรื่อง ขอบเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีวิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เนื่องด้วย นายณรงค์วิทย์ พงกษาศิลป์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา (ดนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาวิธีการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต ระดับชั้นมัธยมศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดชิงถ้วยพระราชทานฯ ประเภท เดินแถวมาซอร์ซิง ระหว่างปี พ.ศ. 2557 - 2559” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลิขณต์เศก ย่านเดิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.พิมลมาศ พร้อมสุขกุล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบสัมภาษณ์ ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายณรงค์วิทย์ พงกษาศิลป์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรินทร์ ชัยวิสุทธางกูร)
คณบดีคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 080 257 3977

ภาคผนวก ง

- รายชื่อและผลงานของผู้เชี่ยวชาญจากการสัมภาษณ์

รายชื่อและผลงานผู้เชี่ยวชาญจากการสัมภาษณ์

1. อาจารย์เกษม ทิพย์เมธากุล

- อาจารย์พิเศษด้านเครื่องกระทบ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อาจารย์พิเศษด้านเครื่องกระทบ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- อาจารย์พิเศษด้านเครื่องกระทบ มหาวิทยาลัยรังสิต
- หัวหน้าคณะกรรมการตัดสินการประกวด Thailand International Drum Line Contest, TIDC 2015 - 2016
- คณะกรรมการตัดสินการประกวด 2016 Taiwan International Marching Band Competition

- คณะกรรมการตัดสินการประกวด BSRU Marching Band Competition 2014 - 2016

- คณะกรรมการตัดสินการประกวด Thailand International Royal Trophy Band

Competition 2016

- คณะกรรมการตัดสินการประกวด Kuala Lumpur International Youth Marching Band

Competition 2014

- คณะกรรมการตัดสินการประกวด 2013 WAMSB World Marching Show Band

Competition

2. อาจารย์เผ่าพันธุ์ อำนาจธรรม

- อาจารย์ประจำคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- คณะกรรมการตัดสินการประกวดวงโยธวาทิต ระดับประเทศและนานาชาติ พ.ศ.2545 – 2559

3. อาจารย์ ดร.นิพัทธ์ กาญจนะหุต

- อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- คณะกรรมการตัดสินการประกวดวงโยธวาทิต BSRU
Marching Band Competition
- คณะกรรมการตัดสินการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน
นักศึกษา ซึ่งถ้วยพระราชทานฯ จัดโดยกรมพลศึกษา
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายณรงค์วิทย์ พุกษาศิลป์
วันเดือนปีเกิด	26 มกราคม พ.ศ. 2529
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 806 ถนนสมเด็จพระเจ้าตากสิน แขวงดาวคะนอง เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10600 E-mail: piccolosolo@hotmail.com
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2546	มัธยมศึกษาตอนปลายจาก โรงเรียนชินโรวินวิทยาลัย
พ.ศ. 2552	การศึกษาปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาดนตรี (สากล) จากมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2560	การศึกษาปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา แขนงวิชาดนตรีศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ